

DUA

ÇİÇEĞİ

Mehmet Ertekin

DUA ÇİÇEĞİ
(Yaşanmış Hikâyeler)
Mehmet ERDOĞAN

DUA

ÇİÇEĞİ

Mehmet Erdoğan

DUA ÇİÇEĞİ

Copyright © Kaynak Yayınları, 2006

Bu kitaptaki metin ve resimlerin, tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan şirketin önceden yazılı izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Editör
Hasan Hayri DEMİREL

Görsel Yönetmen
Engin ÇİFTÇİ

Kapak
İhsan DEMİRHAN

Mizanpaj
Necmi TOPAL

ISBN
975-8775-77-4

Yayın Numarası
161

Basım Yeri ve Yılı
Çağlayan Matbaası / İZMİR Tel: (0232) 252 20 96
Şubat 2006

Genel Dağıtım
Gökkuşak Pazarlama ve Dağıtım
Alayköşkü Cad. No: 12 Çağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (0212) 519 39 33 Faks: (0212) 519 39 01

Kaynak Yayınları
Emniyet Mahallesi Huzur Sokak No: 5
34676 Üsküdar/İSTANBUL
Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20
www.kaynakyayinlari.com.tr

İÇİNDEKİLER

Önsöz	7
Kaybolan Duvar	9
İcadiye Caddesi	13
Kaybolan Mektup	19
Tek Ayak	23
Fırat'ta Bir Kaya	27
Av	31
Kedi	37
Mermerdeki Kurt	41
Dört Altın	45
Magadanlı Emine	49
Üçüncü Göz	55
Ormandaki Ev	59
Verilen Alınır	63
İyiliğin Bedeli	69
Bir Kış Günü	73
Cazibe	79
Sebep	83

Hak	87
En Önemli Cevher	91
Hasret	97
Altınlar	103
Tufanda Bir Kitap	115
Yaşayış Üslûbu	121
Surların Gözyaşı	127
Kara Mustafa	139
Yıldız Feneri	145
Dua Çiçeği	149
Isırgan Otu	153
Doğum Günüm	157

ÖNSÖZ

Her şeyde birbiriyle uyum vardır. Bizim bilemediğimiz şeyler arasında da bu ahenk mevcuttur. Ama görüp bildiklerimiz ne kadardır onu bilemeyiz. Bildiklerimiz bizi mest eder. Kendimizden geçirir. Bir hadise bir başka hadise ile ilgilidir. Bunu görünce bir zekanın, bir aklın, bir düşüncenin hadiseleri idare ettiği ve onları meydana getirdiği düşüncesine varırız. Bir yerde çıplak ayaklı bir çocuğa ayakkabı hediye eden bir kişinin, bir zaman sonra bir hadisede ayağı kangren olur ama bir süre sonra çeşitli vesilelerle bu hastalıktan kurtulur. Bu iki hadise arasında gizli bir bağlantı vardır. Ama bunu takip etmek ve görmek gerekir. Mesela bir gün aç bir insana yiyecek veren bir kişinin bir zaman sonra mide kanserine tutulması ve ondan kurtulması konusu arasında da bir bakıma ilgi ve alaka vardır. Bu olayların birbiriyle kafiyeleşmesi insana bu kafiyeleşmeleri meydana getiren tanzim edici hakkında bilgi verir. Musavvir hakkında düşünceye daldırır.

Yoksa "Boş ver yahu!" dedirtmez.

İşte burada sunacağımız bazı hikayelerde bu çeşit hadiselerin kafiyeleşmesiyle ilgidir. Bu kafiyeleşmeler sizlerin nazarında nasıl etki meydana getirecek, kalbinize neyi nasıl duyurup hissettirecek onu bilemeyiz. Ama bir şey ile bir başka şeyin uyumu, o iki şeyi de bir zatın yaptığını gösteren bir delilse, olayların da bu şekilde uyumları ve kafiyeleşmesi, onların da aynı zat tarafından ortaya çıkarıldığının işareti olması cihetiyle bizler bu hikayelerin sizlerde

güzel duygular olumlu fikirler ve müsbet hisler meydana getireceğini umuyor ve hikâyelerimize geçiyoruz.

Mehmet ERDOĞAN
Aralık, 2005, İstanbul

KAYBOLAN DUVAR

Yurt dışındaydı. Gurbetin acısı yüreğine bir hançer gibi saplanmıştı. Dertli başı her gün zonklıyor, acılı sinesi her gün elem zehri yudumluyordu.

Gurbet acısını bilmeyenler bunu anlayamaz. Anneden babadan ayrı olmayanlar bu acıyı hissedemezler.

Ancak garipler anlar ve hissederler bu ızdırabı. Çünkü içlerinde aynı acı ve elem vardır. Ayrılık oku sinelerini parçalamıştır.

Ufuk onlar için ulakların geleceği bir muştı yeridir. Toprak toz kaldırıp koşup gelen bir haberci zeminidir. Sular uzaklardan haber getiren bir seyyahtır. Kuşlar sıldan müjde taşıyan bir gezgindir.

Artık tabiattaki her şey onlara bir başka eriştiren, kavuşturan, ulaştıran varlık olarak görülür. Çünkü gurbet acısı ruhunu inceltmiştir. Kalbini iyice hassaslaştırmıştır. Eneyi törpülemiş, benliği eritmiştir. İçteki bütün katılıklar kin ve öfke karları, sevgisizlik buzları eriyip göz yaşına dönüşmüştür.

İşte bu ızdırıp ile iki büklümdü şimdi...

Git gide yaşlanan kalbi acıların otağında elem çekiyordu.

Odanın bir köşesinde kalbindeki hasret tellerindeki tınlamaları, melodileri, besteleri dinliyordu.

Ayrılık bestesi, kavuşmak özlemi çalıyordu bu tellerde. Ve göz yaşları bu bestenin billur kafiyeleriydi gözlerde buğulanan ve kirpiklerde yoğunlaşan sonra yanaklardan süzülen...

En çok annesi düşündürüyordu onu. İhtiyar kadın ne yapıyordu kimbilir?

Zaten hastaydı. Ona kim yardım ediyordu Şimdi. Yemeğini kim yapıyor, aŐını kim koyuyordu önüne.

Bu günler için yetiŐtirmemiŐ miydi onları annesi. En çok muhtaç olduğu zaman biricik anasının yanında değildi. Ona yardımcı olacağı, etrafında pervane kesileceği zaman gurbetin pranga ve zinciriyle mahkum edilmiŐti. Ne zaman evlatlık vazifesini yapacaktı? Kendine düşen görevi yapıp analık hakkını helal ettirecekti? Günler, haftalar yıllar bir su gibi akıp geçmişti. Üç beş senede bir memleketine gitmesi onun sinesindeki bu ateşi söndürmüyordu.

Çocukluk yıllarının geçtiği yerler gözünde tütüyordu. Kalbinde bir burgaç sanki ruhunu mengene içine alıyor ve sıktıkça sıkıyordu.

Hani kabuslu rüyalar görürüz bazen. Ardından seni bir kişi kovalar. Ama ayakların tutulur, gidemezsin. Kaçmak istedikçe tökezlenirsin. İşte bunun gibi bir acıydı tattığı. Ulaşmak istedeği yer ondan kaçıyor, ardından gurbetin oku savrula savrula geliyor ve onu takip ediyordu. Bu ne korkunç bir iklimdi, bu ne elem yüklü bir atmosferdi... Nefes alması bile müŐkildi böyle bir yerde.

Bunları düşünüyor bir taraftan da ağlıyordu. Hıçkırık sesleri duvarlarda yankılanıyordu. Beyaz badanalı evin dört köŐesi sanki onun sesini iç içe armoni yapıyor ve bir gurbet zinciri olarak yine onun kalbine sarıp, doluyordu. Yani tesellisiz bir inleyiŐti bu.

KarŐısındaki duvar sanki onu dinliyor ama bir türlü cevap veremiyordu. Sağırdı ama duyuyordu onu. Hissizdi ama hissediyor gibiydi elemlerini.

Birden ne olduğunu anlayamadı. Duvar kaybolmuştu bir anda karşısında. Perde çekilir gibi kaybolmuştu. O zaman ve mekan dıŐına çıkıvermiŐti sanki. Gördüğu tablo ile irkildi birden. Tüyleri diken diken oldu. Onu görmüştü. Annesini. İşte yatakta uzanmış yatıyordu. Hasret ateşine su serpilmiŐti bir anda. Ama

uyuyordu annesi. Gözleri kapalı bir derin uyku içindeydi. Seslendi duyuramadı, dokunmak istedi ama eli uzanamadı.

Biraz sonra birden duvar yeniden araya girdi.. Kalın duvar bu vizyonu sona erdirdi.

O, şaşkındı. Ne olmuştu. Bu gördüğü bir yanılgı mıydı? Yoksa bir gerçek mi? Ama nasıl olurdu? Bu kadar uzak bir mesafeden annesini nasıl görebilirdi. Bu fizikî kurallara aykırıydı. Zaman ve mekan şartlarına, kanunlarına zıt bir şeydi. Evlerinde telefon da yoktu ki sorup soruşturabilsin. Çaresizlikten iki bükülmüdü.

Bu sıkıntı ile uykuya daldı.

Sabah bütün bu görüntüler ve karmaşık düşünceler ile mutfakta bulaşık yıkıyordu. Sırrını çözemediği bu vizyonu düşünüyordu. Merakı ruhunu elem içinde inletiyordu...

Bir ara kapı zili çaldı. Yüreği hopladı birden. Acı bir haberi önceden hissedener gibi acıdı kalbi. Gelen geliniydi. İçeriye girdi. Yüzünde bir hüznün vardı.

Ona:

"Anne, sana kötü bir haber vereceğim!" dedi. "Ama üzülme!"

O:

"Söyleme ben, biliyorum!" dedi.

"Annem öldü değil mi?"

Gelini şaşkın bir şekilde dona kaldı.

Evet, diyebilirdi ancak. Ona, bunu nasıl bildiğini sormak istedi, sormadı.

Bundan sonra bakışlar konuştu, göz yaşları sual etti. Sırrı yürek bildi, kalp hissetti.

İCADIYE CADDESİ

-Sevgili yayın yönetmenim, merhum Salih Zeki'ye...

"Bu benim icadım kardeşim, kimseyi karıştırmam" diyordu durmadan. Yayın yönetmeni ona bakıyor ve bir türlü bu öfkenin sebebini anlayamıyordu.

"Bu benim icadım. Buna kimseyi karıştırmam!" sözleri yazarın diline pelesenk olmuştu.

Bir şey diyemiyordu karşıdaki. "Evet senin icadın ama dostum biraz rötuşa ne zarar var?" diyecek oluyor.. Ama gel sen ateş püsküren yazara dinlet bunu. O, durmadan histerik nöbetteki hastalar gibi bu sözleri tekrarlayıp duruyordu.

Yayın yönetmeni ona baktı ve:

"Bir denemekten ne zarar görürüz!" dedi. "Belki daha alt sınıflara uygun bir sadeleştirilme yapılırsa herkese hitap etme imkanı bulur eser."

Tamam ama, diyordu yazar. "Bu değişikliği ben yaparım. Başka biri bu tashihi göze alamaz. Çünkü bu benim icadım ve ancak bu düzeltmeyi ben yapabilirim."

Yayın yönetmeni bu durum karşısında epey sıkılmıştı. Bir türlü laf anlatamıyordu karşıdakine. Belki bir bakıma yazar da haklıydı ama "Bu benim icadım!" sözünde bir ene kokusu vardı. Bir ego sivriliği seziliyordu bu sözün gerisinde. O da kulakları tırmalıyor ve ihlasa, samimiyete çirkin bir görünüm veriyordu?

Hani düzgün bir vücudun karikatür gibi bir şekil alması gibi eğrilip bükülüyordu bu sözle her şey.

Hele yazılan masallar ve onların çocuklara vereceği mesajlar bu yersiz tartışma ile özünden bir şeyler kaybediyordu.

O gün kırgın ayrıldı yayın yönetmeni. Bu asabi adamla anlaşamayacağını anladı. Ve acı bir tebessümle iş yerini terketti.

Burnundan kıl aldırmayan tipleri oldum olası sevmezdi. Bu konuda haklılık payı bile olsa söyleyiş tarzı ve konuşma şekli pek hoş değildi yazarın.

Buruk bir gönülle, tebessüm etmeye çalışan ama bunu başaramayan bir çehre ile ayrıldı o gün iş yerinden yönetmen.

Yazar ise kendini haklı görüyordu. "Elbette dokunamazlar!" diyordu. "Bir yazı üzerinde rütuş yapmak ancak yazara aittir." diyordu. Ardından da "Bu benim icadım." sözü yine nakarat olarak dudaklarından dökülüyordu.

O günlerde daha yeni araba almıştı yazar. Ehliyeti yeni olduğu için araba sürmeyi henüz bilmiyordu. Bir sağa bir sola gidip arabayı zor idare ediyordu. Debriyaj, fren ve gaz yerlerine ayakları tam alışmamıştı. Bunun yanında direksiyon hakimiyeti iyi değildi.

Ama özenti bu ya. Bir de evin önünde gelin gibi süzölen beyaz araba onu iyice tahrik ediyordu. Evde oturması imkânsızdı. Sürmeyi öğrenmeli iş yerine bile bu arabayla gidip gelmeliydi. Arkadaşları böyle yapıyordu. O, rahatça araba süren dostlarını gördükçe gıpta ediyordu. Ne zaman arabayı bir çocuğun oyuncağıyla oynayışı gibi kolay idare edebilecekti?

Bu duygular ile eve gitti. Evdekiler yeni arabanın neşesini taşıyorlardı o günlerde. Yazar eve gelir gelmez akıllarına onunla beraber dışarı çıkıp dolaşmak geliyordu. Az da olsa arabayı sürebiliyordu ya. Eskiden beri arabasızlığın verdiği bir eziklik vardı içlerinde. Bu eziklikten kurtulmak için bir an önce evin reisi arabayı sürmeyi iyice öğrenmeliydi. İşte o gün hepsi bu ihtirasın tesiriyle arabaya doluştular.

Bir tek hanımı yoktu.

"Akşam vakti kaza bela çok olur. Aman dikkat et!" dedi kadın onlar giderken. Ama kim dinler.

Bu araba kapının önünde durmak için alınmamıştı. Bir an önce onu sürmeyi öğrenmeli ve evin dış dünya ile iletişimini kolaylaştırmalıydı. Mesela kızını okula ve ara sıra tansiyon hastalığı nükseden hanımını hastaneye götürüp getirmeliydi.

Sırf bunlar için bile sürmeyi öğrenmesi şarttı. Kaldı ki kendinin bütün işleri hızlı bir hayata dayanıyordu. Aynı zamanda bir derginin yayın yönetmenliğini yaptığı için yazar ziyaretlerinde, kültür etkinliklerini takipte arabanın ona büyük yararı olacaktı. Her ne yönden bakılırsa bakılsın bu arabayı bir an önce profesyonelce sürmeyi öğrenmeliydi.

Çocuk arabaya doluştular. Kendi direksiyonun başına geçti ve bastı gaza.

"Nereye gidiyoruz baba?"

"Gidiyoruz işte..."

"Gezelim baba gezelim. Eğer gezmeden sürücülüğü asla öğrenemezsin!"

"Tabii tabii."

"Eksersiz yapmadan hangi sınav kazanılır. Elbette sürmeyi öğrenmek için de bol bol çalışmak gerekli."

"Önce ara caddelerde, sonra ana caddelerde sürmeyi denemek gerekli. Yoksa sittin sene tecrübeli bir sürücü olamaz kişi."

Çocuklar onu doğruluyorlar ve yaptığı hatalara ve ara sıra zınc diye durup onları ileri geri sarmasına da korkulu tebessümlerle karşılık veriyorlardı. Daha yeni şofördü babaları. Bir müddet sonra o da yolların kurdu olacaktı elbet.

Ümraniye'den Üsküdar'a gidiyordu şoförümüz.

Acemi olmasına rağmen oldukça iyi gidiyordu. Ara sıra ellerini direksiyondan çekip sevinçle parmaklarına oyun şekli verip havada şaklatıyordu. Bu çocukların o kadar hoşuna gidiyordu ki anlatmak mümkün değil. Hepsi "Yaşa baba. Yaşa baba" diye ona gaz veriyorlardı. O da bu gaz ile habire gaza basıyordu.

Üsküdar'a gidecekti. Tam Bağlarbaşı'na gelmişti ki yol üçe ayrıldı. Biri sağa sapıyor biri düz gidiyor biri de sola sapıyordu.

Henüz bu yolları bir şöför olarak geçmediği için o, sağa sapıverdi. Biraz sonra bu yolun Üsküdar yolu olmadığını anladı. "Eh olsun," dedi kendi kendine. "Nasıl olsa bir yerden tekrar Üsküdar'a döneriz."

Bir müddet gitti. İslam Ansiklopedisi binasının önünden geçti. Buraya bir kaç sefer gelmişti ama bir başka sürücünün yanında. Yani yollara dikkat etmeden gelip geçmişti. Biraz daha gitti. Yol yine çatallaştı. Sağa dönmesi gerektiğini anladı. Viraj olukça dardı. Hızla viraja girdi. Ama iki ile girdiği ve diksiyonu fazla kırdığı için bir anda arabanın duvara tırmadığını gördü o kadar. Ardından araba stop etti. Herkes şaşkıncı. Göz göre göre duvara bindirmişti babaları. İndiler, baktılar. Arabada epey hasar vardı. Sağ far kırılmış, sağ kaporta bükülmüş, ön çamurluk harap olmuştu.

Çocuklar durmadan babalarını teselli ediyorlardı. Ama adamın içi yanıyordu. Daha ilk denemede bir yığın maddi zarara girmişti.

Bırakın maddi zararı şimdi kimden yardım isteyecekti. Gerçi araba çalışıyordu ama sağ ön teker söndüğü için önce onu şişirmeleri gerekiyordu. O ise bagajın alt bölmesindeki krikoyu ve yeni tekerleği göremeyecek kadar bilgisiz ve acemiydi.

Bildiği bir telefon numarası vardı. Gelirse o gelir ve ona yardım ederdi.

Kim mi? Elbette bu sabah münakaşa ettiği yayın yönetmeni. Cep telefonuyla onu aradı.

Adam misafiri olduğu için biraz nazlandıysa da sonunda gelmeyi kabul etti.

Telefonda yeri iyice tarif etti. Ve beklemeye başladı.

Biraz sonra hızır servis gibi yayın yönetmeni arabasıyla yardıma gelmişti. Buna çok sevindi. Bu sabah onu kırdığına o kadar pişmandı ki anlatılamaz.

Yayın yönetmeni yanına bir arkadaşını almıştı. İki kişi arabanın tekerleğini söktüler ve diğer tekerleği taktılar.

O sadece içindeki minnet duygularıyla onların çalışmalarını seyretti. Biraz sonra yönetmen:

"Tamam dostum. Bu iş bu kadar. İstersen seni evine bırakalım."

O "Yardımlarınız için teşekkür ederim." dedi. Sonra da eve kadar arabayı kendisinin sürebileceğini söyledi.

Sağ tekerlek aks yamulduğu için biraz dışa bakıyordu.

Yayın yönetmeni arabasıyla önde o arkada gitmeye başladılar.

Böyle iyi bir insanı kırdığı için o kadar üzgündü ki anlatılamaz. Keşke o sözleri söylemez olaydı. Hele "Benim icadım!" sözünü sarfettiğine bin pişmadı. Bu sözü birkaç kez tekrar ettiği için herhalde onu gücendirmişti. Ene kokan sözü bir daha söylememeye ağzına almamaya karar verdi kendi kendine. Tevazu içeren sözler varken böyle bir cümle onun ağzına yakışmıyordu. Bir kere hata etmişti ama elden ne gelir.

Arabayı sürerken duvar kenarındaki levhaya baktı ve kaderin cilvesine anlamlı anlamlı gülümsedi. Çünkü kaza geçirdiği yerin ismi İcadiye Caddesi'ydi.

KAYBOLAN MEKTUP

Hafızlığımı yeni tamamladığım günlerdi. Şevkim ve iş-tiyâkım son noktadaydı. Ama içimde gizli bir hüznün vardı. Bu hüznün kalbimi bir kenarından sızlatıyordu. Nebiler Nebisinin kö-yünü görememektendi kalbimdeki ızdırıp. Onun Harimi Paki'ne yüz sürememektendi. İçimi aleviyle kavuran bu hasret kalbimin bir kenarından giriyor ve bütün yüreğimi tesiri altına alıyordu.

Bir gün bu derdimi bir yakın arkadaşına açtım. O bana: "Oraya gidemesen de o Rânâ Güle bir mektup gönderemez misin?" dedi. "Kanaatim odur ki o sevgililer sevgilisi senin mektubunu kabul edecektir. Çünkü o çaresizler çaresidir. Yolda kalmışların elinden tutandır. Yaralı gönüllerin tek tabibidir. Öyleyse senin de özlem ateşiyle yanık kalbine bir merhem sunacaktır."

Bu fikir hoşuma gitmişti. Hiç olmazsa bu çareyi denemeliydim. Bir mektup yazıp ona halimi arzetmeliydim. "Senin iklimine gelemedim, eşliğine başımı koyup inleyemedim. Ama sana bir mektup gönderdim. Kabul eder misin?" demeliydim.

Bir gece yatağıma oturdum. Gül rengi bir pembe kağıdı elime aldım ve mektubu yazmaya başladım. Ama mektuba kelimeler düşmeden önce gözlerimdeki damlalar düşmeye başladı. İlk billurdan mürekkep bu damlalar olmuştu. Kağıdın çeşitli yerine katreler damlamış düşmüş ve pembe rengi kırmızıya yakın koyulaştırmıştı.

Mektup boyunca içimdeki hisler dalga dalga büyüdü ve gözlerimden bitevî yanaklarına süzüldü..

Mektup bitince onu göğsüme bastırdım. Ona sarıldım. Sonsuz Nur'a gidecek mektubu içimdeki sevgi ve aşk sıcaklığıyla ısıttım, ısıttım.

Ama göz yaşlarım hâlâ yanaklarımdan süzülüyordu.

Bir arkadaşımın annesinin hacca gideceğini duymuştum. Bu mektubu acele ona ulaştırmalıydim. Ama ben mektubu götürdüğümde o çoktan uçağına binmiş ve o kutlu beldeye yol alıp gitmişti bile.

İçime bir hançer saplandı. Acılar içinde düşünürken birden aklıma bir diğer arkadaşım geldi. Onun da annesi mübarek toplara gidecekti. Belki mektubu ona ulaştırabilirdim. Hızlı hızlı onun evine gittim. Ama o yaşlı kadın da çoktan nur diyarına yola çıkmıştı. Ben kederli bir şekilde iki büklüm kalakaldım. Ama hâlâ ümit vardı. Bir arkadaşımın beyinin o kutlu beldeye gideceğini biliyordum.

Ben son bir ümit olarak hemen harekete geçtim ve mektubu ona ulaştırdım. Fakat teklif etmeye çekiniyordum. Çünkü arkadaşımın beyine bu konuyu açamazdım. Belki arkadaşım beyine bu isteğini söyleyebilirdi. Bir müddet salonda oturdum. Arkadaşım beyi ile konuşmak için oturma odasına gitti. Yüreğim küt küt atıyordu.. Ya kabul etmezse bu son ümidim de sönüp giderse, diye endişeliydim. Ama biraz sonra arkadaşım tebessüm ederek yanıma geldi. Beyinin bu isteğini maal iftihar kabul edebileceğini söyledi.. Bu mektubu o beldeye ulaştırmanın kendisi için bir görev olacağını belirtti.

Müthiş bir sevinç dalgası kabardı içimde. Yüreğim kabına sığmıyordu. Mektubu teslim edip oradan ayrıldıktan sonraki günler benim için bir iğneli fiçı içinde geçti. Bu, bekleyişin çelişkili hisler ile örülmesindendi. Bir an içimi bir sevinç kaplıyor. Bir anda o sevinç "Ya kabul etmezse!" ümitsizliğiyle sarılıveriyordu. Ya mektubum geri gelirse işte o zaman biterdim. Ömür boyu ruhumu kaplayacak bir keder sisine esir olurdum. Bu duygular yer yer kalbimi dilgir ediyordu.

Hac mevsimi sonunda o kutlu beldeye gidenler kabileler halinde dönmeye başladılar. Artık bekleyişin son günlerine geldiğimi biliyordum.

Yüreğim heyecandan bir güvercin kalbi gibi titrekti. Bu bekleyiş günlerinde "Medine'nin Gülü" isimli şiir dilime pelesenk olmuştu. Onu okuyor ve hasretimi bu mısralara döküyordum. Mahzun bakışlarımı o kutlu beldeye çevirip, içinde aşk ve sevda volkanı gizleyen o mısraları serenat misali terennüm ediyordum.

Nihayet arkadaşımın beyi gelmişti. Ben ertesi gün hemen onlara gittim. Ne olmuştu? Mektubum o sevgiliye ulaşmış mıydı? Arkadaşım beni görünce gülümsedi. Bu gülümseme bir muştulu muydu, yoksa acı bir haberi vermeden önce muhatabı alıştırma için zoraki bir tebessüm mü?

Bu çelişkili fikirler bir anda kafamdan şimşek hızıyla geçmişti. Arkadaşım beni daha fazla bekletmedi. Muştulu haberi söyleyiverdi.

O anda kalbim sanki kanatlanmıştı. Hayalen onun beldesine uçtum bir anda. Gözlerimde yine damlalar vardı. Ama bu damlalar bir sevinç yağmuruydu. Demek ki mektubum o beldeye ulaşmıştı. Yıllar yılı içimde tutuşan özlem ateşine su dökmüştü bu haber. Artık Yunus gibi şevkle:

"Ballar balını buldum
Kovanım yağma olsun"
diyordum içten içe.

Arkadaşım da benimle beraber seviniyordu. Çünkü o da benimle birlikte günlerce merak içinde kalmıştı. Beni daha fazla meraklandırmamak için emaneti teslim hadisesini anlatmaya başladı. Bir süre önce ben beyinin 'Mektubu Nebiler Nebisine takdim etmeden o, çoktan sahibine ulaşmıştı.' sözünü duyunca şaşırılmıştım. Bunun mânâsını anlayamamıştım. Ama arkadaşım bir süre sonra benim merakımı giderdi. Ve hadiseyi beyinden duyduğu gibi şöyle nakletti:

"Ben kutsi beldeye vardığımda her gün mektubu Harimi Pâke ulaştırmayı düşünüyordum. Emaneti Kabri Mübareklerinin kenarına bırakmak için fırsat kolluyordum. Ama o Maşukun o kadar sevgilisi vardı ki bir türlü kalabalıktan geçip oraya ulaşamadım.

Bunun için epey üzüntü duydum.

Acaba onu ulaştıramayacak mıydım? Son gün gelip çattı. Ama ben hâlâ mektubu o sevgiliye takdim edememiştim. Bir sı-
zı vardı bu yüzden yüreğimde. O gün bu ışık beldesinden ayrıl-
caktım. Artık bütün ümitlerim kaybolmuştu. Ne yapacaktım?
Mektubu geri götürmek de işime gelmiyordu. Bayan kardeşimi-
zin çok üzüleceğini biliyordum. En son aklıma onu, bu kutlu
beldenin bir köşesine bırakmak geldi. Bundan başka çarem de
yoktu. Bu düşünce ile çadırın köşesinde duran çantamın yanına
gittim.. Onu hüzünlü bir şekilde elime aldım. Mektup onun için-
deydi. Onu büyük bir itinayla muhafazalı bir yere koymuştum.
Çantayı açtım. Mektubun bulunduğu köşeye baktım. O anda bir
şok dalgası kalbimin bir kenarından bütün bedenime yayılver-
mişti. Çünkü mektup yerinde yoktu. Çantamın ötesini berisini
kurcaladım. Ama emanet yoktu, yok!

Yoksa onu çaldırılmış mıydım? Ama bu mümkün olamazdı.
Çünkü öncelikle bir hırsız için cazip olan şeyler yerindeydi. Pa-
saportum ve oldukça yüklü bir para hâlâ çantamda duruyordu.
Zarfının üstünde isim bile yazılı olmayan bir mektubu kim bun-
lara tercih ederdi.

Kim mi tercih ederdi?

Bakışlarım elimde olmadan Sevgililer Sevgilisinin Kabri
Mübarekleri yönüne çevrildi.

Kim mi tercih ederdi?

Bu soruyu vicdanımki hisler cevapladı:

“Elbette her şeye tercih edilen ve Levlâke sırrına mazhar
olan...”

TEK AYAK

Onu bir televizyon programında tanıdım. Sağlam olan bir başı ve gövdesiydi. Kolları yolunmuş bir tavuk kanadı kadar kısaydı. Uçlarında işe yaramaz bir iki parmak vardı. Ayaklarının biri bir yöne bakıyor, biri diğer yöne. Kıvrık bir şekilde zıt istikametleri gösteriyordu. Bu ellerle iş yapması, bu ayaklarla yürümesi imkansızdı.

Ama biraz vücuduna dönük olan sağ ayağıyla bir çok maharet gösteriyordu. Ayağının parmaklarını kullanarak yemek yiyor, su içiyor. Hatta çayının içine şeker katıp karıştırıyor ve güzel güzel yudumluyordu. Bunlar pek el mahareti isteyen şeyler değildi. Ya elbisesini giyip çıkarması? Bu hantal ayak parmaklarıyla düğmeleri çözüp, tekrar ilikleylebilir miydi? Elbette bunu da başarıyordu. Ayak baş parmağı ile ikinci parmak bir kaç hareketle düğmeleri tek tek çözüyor ve tekrar deliklere yerleştiriyordu.

Spiker soruyor o bir kaç hareketle normal insandan daha çabuk bir şekilde onun söylediği şeyleri yapıyordu. Spiker birden elindeki cep telefonunu gösterdi. Peki bunu kullanabilir misin? Adam tebessüm ederek: Elbette, dedi.. Hemen cep telefonunu aldı. Sonra tuşlarına bastı ve bir numarayı aradı. Bunu kaş ile göz arasında yapıvermişti.

Spikerin şaşkın bakışları arasında o daha bir çok maharetini sergiledi. Biraz sonra zor bir işe dayandı mesele. Araba sürmek... Ama o çoktan öğrenmişti araba sürmesini. Sağ ayağının istikametine diğerini de sürükleyerek merdivenlerden aşağı indi. Hemen

evin önündeki arabaya atladı ve mahallede bir tur attı geldi. Bir tek ayakla yapıyordu bütün bunları.

Spiker daha sonra onun hayatının başlangıcından sorular sordu. Doğumundan bahsetmesini istedi.

O güleç çehresiyle ekrana gözlerini çevirdi. Bu gözlerde hü- zünden, kederden daha çok, bir hayat sevinci ve yaşama aşkı vardı.

Doğduğu gün herkesin şaşkınlıktan donup kalmış oldukla- rından konu açtı. "Benim sakat olduğumu görünce ebe kadın ve çevresindekiler şaşırmış. Annem ise korku ve ürpertiyle karışık bir şok geçirmiş. Kadınlar: 'Bu çocuğa bakamazsın, onun ölme- si yaşamasından daha hayırlı.' diye annemi ikna etmişler.

Annem çaresiz beni onların ellerine bırakmış.

Beni alıp bir kazanın kenarına atıvermişler. "Burada ilgisiz- likten ötür gider." demişler. Ben orada birkaç gün kalmışım. Ba- bam Kore'de... Savaş bitmiş. Gelmesine birkaç gün var. Benim hayattan dışlandığım günlerde eve dönmüş. Olayı duyunca şoke olmuş. Hemen benim atıldığım yere gitmiş. Bir bakmış bebek hâlâ canlı. Hemen doktora götürmüş beni. Ve ben tekrar hayata dönmüşüm. Öldürmeyen Allah öldürmüyor..."

Bunları anlatırken gözlerinin içi gülüyordu hayat dolu ada- mın.

Peki, dedi spiker. "Bütün bunları anladık. Baban sana sahip çıktı bunu da anladık. Ya bu tek ayağını kullanmayı nasıl akıl et- tin, bu kabiliyeti nasıl kazandın?"

O yine gözlerini kameraya çevirdi. Şimdi bakışları yine ek- rana dönüktü. Derin bir of çekti. Eski hatıraları sanki gözü önünde canlanmıştı. "Benim çocukluğum ve gençliğim yatalak bir şekilde geçti. Hüznünlüydüm. Dışarı çıkıp oynayamıyordum. Çünkü ayaklarım olsa da bir işe yaramıyordu. Kollarım zaten malumunuz.

Böyle kederli ve üzgün geçen senelerin sonunda bir gün uyku ile uyanıklık arasındayken bir zat gördüm. Sakalı uzun ve beyazdı.

Bana 'Niçin üzgünsün?' dedi. Ben: 'Niçin üzgün olacağım, ne hareket edebiliyorum, ne de ihtiyaçlarımı giderebiliyorum. Hayat benim için bir işkence haline geldi.' dedim. O: 'Niçin normal insanlar gibi yiyip içmiyor, dışarıya gidip dolaşmıyor ve ihtiyaçlarını gidermiyorsun?' diye sordu. Ben: 'Ne ile yapacağım bütün bunları?' dedim. Bu sözlerle sakat olduğumu, ellerimin ve kollarımın bir işe yaramadığını kastetmiştim. O bana baktı ve: "Ne ile olacak şu sağlam ayağınla." dedi.

Sağlam, dediği yana kıvrık olan ve bütün vücudumu üzerinde sürüklediğim ayağımdı. Bu konuşmadan sonra birden o adam kayboldu. Ben de o uyku vaziyetinden çıktım.

Etrafıma baktım. Kimsecikler yoktu. Sonra ayağıma baktım. İşte o gün bu tek ayağımla bütün zorlukları yeneceğime dair Allah'a söz verdim. Ve yendim.

FIRAT'TA BİR KAYA

Fırat sessiz sesiz akıyordu. Gün ışığı akan suyun üzerinde menevişlenen ayaklarıyla dans eder gibiydi. Bir bakıma bu ışık damlaları yer değiştiren incileri hatırlatıyordu. Bir o yana bir bu yana kavis çizen inciler.

Bir kaç kuş bu ışık dansını seyrederek uçuyordu. Bir kıyıda bir kıyıya ulaşmak için gayretle kanat çırpıyorlardı sanki.

Bir kayık kıyıda doğru kaydı. Onu iten kişi kıyıda tam kurtulduğunu hissedince hemen üstüne atladı. Kayık Fırat'ın sakin sularında süzölmüye başladı.

Bir kaç balık sudan çıkıp bir reverans yaparak tekrar suya daldı.

Fırat'ın böyle sakin aktığına bakmayın. Hele bir öfkelenisin siz o zaman görün onu. Nasıl köpüre köpüre yol alıyor yatağında...

Ama bu gün sakin. Hafif kırışik suları nazlı nazlı yol alıyor uzaklara doğru.

Fırat'ın ortasına yakın bir yerde bir karartı görünüyor. Ne olduğunu uzaktan bakan pek farkedemez. Ama onun yanına gidenler bunun bir kaya olduğunu anlar. Suların içinden bir hışım-la yükselmiş gibi duran bu kayanın kökü nerededir, büyüklüğü nedir kimse bilmiyor.

Bilinen bir şey varsa o da Fırat'ın yıllar yılı bu kayayı bir bebek gibi bağrında tuttuğudur.

Gün akşama ulaşınca kızılığa yürüyen ufuk bu kayada kınalı motifler oluşturur. Kan kırmızı bir kaç damla sanki bu sert görünömlü varlığı ağlayan bir yüze çevirir.

Biraz evvel suda yavaşça süzölen kayık ilerliyor. Kuşlar karşı kıyıya ulaşıyor. Sular sakin ve sesiz yolculuğuna devam ediyor.

Kayanın üstünde bir şeyler kımıldıyor. Gün ışığı bu minik varlıkları tatlı tatlı okşuyor.

Kayık yavaş yavaş işte o kayaya doğru süzülüyor.

Kayıktaki adam kayayı mı merak etmiş de yola çıkmış, yoksa bu gidiş bir başka gaye için mi bilinmez.

Biraz sonra kayanın yanına vardı. Sonra uzun uzun onun üzerindeki minik varlıklara baktı. Bunlar karıncalardan başka bir şey değildi. Kaya üzerinde bir kovuk bu karıncaların yuvasıydı... Adam şaşkın bakışlarla onları seyrediyordu..

Bir taraftan da göz yaşları içinde: "Allah Allah bu suyun içinde bu kayanın üstünde bu karıncalar ne ile beslenir, ne yer ne içer?" diye hayretini dile getiriyordu.

Bir müddet onlara mahzun ve acıyan gözlerle baktı adam. Sonra kayığa atladı ve geriye döndü. Gelmiş olduğu yere doğru yüzdürdü kayığı. Kıyıya yanaştığında bir hamlede aşağı atladı. Kayığı kıyıdaki kazığa bağladıktan sonra hızlı adımlar ile bir yöne doğru ilerledi. Belli ki evine gidiyordu. Evine vardığında hemen kilere koştu. Kilerden bir kaç avuç buğday alıp bir torbaya koydu. Sonra geldiği yere yöneldi. Kıyıdaki kayık sanki onu sessizce bekleyen bir at gibi sakindi. Adam elindeki torba ile kayığa atladı ve tekrar Fırat'ın serin sularına sürdü kayığı. Kayık gün ışığının parlak aydınlığında sakin yolculuğuna devam ediyordu. Adam bir kaç kez elindeki torbaya baktı. Sonra gözlerini uzakta ki kayaya dikti..

Belli ki yüreği acımıştı karıncalara. Onların haline bakıp pek üzülmişti. "Bir derya ortasında ne yer ne içer bu aciz varlıklar?" diye hayıflanmıştı içten içe.

Bir süre yol aldıktan sonra adam ustaca bir manevra yaparak kayığı kayaya yanaştırdı. Sonra torbadaki buğdayları kayanın üzerine döktü. Eliyle onları iyice yaydı. Ta ki karıncalar yuvalarına taşırken zorluk çekmesinlerdi.

Bütün bunları yaptıktan sonra kalbi biraz müsterih oldu. Oradan ayrılırken içinde bir ferahlama duydu. Aciz varlıklara

yardım etmenin güzelliğini içinde bir ışık okşayışı şeklinde hissediyordu.

Yumuşaklık belirmişti yüreğinde. Bir meltem yumuşaklığı.

O gece bu huzur ile yattı yatağına. İçindeki bu meltemlerle sarmaş dolaş uyudu. Göz kapakları bu yumuşak iklimin üstüne örtüldü bir tül gibi.

Gece rüyasında bir ses ile irkildi. Ses sanki gaipten akıp geliyor ve ona şöyle diyordu:

"Git o buğdaylarını al, o karıncaları şimdiye kadar kim beslediyse bundan sonra da o besleyecektir. Rızkı yaratan Allah'tır. O, rızkı ezelde taksim etmiştir. Sen varlıkları sahipsiz mi sandın!"

Bu ses ile ürpererek uyandı. Meseleyi anlamıştı. Gözleri pencereye doğru kayd. Oradan uzaklara doğru baktı hayalen. Bakışları karanlıkta yürüdü. Sonra kayanın üzerindeki karıncaları gördü. Ama karıncalar o buğday tanelerinin hiç birine dokunmamışlardı. Onları besleyen besliyordu.

Şimdi iki damla yaş yanaklarından süzülüyordu işte. Ama bu damlalar ne karıncalar, ne de bir başkası için değildi.

Bu damlalar bir gün önce varlıklara sahipsizmiş gibi acıyan yüreği içindi...

AV

Kor gibi yanan gözler. İçinde ihtirasın en yakıcı alevlerini gizleyen gözler. Güneşin mağmaları bile onun yanında kıvılcım kalacak kadar kavurucu ve critici gözler. Kurt gözleri işte böyle bir yangını içinde gizliyordu. Bu, yüreğinden damarlarına ordan gözlerine yürüyen bir volkan patlamasıydı; ihtiras volkanının. Boz yelesi kayaların ardında sanki bir hırçınlık simgesi gibi savruluyordu kurdun. Uzaktan geçen sürüyü seyrederken dişleri kamaşıyor ve pençesi tırnaklarını (patilerinden keskin ve sivri hançerler gibi fırlayıp çıkmamaları için) zorla tutuyordu.

Sürü siyahlı, beyazlı, sarılı renkleriyle usul usul gidiyordu vadede. Ağaçların gölgesinden, çimenlerin üzerinden, derelerin kenarından geçerek varacakları meraya doğru gidiyordu sürü. Birbirine sokulmuşlar ve bir güç, kuvvet oluşturmuşlardı. Her an için gelecek tehlikeye karşı bir bünyanı marsus gibi kenetlenmişlerdi. Sanki binlerce vücutta tek ruh var gibi hareket ediyorlardı. Sesleri, nağmeleri çevredeki canavarları aşka getirmeyecek kadar mutedildi. Kayalar her zaman tehlikenin sütreleridir. Onların ardından ne çıkacağı hiçbir zaman belli olmaz.

Sürüler en çok bu taş yığınlarının yanından geçerken esrarlı bir diyardan geçiyormuşçasına ürküntü içinde olurlardı. Yüksek kayaların oyukları ve peri bacaları, ne gibi vahşileri saklıyordu kimbilir. Fakat yine de vadiler en emin sığınaklardır. Düz ovalar en küçük bir engeli bile göze gösterdiği için sinsi sinsi yaklaşan canavarları ele verir. Bu sebepten düz olan yerler, zikzağı olmayan doğru yollar sürüler için daha emniyetlidir.

İşte sürü bu emniyet ikliminde başlarındaki çoban ile aheste aheste yol alıyor. Çoban kah onlara kavalıyla dinlendirici nağmeler çalıyor, kah türküleriyle damarlarında birikmiş yorgunluğu çimenlerin yeşilliğine elektirik gibi akıtıyordu. Hava güzeldi. Bulutlar mavi gökte bembeyaz kuğular gibi süzülüyorlardı. Dağlar, hasretin en amansızını yaşayan dev gönüllü aşıklar gibi ufuklardan gelecek sevgililerini bekliyorlardı. Çiçekler, deve dikenleri hafif hafif esen rüzgârda tatlı tatlı salınıyorlar ve bir başka bahara nasıl ulaşacaklarının planlarını kuruyorlardı.

Hayat güzeldi. Karıncalar bu güzel hayatın çalışkan işçileri gibi durmadan dinlenmeden yuvalarına yiyecek taşıyorlardı.

Sürü ilerliyordu. Karşı tepelerde bir yerde idi yayla. Çobana ait bir otağ vardı orada. Obası orada olan çoban mutlaka sürüsünü menzile ulaştırmalıydı. Akşama kalmak olmazdı. Ne yapıp yapmalı gün batmadan hiç eksik vermeden o yere sürüyü sağ salim götürmeliydi.

Sürünün bütünü bir ahengin, bir ritmin cezbine kapılmış gibi yürüyordu adeta. Hepsi aynı yöne doğru ve hiç biri topluluktan ayrılmadan gerçekleşen bir gidişti bu. Fakat bir tanesi vardı ki sürünün içinde. Çok akıllıydı. Hem sürü yanlış bir yöne gidecek olsa o hemen başa geçer ve onlara yol gösterirdi. Kabiliyetliydi. Onun için çobanın ilgisini çeker, sevgisini kazanırdı. Bazen onu taltif ederdi çoban ve başını okşardı. Hatta bazı kereler yaptığı akıllıca hareketlerden dolayı onu alnından öptüğü de olmuştu. Çoban seviyordu onu. Fakat sürüsünü daha fazla seviyordu. Çünkü bir fert bir sürüye değışilmezdi. İşte bu sevgi şımarttı zamanla akıllı olanı. Bir zaman geldi kendini diğerlerinden üstün görmeye başladı. Ara sıra tafra satar gibi onlara vurmaya ve acıvermeyi bile denerdi. Sürü çok itaatkâr olduğu için onun bu densiz hareketine katlanıyordu. Onu dışlamak akıllarından bile geçmiyordu. Fakat o bazen çobanın sevgisini kötüye kullanıyor, onun sabrını taşıracak hareketlerde bulunuyordu. Hele hele akıllı olduğu için

bazen çobanın yerine bile geçmeyi düşünüyordu. Heyhat bu nasıl olurdu. Sürünün hepsi toplansa bir çobanın aklının yarısı kadar bir zekaya sahip olabilir miydi? Ama bunu düşünmüyordu, gururu ve şımarıklığı beynine vurmuş olan. Çobanın ikazları artık ona fayda vermiyordu. O, ara sıra sürüyü terk ediyor ve biraz sonra tekrar kavuşuyordu bir yerde arkadaşlarına. Çoban hata yaptığını anlamıştı ama iş işten geçmişti. Fazla şımartmıştı onu. Lakin burdan geri ne yapabilirdi nasihattan başka.

Ateşten gözlerle, ağzının suyunu akıta akıta sürüyü takip eden biri vardı. Boz yelesi nice avların kanlarıyla kızıla yakın bir renk almış bu canavar kah ağaçların, kah kayaların arkasına gizlenerek sürüyü takip ediyordu. Gece bir olsa işi daha kolaylaşacaktı ama bir türlü ufuklar kararmıyordu. Daha akşama birkaç saat vardı. Bütün sınırları gerilmiş, bütün kasları aklıktan ava hasret melodisi çalar gibi titriyordu.

Ufuk kanlı rengine bürünürken sürünün üzerinde bazen iri kızıl güller, bazen sarı papatyalar, bazen mor sümbüller serpiştirirken kor gözleriyle canavar hâlâ onları takip ediyordu.

Avını seçmişti o. Bakışları ara sıra kendi başına hareket eden ve sürüden ayrılan üzerinde dolaşıyordu. Evet evet onun hareketlerinde tam av olma özelliği mevcuttu. Gözlerini bu sevimli ama gururlu, bazen itaatkâr bazen hoyrat hareket eden ayıramıyordu kurt. 'Ne de semiz eti vardır!' diyordu içten içe. Tam dişine layık bir av olacak, diye düşünüyordu bitevi. Çoktan beri böyle bir av yakalamamıştı. Sürünün içinde çalılımlı hareketlerine bakılırsa kendini üstün görüyordu diğerlerinden. Çevresindeki teveccüh de onun zeki olduğunu gösteren bir delildi. Ama çobana itaat etmeyen ve onun "girme" dediği bahçelere bağlara, "tehlikeli" dediği tarlalara giren, kurdun da tuzağının içine giriyordu. Zira böyle asi tabiatlılar olmasa o ne ile geçinecekti. Fıtratına uygun gıdayı nereden temin edecekti.

Avını yakalamak için gerekirse kuzu postuna bürünebilirdi. Gerekirse onlardan biriymiş gibi davranabilirdi.

Ama şimdi buna gerek yoktu. Zaten avı kendi ayaklarıyla geliyordu kucacağına.

İşte yine çıktı bir tutam ot için sürüden. İşte kayalıkların üstünde gördüğü yeşillige doğru ilerliyordu. Halbuki gideceği yerde bunlardan niceleri vardı. Asi tabiatı, ihtiraslı kalbi sabredek kadar vakur değildi. İçindeki istek ve arzuları dizginleyemiyordu. Zincirler, prangalar kâr etmiyordu iradeye hakim olmayınca.

İşte kayalıklara yaklaştı avı. Bir parça lezzet için nasıl da tin tin ederek koşuyordu tuzağa doğru. Şu kayanın yanında beklese daha iyi olacaktı. Hiçbir belirti, hiçbir uyarıcı harekette bulunmamalıydı. Tam gözünü diktđi ve yemek için can attđı nesneye yaklaştınca hatta ondan bir iki yudum alınca atlamalıydı üzerine.

Çoban onun ayrıldığından habersizdi. Onu sürünün içinde zannediyordu. Sürüsünü gideceği yöne doğru yönlendirmiş acele acele yol alıyorlardı.

Beri tarafta kor gözler tuzağa doğru adım adım yaklaşan üzerine dikilmişti. Bir hamlede işini bitireceğine emindi. Hele ihtirası, zevk ve lezzet alma hissi onu şeytan üçgenine bir çeksindi. İşte o zaman niceleri gibi o da av olacaktı ezeli düşmanına.

Evet evet işte vardı yeşillığın yanına. Şöyle bir durup etrafına baktı önce. Sonra eğildi ve birkaç parça kopardı ottan. Dişlerinin arasında çiğnediği şey dilinde, damağında güzide bir lezzet oluşturunuyordu. Bu lezzet damarlarına öyle bir hoşluk ve kanına öyle bir sarhoşluk yayıyordu ki çevresini görmesi artık imkansızdı.

İşte kurt tam bu sırada çıktı pusudan. Bir ok gibi fırladı avının üzerine. Av önce gelenin farkına varamadı. Fakat gürültüyü duyunca geriye baktı ve tuzağa düştüğünü anladı. Ama çok geçti artık. Kaçmak ve kurtulmak mümkün değildi. Kor bakışlı çevik hareketli kurt ağzından salyalar akarak saldırıyordu avının üzerine. Panik yapan av önce nereye kaçacağını kestiremedi sonra

sürünün olabileceği yöne doğru koşmaya başladı. Ama çok geçti artık. Zira kurdun pençesi geçmişti ensesine. Bir anda bir toz bulutu kalktı arbedenin olduğu yerde. Av ondan kurtulmaya gayret ettikçe kurt daha bir kuvvetli ve çevik hamlelerle onun üstüne saldırıyordu. Aman vermiyordu avına. Ah bir kanadı olsa da uçabilseydi. Ah bir ok gibi hıza sahip olsaydı da bu canavarın, acımasız vahşinin pençesinden kurtulabilseydi.

Kurt bütün gücüyle onun en zayıf yerini yakalamaya çalışıyordu, o ise aczin ve zayıflığın bir simgesiymişcesine çar naçar mücadele ediyordu kurtulmak için, ama beyhude. Boynunda göğsünde yaralar açılmıştı avın. Kan kaybediyordu. Bir taraftan da kurdun pençesinden kurtulmaya çalışıyordu. Niçin böyle kendi başına dolaşmaya çıkmıştı sanki, niçin çobanının sözünü dinlememişti. İşte şimdi nasihat dinlemeyen kafası bir vahşinin sivriri ve keskin dişleri tarafından koparılacaktı. Ne büyük akılsızlık ettiğini anlamıştı ama iş isten geçmişti. Tam gücünün tükendiğini anladığı an ve artık teslim olacağı sırada bir ses duydu. Ses gittikçe yakınlaşıyordu. Bir de baktı elinde sopasıyla çoban kendilerine doğru koşuyordu. Kurt önce avını bırakmak istemedi. Ama çobanın sırtına indirdiği birkaç sopa ile birden bire avını bıraktı. Kaçmaya niyeti yoktu ama çobanın arkasındaki köpekler de onunla beraber yetişmişti kuzunun imdadına. Kurt avını bırakıp kaçmaktan başka çare bulamadı. Hemen uzaklaştı oradan büyük bir hızla. Ardına bile bakmadan kaçıyordu. Zira kendisinin köpekler tarafından parçalanma ihtimali vardı. O kurtulmuştu. Ama boynundan ve göğsünden aldığı yaralardan durmadan kan kaybediyordu. Çoban ona birkaç sitemli söz söyledi. "Gördün mü bak nasihat dinlememenin sonunu. Gördün mü gurur ve kibrin sana ödettiği zararı?" Mahzundu. Çobanın sözlerini çok iyi anlıyordu. Suçlu olduğunu kabul ediyordu. Çoban onun yaralarına dağ otlarından yaptığı merhemden sürdü. Birkaç bez parçasıyla iyice sardı sonra yaraları. Şimdi kendini biraz

iyi hissediyordu. Çoban onu sürünün içine götürüp bıraktı. Bundan sonra sürüyü terketmemesi için kendi diliyle ikazlarda bulundu. O artık uslanmıştı. Bundan böyle çobanının sözünden dışarı çıkmamaya söz verdi. Bundan böyle ihtiraslarının kurbanını olmayacağına, gurur ve kibir içinde çevresine çalım satmayacağına ve arkadaşlarını üzmeyeceğine söz verdi. Sürü, başlarındaki çobanla hedefe doğru giderken güneş de hafif hafif ufka doğru meylediyordu. Akşam olmadan otağa varmalıydılar ve biraz daha hızlı yürümeleri gerekiyordu..

KEDİ

Acıklı acıklı miyavlıyordu. Bir derdi mi vardı. Kimse bilmiyordu. Sadece duvarın üzerinde bir ses duyuluyordu. Kedi bir ses mi kesilmişti. Donmuş bir ses. Kristalize olmuş bir soluk.

Pisi pisi dedi biri. Pisi pisi. Hani pis pis de olabilir bu. Zaten "pis" demek bir modaydı bu devirde. Ağaçtan mı geldi bu ses. Yoksa bir kuştan mı. Hörgüçlü bir deve belirdi o an. Bulut muydu gökte ki yoksa bir kervan kesiti mi? Köpüklü ağzından kediyeye bir homurtu aktardı. Kedi öylece büzölmüş, bir yaprak kadar titrek beklemeye durmuştu. Köşeden dönüp ona doğru gelen bir rüzgâr. Horozun ibiğini okşayıp (buna bir tarz yalamak da denebilir) kediyeye doğru hücum etmişti. Tüyleri önce dağıldı, sonra kabardı, daha sonra yattı ve tarandı... Rüzgâr, kedinin sesini birkaç mahalle öteye götürececek bir memur gibi kasıla kasıla önüne geleni süpürürcesine ilerledi.

Karşı evlerde birkaç insan belirdi. Balkonlarda kedi kulağı gibi birkaç çamaşır salındı. Kadınlar ince ruhlu olurlar. Çamaşırılar duyarsızdır. Etekler kırpışırken insanlara duyarsız sürtünürler. Ama insan duyar. Bazıları da hisseder. Ya bazıları. Kulağı mısır kochanyyla tıklalı olanlar. Kulaklarında küpedir duymamak, işitmemek.

Kedi onlara uyarı gönderdi. Sesi balkon demirlerine çarptı ve geri düştü.

Ulaşamadı. Kafes kuşları gibi çırpındı etekler. Ve ayaklar biraz üşüdü. Ama ses onları tırmalamadı. Kulak memelerini ya öptü ya öpemedi. Lakin kırık dökük geri döndü.

Kedi aç mıydı yoksa tok mu? Kimse bilmiyor.

Şarap kokan ağızlarda bir şarkı. Dudakları rujlu bir bayan 'gel pisi' dedi. Ama sesi kediye ulaşamadı. Kedinin ön ayakları kalkmak istedi arka ayakları bunu engelledi. Yaralı mıydı? Dudağı rujlu bayan birkaç kere kıpkırmızı rujlu dudağını yaladı. Kedi yalanamadı. Çünkü onun dudağında ruj yoktu. Bir kuru rüzgâr esti ve kuru dudaklarını ısırıp geçti. Sadece bıyıkları oynadı kedinin. Bıyık burdu zannetmeyin.

Yoldan bir çocuk geçti ya da yoldaki çukura düştü bilinmez. Kedinin tüyleri çocuğu yansıttı. Sırlıslıkam oldu çocuk. Elbisesinde kedi resmi yansıdı. Ağaçtan bir yaprak düştü. Kediten, onun kuru dudaklarından aşığıya düştü. Çocuğa bir mektup gibi döne döne gitti yaprak.

Ve toprak ıslaktı. Topraktan hiç bahsetmedik. Onun kıvılcım çakan şimşekleri yoktu. Çünkü o dinmiş bir ızdırabın son nağmelerini çağırıştırıyordu. Gök ona dediğini demiş ve toprak alacağını almış. Artık nasihata gerek duymayan bir evlat gibi kulağını içine çevirmişti. Bir o duyuyordu kedinin iniltisini. Yapracın hışırtısını. Ana mıydı toprak? Anaç bir kuş mu kanatlarını yere sermiş?

Bir kelebek geçti kedinin önünden. Isınmak ister gibi tüylerine dokundu kedinin. Kedinin pençesi titredi. Eski çevikliğinden eser kalmamış gibi hüzünlü ve titrek bir kelepçe belirdi ön ayaklarında. Zaten arka ayakları bitkindi. Bir sis bulutu sardı o an duvarı. Sonra kayboldu sis bulutu. Kedi bir köpek havlaması duydu. İrkildi. Hayır irkilmedi. Çünkü irkilmek için canlı ve kıvrak olması gerekiyordu. Ah o eski mart ayları. Köpeklerin düşmanca bakışlarından ve zabitler gibi dolaşmalarından kaçıp sığındıkları köşeler. Erkekli dişili oynaşmalar. "Ah, bu mart böyle bir şey yaşayabilecek miyim?" diye düşündü. Kalbi hâlâ dinçti. Ama arka ayakları zincire vurulmuş gibi kımıldamıyordu. Bir kuşun yanından geçmesi bile onun onuruna dokunuyordu. Bir sırtlan gözü baktı ona. Bir yabani domuz sürüsü görür gibi oldu. Yoldan geçen insanlar mıydı, yoksa bir sürü müydü?

Hani bir ses işiten yoktu çevrede. “Derdin ne?” diyen biri yoktu.

Eskiden bir parça ciğer verenler çıkardı. Şimdi kuru ekmek veren bile kalmamıştı. Kurumuş muydu kalbleri bu sürünün. Yoksa sürü, kalbleri kuruduktan sonra mı ortaya çıkmıştı?

Duvar soğuktu. Nemli değildi. Ağacın yaprakları sık olduğu için onun üstünde bir şemsiye gibi durmuştu. Akmamıştı bir damlası bile yağmurun kedinin üstüne. Ama kedinin tüyleri nemliydi. Pekâlâ nasıl olmuştu yağmur akmadan bu ıslaklık? Yoksa terlemiş miydi kedi? Bu havada nasıl terlenir? Vücudu ağlamış mıydı yoksa? Bir acıklı inilti de onun gözlerinden ve gözleklerinden mi boşanmıştı? Bu, kedi miydi yoksa kristalize olmuş bir ses mi? Pekâlâ ses ise niçin evlerin camlarını kıramıyordu? Niçin pencerelerden bakan ve balkonlardan midesinin homurtusunu dinleyenlerin ve geçirenlerin eteklerine dokunamıyor, onların kulak zarlarını titreştiremiyordu?

Üstünden ağaç kalktı kedinin bir anda. Ağaç bir gölge gibi çekildi gitti. Kedinin çekik gözlerini bir ışık ısırdı şimdi. Bir ışık, önce irisi geçti. Sonra göz merceği ve karanlık odadan retinadan palas pandıras içeri girdi. Bütün göz odalarını alarına geçirdi. Bir kapanış vakti gelmişti. Alarm vardı bütün kedi hücrelerinde. Her bir kedi hücresi önce ışığı emdi. Sonra perdenin son zili ile kapanışa geçti. En son çok koyu bir ışık düştü göze. Ve kedi yürümeye başladı. O ışık çekti kediyi. Işık onu içinden ta kalbinden çekiyordu. İnsansız bir yöne. Duyanların çok olduğu bir iklime çekti ışık onu. Ağaç yoktu artık. Bir başka ağaç varolmuştu üstünde. Bir ışık ağacı onu sarıvermişti annesi gibi. Yolculuk başlamıştı. Arka ayakları dipdiri idi. Zincirleri de yoktu artık. Kedinin hiç sesi çıkmadı. Artık ağlamaklı şarkısını söylemeyecekti. Bir başka şarkı sarmıştı çünkü bedenini. Geriye baktı. Duvarın üstünde kendisi hâlâ duruyordu. Ama gözlerindeki ışık onda yoktu.

MERMERDEKİ KURT

Hızır makinesi çalışıyordu. Etraf toz duman. Nefes almanın bile imkânı yok. Ama iş işti. Alın teri olmadan insanın hayatını sürdürmesi mümkün müydü? Elbette hayır. Yanlış yoldan gelir elde edenlerin bir süre sonra yedikleri içtikleri burunlarından geliyordu. Bu konuda nice misaller var. Kaldı ki böyle bir sıkıntı yaşamaları bile çektikleri vicdan azabı onlara yeterdi. Ya ötede?...

İşte bu toz bulutu içinden elma çiçeği rengindeki Gebze mermeri sanki ona gülümsüyordu. Onun yanında duvara yaslı bir şekilde duran zeytin yaprağı rengindeki Kırşehir mermeri vardı. O da yeşil bakışıyla etrafı süzüyordu. Bir kaç adım beride hızır makinesinin solunda fıstıklı yeşil Antep mermeri ve yanında kaplan postu gibi benekli Afyon mermeri kesilecekleri ve ardından perdahlanıp, cilalanacakları anı bekler gibiydiler.

Toz bulutu içinden ara sıra görünüp kaybolan bu silüetler onu geçmişteki hatıralarına çekip götürüyordu. Bu kaya güzelleri buralara kadar gelmeden nice ellerden geçiyorlardı.

Taş ocağında çalıştığı günleri hatırladı. O dimdik kayalara tırmanışlarını hatıra kareleri içinden seçmeye çalıştı.

Hele bir seferinde komprosörün deldiği kayaya kamaları yerleştirip onları çakarken yanlışlıkla iri çekici nasıl da eline vurmuştu. Parmağı ezilmişti. Tırnağı çıkmış ve bir hafta o eliyle iş yapamamıştı.

Ama çalışmadan da insana ekmek yoktu. Yine elindeki sancıya rağmen işine devam etmişti. İstirahat etmek demek yevmiyeyi alamamak demektir.

Bu da insanın ekonomik durumunu alt üst ederdi.

Yaşamak için çalışmak gerek. Çalışıp evine bir somun ekmek götürmek.

Ya onun bu toz bulutu içinde saçları, sakalları, kaş ve kirpikleri bembeyaz bir şekilde çalışmasının sebebi neydi? Elbette bütün bu hummalı, gayretlerin sebebi ekmek parasıydı.

Bu günlerde ülke ekonomisi de alt üst olmuştu. Enflasyon almış başını gidiyordu. Yiyecek ve içeceklere yapılan zamlar halkın iflahını sökmüştü. Alım gücü yok olmaya yüz tutmuştu. Böyle bir ortamda insanın maddi sıkıntıya düşmemesi ve üzülmemesi mümkün değildi. Rızık endişesi çoktan beri ruhunu dilgir ediyordu.

İşler epey durgunlaşmıştı. Bu yoksulluk içinde insanın aç kalması her an imkân dahilindeydi.

Ya yarın eve hiç bir şey götürmezse, ya evlatları gıdasızlıktan hasta düşerlerse... O zaman babalık vazifesini yerine getirmediği için kahrolurdu.

Bu düşünce onu haftalardır meşgul ediyordu. Yüreğinin bir kenarında başlayan bir sızı bütün vücuduna yayılıyordu. Bir yıl gibi yuvasından çıkıyor ve bütün hücrelerini dolaşüyor ve zehirli nefesiyle vücudunun her noktasına bir acı bırakıyordu.

Gözleri nemlendi. Hatta bir kaç damla göz yaşı yüzünü kaplamış ince mermer tozlarında iz bırakarak yanaklarından süzülüp yere düştü.

İşte Geyve'nin maun rengi mermeri vardı elinde şimdi. Bu esmer mermeri sürüyordu hızar makinesine.

Ama düşüncesi bu esmer renkli mermerden daha karanlıktı o an. Cep delik cepken delik!

Geyve mermerini düzgün kesmek için gayret gösteriyordu. Elmas uç mermeri bir peynir gibi doğruyordu. Su yolu yönünde kesmeye özen gösteriyordu onu. Yoksa çatlama ihtimali vardı. Bu, koskoca bir plakanın heba olması demektir.

Rızık derdi hâlâ kalbini bir kezzap gibi yakıyordu.

Mermeri mi yoksa kalbini mi doğruyordu bilemiyordu.

Toz bulutları ortalıktan silinmişti. Biraz evvelki cilalama işi sırasında hava dinlenmiş ve tozları aşağıya bırakmıştı. Zemin bir parmak beyaz tozla kaplanmıştı.

Ama maun renkli mermerden yükselen tozlar şimdi yavaş yavaş o billurdan havayı istila ediyordu.

Mermerin düzeltilecek bir kenarı kalmıştı. Çevirdi ve o yönü elmas testereye yaklaştırdı. Elmas testere bir cam gibi koyu renkli mauna girdi ve onu ince ince dişlemeye başladı. O kenar da bitmişti işte.

Ama bir dakika. Küçük bir oyuk vardı mermerin bu kenar yüzeyinde. Yoksa bir hata mı işlemişti. Damarda farkedemediği bir zayıf yer vardı da oradan bir parça mı kopmuştu. Gözlerini o küçük oyuga yaklaştırdı. Baktı: Aman Allah'ım. Küçük bir kurtçuk oyukta, beyaz tombul vücuduyla kıvrılıyordu.

DÖRT ALTIN

Döndü Ebe gözleri iri iri açılmış, şaşkınlık içinde ocağın kenarına bakıyordu. Onu gören kişi boşluğa gözlerini çevirmiş ve dalıp gitmiş sanırdı. Gözleri yuvalarından çıkmış, bakışlar gaybe doğru çevrilmiş biçimdeydi.

Ocakta ateş çıtır çıtır yanıyordu. Kıvılcımlar isli bacanın karanlık dehlizleri hatırlatan yuvasından yukarıya doğru dumanlarla birlikte süzülüp gidiyordu.

Döndü Ebe hâlâ taş kesilmiş, şaşkınlıktan kendinden geçmiş haldeydi.

Biraz sonra üzerine tatlı bir yumuşaklık geldi. Gözleri hafif hafif titreyip yerine, yuvasına döndü. İrilik gitmişti gözlerdeki. Şehla bakışlar ötelere dalmış durumdan kurtulmuş, şimdi dünyeviydiler.

Mehmet Dedenin sesi duyuldu. Merdivenleri çıkıyordu. Namazdan geliyordu. Tahta merdivenler çıtırtılı seslerle her adıma ayrı bir fon müziği koyuyor gibiydi. Mehmet Dedenin eve gelişiyle Döndü Ebenin içine bir rahatlama yayılırdı. Bu ferahlama son zamanlarda daha derinden ve içten bir hâl almıştı. Bir oh çekiyordu ki deymeyin gitsin.

Yıllar yılı aynı yastığa baş koymuştu. Bir de çileleri beraberce göğüslemeleri onları iki vücutta tek ruh yapmıştı.

Mehmet Dede içeri girdiğinde "Döndü, Döndü" diye seslendi. O zaten tetikteydi. Bu sesin merdivenin son basamağında hafif bir tonda söyleneceğini ve adım attıkça ve sofaya yaklaştıkça daha da gürleşeceğini çok iyi bilirdi. Ama ses tonu yükseldikçe bir

tatlı eda yayılırdı sedasına. Yüreği bir sazmuş da onun tınısı yükseliyor zannederdiniz siz bu sesi duysaydınız.

Döndü Ebe hemen onun ceketini aldı. Merdiven başında çıkarılmış ayakkabılarını alıp ayakkabılığa koydu. Bu çok eskiden kalmış baba yadigârı gürgenden yapılmış bir ayakkabılıktı. Ceketini duvardaki paslı çiviye asan Döndü Ebe kocasının kahvesini hazırlamaya gitti. O namazdan her geldiğinde bir şekersiz kahve içmeden dinlenmeye çekilmezdi.

Döndü Ebe Mehmet Dedenin kahvesini verdiğinde dudakları hafif kıpırdadı. Bir şey söylemek ister gibi bir hali vardı. Mehmet Dede onun bu çekingen halini bilirdi. Gözleri biraz ışıkdolar ve üst dudağı hafif bir şekilde kıpırdardı hanımı bir şey söylemek istediğinde.

“Döndü yine ne var, söyle ne diyeceksen?” dedi.

Döndü Ebe onun bu anlayışına hayrandı. Bakışlarından anlardı onun bir şey söylemek istediğini.

“Hiç.” dedi.

“Hiç olur mu,” dedi Mehmet Dede. “Yine bir derdin var senin. Ağzındaki baklayı çıkar da bilelim.”

Döndü Ebe:

“Bu ev beni çok sıkıyor bey.” dedi.

Mehmet Dede:

“Hiç insanı kendi evi sıkar mı hanım.” diyerek gülümsedi.

“Sıkıyor bey sıkıyor.” dedi Döndü Ebe.

Sonra da:

“Bu sıkıntı bildiğin gibi bir sıkıntı değil.” diye yineledi sözlerini.

“Bir görüntünün verdiği sıkıntı.”

Nasıl bir görüntüymüş bu, dedi Mehmet Dede gülümseyerek.

“Ocağın başında nicedir ak sakallı bir ihtiyar görünüyor bana,” dedi Döndü Ebe.

Mehmet Dede:

“Yanılgıdır,” dedi. “Bazen yoruluyorsun. Bütün işleri sen görüyorsun. Ocağı yakmak, hayvanlara bakmak, yemek yapmak. Bunlar kolay iş mi?”

“Öyle değil bey,” dedi Döndü Ebe. “Öyle değil. Bu başka. Yorgunlukla falan alakası yok.”

Mehmet Dede:

“Yorgunluktandır,” dedi ve dinlenmeye çekildi.

Döndü Ebenin içi buruktu. Can dostunun bile onun sözlerine aldıracağı yoktu. O ise kaç gündür bu ihtiyar ak sakallı zatı ocağın başında minderin üzerine oturmuş bir şekilde görüyordu. Gözlerini Döndü Ebeye dikmiş bir şekilde öylece duruyordu ihtiyar. Sonra da hafif hafif bir tül gibi titreşerek bir buğu gibi eriyip kaybolup gidiyordu.

Ertesi gün yine aynı yerde gördü o silueti Döndü Ebe. Yine iri iri açılmış gözlerle ona baktı uzun süre. Yüreği ağzına gelmişti. Ama bunu kime anlatsın, kim inanırdı ona? En yakın, hayat arkadaşı bile ona gülüp geçiyordu.

Görüntü kaybolunca içi biraz ferahlamıştı. Ama yürek çarpıntısı hâlâ devam ediyordu. Kalbinde sanki güm güm diye bir ses yükseliyordu. O gün de Mehmet Dede ile aynı konuşmalar geçti aralarında. Bu sefer de güldü geçti tonton ihtiyar.

Ama ertesi gün böyle olmadı. Döndü Ebe biraz daha üzgün ve sitemli bir şekilde dert yandı Mehmet Dedeye. Artık bu evde durmam imkânsız, dedi. Mehmet Dede işin ciddiyetini kavrar gibi olmuştu. Onun evden gitmesi demek hayat akışının bozulması ve uzun süre yalnız kalması demekti.

Döndü Ebe akrabalarında kalmak istiyordu. Bir süre için onlarda kalıp bu kabusun dağılmasını arzu ediyordu. Ama Mehmet Dedenin buna niyeti yoktu. Bir süre düşündü Mehmet Dede. Buna benzer bir kaç hadise duymuştu. Hızır görmek gibi. Ama bu farklı bir şeydi. Evin içinde ve hiç kıpırdamadan

hanımının gözlerine bakan bir hitiyar görüntüsünün ne mânâsı olabilirdi ki? O sırada aklına bir şey geldi.

Sonra Döndü, dedi "Adam tam nerede duruyordu demiştin sen?" Döndü Ebe kırışık elini kaldırdı ve parmağıyla işaret etti ve mutfağın köşesini gösterdi.

İşte tam şurada minderin üzerinde oturur bir vaziyette, dedi.

Bunları söylerken yine gözleri korku ile iri iri açılmıştı. Yüreğindeki tempolu vuruş tekrar başlamıştı. Mehmet Dede ocağın yanındaki köşeye doğru yavaş yavaş yürüdü. Minderin yanına gelince durdu. Başını bir şey ararmış gibi tavana kaldırdı. Sonra duvara baktı. Ardından mindere çevirdi. Onun da içini bir heyecan kaplamıştı. Eğildi yavaşça minderi kaldırdı. O an gözleri hayret ile açıldı. Minderin altında ıslıl ıslıl dört tane beşi birlik gün sarısı rengiyle parlıyordu.

MAĞADANLI EMİNE

Babası ölmüştü. Ruhunu bir azap, bir ızdırap sisi kaplamıştı. Onu defnettikten sonra ellerini açıp dua bile edememişti. Bu haliye kalbine zehirli bir hançer gibi saplanmıştı. Ellerini açıp dua edememek, ama bunu bilgisizlikten dolayı yapamamak ne kadar acı verici bir şeydi.

İşte bu sıkıntı ile gidiyordu Mağadan'a. İçinde acılar kol geziyordu. Uçak belki onu götürür ve Mağadan'a bırakırdı. Ama ya kalbi. Dua edemeyen kalbi. Babasının mezarı başında boşluğa kayan yüreği. Bir tutacak dal bulamamanın verdiği elem. Bir kaç tuğba yemişiyle bu manevi sofraya eşlik edememenin verdiği keder.

Karlı bir gündü. Uçağı kaçırdığını düşünüyordu. Geniş kürkünün içinden bir dişi kaplan gibi seyrediyordu dünyayı. Ama bu kaplanın şimdi kalbi kırıktı. Yaralıydı, bereliydi. Onun için gözleri buğuluydu. Dokunsan ağlayacak gibi bir hâli vardı.

Hızlı hızlı hava alanının olduğu yöne doğru yürüdü. Bu gi-dişle oraya varması saatler alırdı. Bir taksi tutup acele alana ulaşmalıydı. Karlı havalarda taksiler de pek işlemiyordu. Kimisi yolda kalma korkusu ile, kimisi evinden çıkmaya üşendiği için çalışmayayı güzel günlere erteliyorlardı.

Ama bir tane taksi buldu en sonunda. Onun gibi karlı yollarda yalnız ve garip bir şekilde yol alan bir taksi. Eliyle işaret etti. Taksici bir yolcu bulmanın sevinciyle tam onun hizasında durdu. Ne bir adım ileri ne bir adım geri. Tıpkı komutanın önünde çivi gibi duran ve tekmil veren asker gibi.

Hemen bindi taksiye. Şoför onun alana gittiğini anlamıştı. Ama adet olduğu üzre sormayı da ihmal etmedi:

"Nereye bayan?"

"Alana." dedi soğuktan üşümüş hafif titreyen dudakları. "Hava alanına."

Taksici dikiz aynasından ona baktı. Kürkünün içinde üşümüş bir yaban kedisini hatırlatıyordu şimdi. İnce deri eldivenlerini çıkardı. Sonra pencereden dışarı bakmaya başladı. Karlı tepeler, derin vadiler gölge ışık oyunları gibi bir siyah beyaz tablo oluşturuyordu çevrede.

Babası geldi yine aklına. O eski günleri düşündü. Çocukken babasının onu iri elleriyle tutup havaya attığı ve bir top gibi tuttuğu günler. Çocukluk günleri kare kare gözünün önünden geçiyordu. Bir kaç saat evvel toprağa verdiği adamın tebessüm dolu yüzünü nasıl unutulabilirdi? O güzel tatlı bakışlarını. Ya "kızım" deyişini. Bal gibi tatlı bu sözcük içine sızar ve yüreğinden bütün bedene başak rengi sarı ve parlak bir ışığın yayılmasını sağlardı.

Taksi düşündüğünden evvel geldi alana. Borcu ödedikten sonra arabadan aceleyle indi. Ümitsizdi. Uçağı kaçırdığını iyi biliyordu. Ama yine bir ümit, diye gelmişti alana. Zaten başka çaresi de yoktu. Bu alandan başka Mağadan'a gidecek yer mi vardı da tercih yapabilirsin?

Terminale girdi. Soluk soluğa kalmıştı. Hızlı hızlı yürüyordu. Görevliye sordu. Uçak kalktı mı? Hayır dedi görevli. "Tehirli olduğu için kalkmadı."

O anda sevincine payan yoktu. Sanki bütün sıkıntılarını bir anda unutmuştu. Ama içini kaplayan hüzünden tamamen çıkması imkânsızdı. Kalbinin bir kenarından yürüyen kemirici bir acı onun ta damarlarına kadar ilerliyor ve duygularını güve gibi yiyip bitiriyordu.

O zoraki gülümseyiş örtüsüyle bu hüznü yüzünü örtüyordu anlayacağınız. Babası gözünün önünden gitmiyordu. Hasta

yatağında inleyişleri kulaklarında acılı besteler gibi tınlıyordu hâlâ.

Dua dua yalvarmalı ve onun için ağlamalıydı. Ellerini Allah'a açıp onun kurtuluşu için göz yaşlarını çağlayanlar gibi akıtmalıydı.

Uçağa bindiğinde şoke oldu. Uçak tıklım tıklım doluydu.

Hosteslerden biri boş bir yer gösterince sevindi. Bugün, sevinç dalgasının ikinci kez kalbinden damarlarına yayılışydı. Ama o eski hüzmün hâlâ yüreğinin kenarında koyu bir sis tabakası gibi duruyordu. Ne zaman kalbe yayılacağı, ne zaman ruhunu saracağı belli değildi. Unutmak fermuarını hafızasına çekse de o siyahî hüzmün başını bir yerden çıkarıyor ve abus çehre ile duygularına kederli acıyı yudumlatıyordu.

Gösterilen yere oturdu. Koltuğu biraz geriye itti. Sonra mantosunu çıkarmak geldi aklına. Kürklü mantosunu çıkarıp üstteki bağaja koydu. Sonra tekrar oturdu. Yanakları soğuktan al al olmuştu. Gözlerinin altı uykusuzluk ve yorgunluktan gri halkalar ile çevrilmişti.

Biraz sonra bir adam dikkatini çekti. Elinde bir kitap vardı adamın. Pencere kenarında oturuyordu. Etrafa hiç bakmıyor bütün dikkatiyle kitabı okuyordu. Bir süre gözlerini ondan ayırmadı. Adam vecd halinde kendinden geçmiş bir şekilde durmadan dudaklarını kıpırdatarak bu kalınca kitabı okuyor, bir sayfa bitince bir diğer sayfaya geçiyordu. Pencereden gelen hafif aydınlık kitabın sarı rengi üzerinde yakamoza benzer bir ışık dalgalanması meydana getiriyordu.

Gökte bir kaç parça bulut vardı. Ama uçak kalkınca ve yükselince o bulutların daha fazla olduğunu görecektlerdi. Yanına yaklaştıkça büyüklüğü ve heybeti ortaya çıkan dağlar gibi.

Adam onun kendine dikkatli baktığını görünce önce kızardı. Sonra tekrar kitaba konsantre olmaya gayret etti. Ama bu bakışlar masum, içten biraz da sorgulayan cinstendi. "Ne idi

okuduğu adamın? Bu kadar onu meşgul eden kitap acaba nasıl cezbedici bir güce sahiptir?" diye düşünüyordu. Keşke kendisi de böyle bir iklime girse ve her şeyi unutsa, bir kitabın satırları arasında kaybolup gitseydi.

Ama şu an bu mümkün değildi. Acıları onu, bazen çukurlara çekerken bazen de yer ile irtibatını kesip desteksiz bırakıp bir tüy gibi havalarda uçuruyordu. Yani bazen karanlık içinde kımıldayamayacak bir halde acı çekiyor, bazen de sonbahar yaprağı gibi rüzgârın önünde belli belirsiz bir şekilde savrulup gidiyordu. Dalını kaybetmiş, ağacını yitirmiş bir sarı yaprak...

Bir ara adamın yanındakine bir şeyler sorduğunu gördü. Yanındaki adam kendi dillerini biliyordu. Bu konuşmanın kendisiyle alakalı olduğunu farketti. Adam onun yanında oturduğu için döndü ve sordu: "Beyefendi kendisine niçin öyle dikkatli baktığınızı soruyor?"

O gülümseyip. "Hiç." dedi. Anlaşılan adam onun bakışlarından biraz rahatsız olmuştu. Sonra da konuyu müphem bırakmak için:

"Okuduğu kitabı merak ettim. O kadar güzel okuyordu ki dikkatimi çekti." dedi.

Tercüme eden adam bu sözleri pencere kenarındaki kişiye naklettiğinde onun da yüzüne bir rahatlama ışığı yayıldı.

Aradaki tercüman vasıtasıyla konuşmaları uzadı gitti.

Adam elindeki Allah'ın kitabı Kur'an olduğunu söyleyince onun yüzü birden bilinmez bir ışık ile parladı. Ama bu aydınlığı hemen ardından bir hüznün gölgesi örtüverdi.

Babasının ölümünü, onun için kabri başında dua edemediğini, bilmediğı için sadece bir taş gibi öylece dikilip kaldığını söyledi adama.

Adam gülümsedi. Böyle şeylerin normal olduğunu belirtti bir kaç cümle ile.

Ama onun bu sohbeti burada kesmeye niyeti yoktu. Böyle bir kaynağı bulmuşken, uhrevi bir ufuk yakalamışken içine

kapanıp kırık hisleriyle başbaşa, çaresiz kalamazdı. Yine tercüman vasıtasıyla konuşmasını sürdürdü.

"Benim babam için de dua eder misiniz acaba? Eğer dua ederseniz dünyalar benim olacak. Şu bir kaç saattir çektiğim acıları biraz hafifletmiş olacaksınız."

Adam tekrar o aydınlık gülümsemesiyle ona baktı. Sonra da "Sizin babanız için de dua edeceğim. Okuduğum Kur'an'ı onun ruhuna hediye edeceğim." deyince onun sevinci iki katına çıktı. Şimdi kalbi bir kuş gibi havada uçuyordu. Hatta içinde buldukları uçaktan daha yükseklerde.

Bir süre daha konuştular. Sohbet derinleştikçe adamın bir Asya ülkesine gittiği, oradaki gençlere eğitim vermek amacıyla yola çıktığı anlaşılmıştı. Ama gideceği yerde hiç tanıdığı yoktu. Böyle şeyler bir arkadaş, bir dost bulmadan yapılamazdı. Dilini bilmediğin bir ülkede iki sefer gurbet yaşamaktı bu durum.

Ülkenin ismini duyunca birden yüzü aydınlandı. Babasına dua edecek bu adama yardımcı olabileceğini hatırlatan gözlerle baktı. Biraz evvel hiç tereddüt etmeden tanımadığı bir kişinin ruhuna okuduğu Kur'an'ı hediye eden adama o da bir şey hediye edecekti. İsmi geçen ülkenin başbakan yardımcısı yakinen tanıdığı biriydi. Onun bir dediğini iki etmeyecek kadar dostlukları kuvvetliydi. Elindeki kağıda onun ismini ve telefon numarasını içeren bir pusula yazıp adama uzatırken içinde biraz evvelki duaya karşı çam sakızı çoban armağanı bir karşılık vermenin huzurunu yaşıyordu.

ÜÇÜNCÜ GÖZ

Ustası söylemişti ona:

"Oğlum bu işi yapman için üçüncü gözün olacak. Yoksa başarılı olamazsın!" diye.

O gün için bu sözün mânâsını anlayamamıştı.

Eve gitti

Uzun uzun aynaya baktı.

Bir saf gibi üçüncü göz aradı çehresinde. Bir delik. Bir gedik.

Bulmak için epey uğraştı.

Ama beyhude.

Pencereden çevreye bakıyordu. Şehri seyrediyordu. Ağacları kuşları, yağmurun yağışını.

Bir taraftan gün ışığıydı gökte.

Ama yağmurun sesi dışardan içeriye bir misafir gibi giriyordu mütevazı ve sakin bir şekilde.

Bir sıkıntısı vardı içinde. Bilemiyordu neden. Bir bilinmedik sıkıntı. İçini matkap gibi delen bir sıkıntı.

Tabiat ona ağırlık veriyordu. Sanki bir yük biniyordu sırtına. Onu taşımaya gayret ediyor ama başaramıyordu. Güneş, dedi. Olmadı. Bulut, dedi olmadı. Hayalen geceye gitti. Yıldız dedi, kehkeşan dedi, olmadı. Yük hâlâ kalbinin ortasında bir kambur gibi duruyordu.

Çiçek dedi, bahar dedi, bağ bahçe. Hepsi beyhude.

Baktı içindeki siklet gitmiyor. Sitresi yok olmuyordu.

Bir ara raflarda ustasından kalma bir küçük kitaba gözü takıldı.

Ara sıra onu alıp açar okurdu. Ama pek bir şey anlamazdı. Yine onu açtı. Baktı kelimeler anlaşılmayacak kadar girift. Bilmediği sözcükler.

Olsun, dedi masaya geçti.

Gizemli şeyleri severdi oldum olası.

Kitabı epey süre evirdi çevirdi. Yaprakları çevirdikçe içindeki siklet daha da arttı.

Anlamıyordu. Anlayamıyordu.

Sonra tekrar pencereye gitti.

İşte şehir ayağının altındaydı. O yüksekçe bir apartmandan caddeyi seyrediyordu.

Ama alçakta kalmış yavru kuşlar gibi sis ve duman içinden çıkamıyordu. Böcekler gibi ayak altında ezilmeye mahkumdu. Ruhu bir türlü pırrr diye kanat çırpamıyordu. Hani bazen yağmurda ıslanmış kuşlar olur ya. Bir türlü kanatlanamazlar. Bir kaç adım uçarlar ve tekrar aşağı ağarlar. Yerde seke seke yürürler. Yem aradığını sanırsınız siz onların. Halbuki uçamazlar.

Tekrar masanın başına geçti.

Kitabı yeniden açtı. Bir iki sayfa çevirdi. Gün ışığı yağmurlu havanın içinden süzülerek içeriye giriyor ve kitabın sarı sayfalarını yaldızlıyordu. Yaz yağmuru olduğu için insanın içine kasvet vermiyordu. Ama onun yüreği kasvetliydi işte. Fakat bu sıkıntı havadan, sudan değildi. Bilmediği bir sebeptendi. Bunu bulmaya gayret ediyordu şu an zaten.

Bir ara bir kelime gözüne takıldı. Sonra bir cümle. Cümle bir parağraf oldu.

Yetmiş küsür senelik hayat bilgisini özetliyordu yazar.

Tabiata mânâyı harfi ile bakmak. Mânâyı ismi ile değil. Mânâ kelimesini az çok biliyordu. Harfi de ... Çözebilirdi bu sözün sırrını.

Ressam olduğu için böyle konulara pek yabancı değildi. Ara sıra yazmış olduğu hatlar da onu bu tarzda düşünceler içine ister

istememez çekiyordu. Yani bu konulara o kadar yabancı değildi sizin anlayacağınız.

Şöyle düşündü. Harf kendi başına bir anlam ifade etmez. Tıpkı bir evi oluşturan tuğlalar gibi. Ama yanına gelen harflerle bir kelime oluşturur, bir cümle teşkil ederdi. O zaman bir değeri olurdu. İşte tabiata bu nazarla bak, diyordu kitapta. Her varlık bunun için vardır. Başka değil. Mânâyı ismi ile bakan kişi asla huzur bulamaz. Çünkü her varlığın nefsi adına bir pay çıkarırdı. Onu bir yapının taşları ve tuğlaları gibi görmez. Bu ise tabiat üzerinde tefekkür ederken düşüncenin ahengini bozardı. Onun kitap hüviyetini alt üst eder ve ruha sıkıntı verirdi.

Bu yorumu doğru mu, yanlış mı bilmiyordu. Ama içinde bir esinti hissetti o an. Bir rahatlama duydu. Kalbine bir ferahlama yayılmıştı.

Şimdi Sonsuz Nur, diyordu. Sonsuz güzel, diyordu. Sonsuz merhameti olanın ismini diline pelesenk ediyordu.

Çiçek değil, bahar değil Cemil'di artık gördüğü. Musavvir'di, Munazzım'dı.

Kainat değildi baktığı, Münşi idi. Atom atom onu örmüş güzide Rab'tı.

Ustasını düşündü, bütün ustaları düşündü ve ardından büyük ustaya verdi bütün bu kabiliyetleri. Her şey O'ndandı. O'nun sonsuz güç, kuvvet, ilim ve san'atındandı.

Daha önce de bunları az çok bilmesine rağmen şimdi daha da derinden keşfetmişti sırrı.

Şimdi anlamıştı sıkıntısının sebebini.

Ruhundaki sikletin özünü kavramıştı.

Ama artık siklet gitmişti.

Bir inşirah gelmişti kalbine. Hikmet sikleti sürüp çıkarmıştı kalbinden.

Demek, dedi bakmasını bilmeli kainata.

Bir de bakacak gözü.

Bu kitap ne güzeldi böyle. Onu anlamadığı ve anlamadığı için ondan kaçtığından dolayı kendini asla affetmeyecekti.

Bak nasıl bir ufuk açmıştı önünde. Yolunu aydınlatmıştı. Hikmet ile bakmalı dedi dudakları kainata. Hikmetsiz hiç bir şey yok. Hikmetin aslı da mânâyı harfi ile bakmaktır varlıklara. Bunu bildi bunu anladı.

Ustasının sözü kulağında yankılandı tekrar.

Üçüncü göz...

Kalbine baktı, onu gördü.

ORMANDAKİ EV

Bir köye öğretmen olarak tayin olmuştu. İçi içine sığmıyordu. Artık çocuklarla başbaşa kalabilecek ve içindeki duygu ve hisleri onların körpe gönüllerine sunacaktı. Işık sunacaktı onlara, nur sunacaktı.

Taki gelecekte karanlıkta kalırlarsa bu ışık ve aydınlık onlara kandil olsundu, lamba olsundu, yollarını aydınlatsındı bitevi.

İşte bu duygular içinde köpürüyordu tıpkı dalgalı bir deniz gibi. Köpürüyor ve bütün benliğini sarıyordu.

Köye yaklaşmıştı.

Etraf zümrüt gibiydi. Sanki firuze dallardan örülmüş bir kuş yuvasıydı. Mavi gök ve bir de yeşil dallar. Ortasında ise sadece kendisi vardı. Evet bu yeşillikler ortasından yürüyordu. Yolu bir ormana rastgeldi.

Ağaçlar gün ışığını süzüyorlar ve yaprakları arasından süzülen ışığı yere kaneviçe örgüleri şeklinde yansıtıyorlardı.

O böyle güzel yerleri ömrünce hiç görmemişti.

Kıraç yerlerde doğup büyüdüğü için böyle yerlerin ancak cennet tasvirlerinde olduğunu bilirdi.

Ama dünyada da böyle misaller var olduğunu bu gün görüp bilip anlıyordu.

Gökte bir kaç kuş uçu geçip gitti. Sesleri ağaçların dallarından süzülüp kulağına bir 'merhaba' şeklinde yansıdı. Hani insan mutlu ise her şey ona sevgi ile selam dururdu ya. İşte öyle idi şimdi onun ruh durumu.

Bir ara bir taşın üstüne oturup çıkını çıkardı ve içindeki ekmeği ve katığı şöyle bir taşın üstüne serdi. Karnı acıkmıştı. Bir kaç lokma alıp yola öyle devam etmek istiyordu.

Birden yanında yaşlı bir adam peyda oldu. Nerden gelmişti bu adam, kimdi bilmiyordu. Adam selam verdi ve çok aç olduğunu söyledi. O, bu yaşlı adama baktı. Kendi de açtı. Ama adam iki üç gündür aç olduğunu söylüyordu. O ise böyle bir açlık içinde değildi. Bu sebepten adama:

"Sen benden daha muhtaçsın al tayınımı sen ye." dedi ve bütün çıkını ile birlikte yiyecekleri adama bıraktı.

Sonra yoluna devam etti. Köye ulaştığında köy muhtarı ve köyün bir kısım eşrafının onu beklediğini gördü. Haber çok önceden köye ulaşmıştı. Daha önceki öğretmenden de memnun olmuşlar ama tayini çıkınca ne yapacaklarını bilememişler.

Şimdi ise pek sevinçli oldukları her hallerinden belli oluyordu.

Okulu gördü. Çocukları gördü. Müdürü gördü. Hepsisi de onun mutluluğunun birer parçasıydı.

Kasabaya inip kitap alıp bir diğer gün derslere başlayacaktı. Okul kitapları ancak kasabada satılıyordu çünkü.

Bu sebepten ertesi gün kasabaya indi. Ama o kadar gecikti ki. Geceye kaldığının daha sonra farkına vardı. Bir otelde kalıyordu. Ama ertesi gün okula gideceğinden ilk günden böyle bir aksamaya meydan vermemek için yola koyuldu. Gece de olsa köye ulaşmalıydı.

Yolda yürürken gecenin karanlığı koyu gölgeler şeklinde çevresini sarıyordu. O yolunu zor buluyor. Tam ormanın yanına geldiğinde ayağı birden bir çukura girdi. Sendeledi ayağından çat diye bir ses işitti. Sonra bir yanma ardından müthiş bir sızlama.. Evet ayağı kırılmıştı. Acısı yüreğine bıçak gibi saplanıyordu. Bağırılmaya başladı. Ama bu dağ başında onu kim duyardı?

Birden elinde fenerle bir adam geldi yanına. Bu, onun bir kaç gün önce azığını ve ekmeğini verdiği ihtiyardı. Adam onu

ayağa kaldırıp biraz ötedeki kulübeye taşıdı. Yarasını pansuman etti. Sardı ve bir süre dinlenmesini söyledi. Sonra elindeki değneği ona verip bir taraftan da destek olup onu köye kadar götürdü ve evine yerleştirdi. Sonra gitti.

Bir kaç gün sonra bu olayı duyan muhtar ve köylüler eve ziyarete geldiler.

Bu acı olay onları üzmüştü. Ama elden ne gelir?

Öğretmen ayağa kalkabiliyordu.

Muhtar ona: "Gel bu gün öğrenim olmaz gayri. Şöyle bir hava almak için ve hem de etrafı tanıman için dolaşalım." dedi. O, yavaş yavaş ayağa kalktı ve muhtarla birlikte yürümeye başladı. Ormanın yanına geldiklerinde muhtar:

"Sahi seni kim eve kadar getirdi öğretmen bey?" dedi.

O:

"Bir ihtiyar." dedi.

"Kimmiş, neyin nesiymiş sormadın mı?"

"Valla sormadım." dedi. "Ama biraz ötede evi vardı, ev dedimse bir kulube. Beni oraya götürdü ve orada yaralarımı pansuman etti. Bu kadar biliyorum."

Muhtar: "Ama," dedi. "Ormanda ne ev vardır ne kulube."

"Olamaz," dedi öğretmen.

"Evet," dedi muhtar.

Öğretmen ile beraber söylenilen yere geldiklerinde öğretmen:

"Şurada dün akşam büyükçe bir kulube vardı, gözlerimle gördüm. İçine girdiğim ve yaralarımın tedavi edilği evi nasıl unuturum?" dedi. Muhtar da şaştı, kendi de..

Onlar bu şaşkınlık içinde köye doğru gerisin geriye giderlerken, ağaçların arasında belli belirsiz bir piri fani onlara bakıyor ve tebessüm ediyordu.

VERİLEN ALINIR

Doktordu. Mesleğinde gayet maharetliydi. Ama bu maharet insanlara yardım etmekle zirveye eriyordu. Nerde bir hasta görse varlıklı mı yoksa fakir mi düşünmeden onun yardımına koşardı. Bazen yoksullar geliyordu muayenehanesine. Dilenci kılığında üstü başı perişan kişiler geliyordu. O, bunların hiç birine bakmadan yardım ediyordu gelen hastalara. Sonundaki ücreti hiç düşünmeden.

Bir gün yine bir feçli hasta getirmişlerdi. Daha doğrusu komaya girmiş bir hasta. Bir kaza sonucu hurdaya dönmüş bir kişi. Bir kadındı bu. O, bu hasta ile çok yakinen ilgilendi. Onun ölümüne razı olamazdı. Elinden geleni yaptı. Böylece onu hayata döndürebilmişti. Ama bütün gücünü varını yoğunu seferber etti bu hususta.

Bu da onun karakteriydi işte. Bir insanın hayatını kurtarmak onun için bütün servetlere değerdi. Bütün zenginlikler bir insan hayatını kurtarmak için sarfedilebilirdi.

Ama hasta tam iyileşemiyordu ki... İskemleye bağlı bir feçli olarak hayatını yaşayacaktı. Konuşamıyordu. Yüzünde hiç bir hareket yoktu. Sadece bakışları bir noktaya dikilmiş gün boyu öylece oturuyordu.

Ama buna da şükürdü. Hayatta kaldı ya. Buna da şükürdü.

Bu olayın üzerinden yıllar geçmişti.

Doktor her zamanki gibi işine devam ediyordu. Hastaları için gece gündüz çalışıyordu. Her gün eve oldukça yorgun dönüyordu.

Bir gün çiftlik evine yaz tatili için gitmişlerdi. Yanında çok sevdiği kızı vardı.

Kızı o yöreyi çok iyi bilmiyordu. Yurt dışında tahsil gördüğü için buraların yabancısıydı. Nereden bilecek çiftlik evini, köyü, kasabayı?

Bu sebepten bu şefkatli doktor ona durmadan telkinde bulunuyordu. "Kızım bu yörelere yabancısın, sakın ben evde olmadığım zamanlar kendi başına dışarı çıkma." diyordu. "Dağ başında başına bir şey gelir." diye ona nasihatla bulunuyordu.

Kızı yerinde duramayan bir tipti. Gezmek dolaşmak istiyordu. Yıllar yılı vatan hasretiyle ruhu ızdırab çekmişti. Şimdi bu ızdırabını dindirmek için ruhunu bu vatanın havasından, suyundan, ormanından, dağından, taşından istifade ederek doyurmak istiyordu. Hasret açlığına ve susuzluğuna bunlar gıda olacaktı, su olacaktı ab-ı hayat gibi gelecekti.

Her ne kadar tatil de olsa babası bazı hastaları için iş yerine gitmeyi ihmal etmiyordu. Altında arabası olduğu için bir iki saatte şehre gidiyor ve muayenehanede hastalarını görüyor, onların durumlarını inceliyor, gerekirse bazı ilaçlar ilave ediyor, bazen de ilaçları kesiyor ve iyileşmeye doğru giden hastalara istirahatı salık veriyordu. Yani yine yoğun, hummalı çalışmaların içindeydi sizin anlayacağınız. Tatil de olsa bu böyleydi. Çalışkan insanların ruhu tembellikte azap içinde kalırdı. Hem de aksiyon her zaman hayatın kendisi demek değil miydi? Hareket hayat, tembellik ise ölüm veya ölüme yakın bir şeydi.

O gün kızın içi içine sığmıyordu. Kırlarda şöyle bir dolaşmaya çıkmıştı. Babasının sözünü dinlese de duygularına hakim olamıyordu. Bir kaç kilometre ötede bir çiftlik evindeki bayanla tanışmıştı. Gezerek onun yanına gitmeyi kurmuştu. Şen şakarak yola çıktı. Hava çok güzeldi. Fakat vakit bir hayli geç olmuştu. O, bunun farkında değildi. İkinci sularında böyle yerlerde yola çıkmak pek tehlikeliydi. Bir de bu yolun geriye dönüşü var. Akşamın koyu gölgeleri yer yer taze otların, bayırdaki ağaçların ve tarlaların üzerine düşmeye başlayınca hatasını anlamıştı kız.

Gitmekten vazgeçti ve geri döndü. Ama artık çok geçti. Geriye gelmesi eve ulaşması uzun sürecekti. Bir de buna karanlık eklenince korku ve endişe de işin içine karışmış oluyordu. Artık engeller çoğalıyordu böylece. Huzursuz bir şekilde kalbi heyecan ve korku ile vura vura eve gidiyordu. Bir ara yolunda bir çukur olduğunun farkına varamadı ve ayağı çukura girdi. İleri doğru adım atınca bir çat sesiyle feryadı bastı. Ayağı kırılmıştı işte. Bir sızı ayağından bütün bedenine yayılıyordu şimdi. Biraz sonra dayanılmaz acılarla kıvranmaya başladı.

Babasının haberi yoktu. Olsaydı durur muydu? Biricik kızını bu dağ başında böyle perişan bırakır mıydı? Hava da soğumaya başlamıştı işte. O yerlerde gece soğukta kalanların donarak öldüğü çok görülmüştü. Üstünde pek kalın bir elbise de olmadığı için üşüme nöbetleri başlamıştı işte. Bu, donmanın ilk belirtiydi. Ayağı kırık olsa da sürüne sürüne evine ulaşmalıydı. Yoksa böyle yerlerde vahşi hayvanlar da bulunurdu. Bu korkular ile ağlıyor ve feryat ediyordu. Ama onu kim duyardı bu dağ başında.

Esen rüzgâr bedenini iliklerine kadar titretiyordu..

Ağladı, inledi, süründü ama nafiye. İnleyiş ölümüne çare olsaydı nice hastalar ayağa kalkarlardı. Belki bu iniltiler ölümü daha da hızlandırırdı. Çünkü kişi mantıklı düşünmeyi beceremez ve zamanla gücünü daha da kaybederdi. Feryatlar figânlar ölümün davetçisiydi yani.

En güzeli mantıklı düşünmek ve varsa kurtuluş imkânı bulup o çareyi yerine getirmektir.

Böyle iniltiler içinde kıvranırken ve bedeni donmanın eşliğinde iken bir ışık gördü biraz ilerde. Işık yavaş yavaş yaklaştı. Bu bir fener ışığıydı. Bir kadının elindeydi fener. Kadın ona doğru yaklaştı. Ve önce üzerindeki paltosunu kızın üstüne koydu. Onu paltoya iyice sardı. Böylece onu donmaktan kurtarmış oluyordu. Bu sırada işiyle meşgul olan doktorun telefonu çaldı. Doktor, telefonun ahizesini kaldırdı ve kulağına götürdü. Karşıda bir kadın sesi

vardı. Ona kızının evlerinin biraz uzağında ayağı kırılmış bir vaziyette acı çektiğini söylüyordu. Doktor, birden heyecanlandı. Şaşırmıştı. Kızının evden ayrılmaması için epey telkinde bulunduğunu hatırlıyordu. Demek ki dışarı çıkmıştı. Neden bu evlatlar babalarını dinmezlerdi? Ama şimdi bunları düşünmenin zamanı değildi. Endişe içinde ayağa kalktı. Arabanın anahtarlarını aldı. Işığı söndürüp dışarı çıktı. Büyük hızla olay yerine doğru arabasını sürdü. Ama onu nerede bulacaktı? Ah yerini bir bulabilseydi. Öteye beriye gitti. Epey aradıktan sonra bir çitin kenarından inilti sesleri geldiğini duydu. Bir kararlı vardı biraz ilerde. Koşarak o yöne gitti. Baktı kıza bir paltoya sarınmış öylece ağlayıp inliyor. Doktor kızına sarıldı. Kız korku ile titiriyordu. Babasını karşısında görünce bütün dünya onun olmuştu. Korkusu yavaş yavaş ısınıp buz dağları gibi içinde erimeye başlamıştı. Biraz sonra sakinleşmişti. Kalbinin atışı rahatlamıştı. Ama ayağının kırık yerinde hafif bir sızı hâlâ acısını bedenine yayıyordu.

Doktor onu alıp evlerine götürdü. Yolda bir taraftan da onu teselli ediyor ve iyileşeceğini söylüyordu. Eve varınca kıza yatağına bıraktı. Yarasına baktı ve pansuman yaptı, sardı sonra yanbaşına oturdu. Olayı bir de onun ağzından dinlemeliydi. “Nasıl oldu, niçin dışarı çıktın, bu paltoyu nerden buldun?” gibi sualler soruyordu kızına. O, olanı biteni anlatmıştı. Ayağının kırıldığını feryatlarla yardım çağırıldığını ama ortalıkta kimseciklerin olmadığını, bir ara bir kadının bilinmez bir yönden gelip ona yardım ettiğini falan filan hepsini anlattı. “Paltoyu da o kadın üzerime örttü” dedi titrek sesiyle. Bir taraftan konuşuyor, bir taraftan da hatırladığı olay ona ürpertiler veriyordu. Vücuduna ara sıra gelen nöbetler onu zangır zangır titretiyordu. Doktor onun sakin olmasını söylüyor ve bu duruma bir mânâ veremiyordu. Kızına yardım eden kadın kimdi? O saatlerde bu dağ başında ne işi vardı? Paltonun cebinde bir kimlik bir iz bulabilirler miydi? Baktılar. Bir telefon numarası ve bir kadın isminden başka hiç bir şey yoktu paltonun cebinde.

Doktor telefonun başına gitti. Numarayı çevirdi. Karşıdan bir ses: "Buyurun, kimi aradınız?" diye cevap verdi. Doktor, kağıttaki bayanın ismini söyledi. Karşıdaki ses "Evet" dedi "Burada oturuyor. O benim annemdir. Bir şey mi oldu?" diye karşılık verdi. "Niçin aramıştınız?" diye yineledi sözlerini. Doktor ziyarete gelmek istediğini söyledi. Karşıdaki ses, hay hay, dedi ve ziyaret için bir gün kararlaştırdılar.

Kızı da birkaç ay içinde iyileşmişti. Beraberce bu iyiliksever kadının evine gittiler. Kapıyı orta yaşlı bir kadın açtı. Sonra onları salona davet etti. Salonda yaşlı bir kadın, iskemlesinde oturuyor ve bir noktaya bakıyordu. Pencereye doğru baktığı için yüzü profilden görünüyordu.

Kadın iskemledeki ihtiyarın aradıkları bayan olduğunu söyleyince doktor ve kızı şaşırmişti. Kız iyice dikkat etti ve baktı. "O akşam bana yardım eden kadın buydu." dedi titrek dudakları. O geceyi bütün ürpericiliğiyle hatırlıyordu. Bu kadının bir melek gibi bilinmez bir yönden gelip ona nasıl yardım ettiğini bir bir hatırlıyordu. Ona sevgi dolu gözlerle baktı. Ama kadın kıpırdamıyordu. Doktor ayakta duran kadına baktı "Niçin?" der gibi. O, anlamıştı suali.

"Evet, dedi annem yıllar önce bir kaza geçirdi. İyiliksever bir doktor onun ölümden kurtulmasına vesile oldu. Ama böyle iskemleye bağımlı kaldı. Buna da şükür." diye bitirdi sözlerini bayan. Doktor ve kızı şoke olmuştu. Felçli bir hastanın ayağa kalkıp o dağ başına gelmesi ve bir yardımda bulunması mümkün değildi.

Felçli hastanın kızı dikkat etti ve baktı. "Siz," dedi. "Annemi iyileştiren doktor değil misiniz? İsiminiz falan değil mi?" Doktor "Evet," diyebilirdi ancak.

"Annemi ziyarete gelmeniz alicenaplık efendim." diye sözlerine teşekkürlerini ekledi. Doktor: "Annenizi ziyarete gelişimizin bir başka sebebi var genç hanım." dedi.

“Nedir,” dedi kadın.

“Bir iki gün evvel dağ başında kızımın uğradığı felaketten onu kurtarması. Gece yarısı onu donarak ölmekten kurtarması...”

Genç kız annesine baktı, şimdi hepsi iskemledeki felçli ihtiyara bakıyorlardı. Kadın ise pencereden ufuklar ötesi bir âleme gözlerini dikmiş öylece duruyordu. Daim susuyordu. Bir şey söylemesi mümkün değildi. Ama yanağındaki bir kaç damla bütün sırrı ele veren kelimeler gibi titreşiyordu.

İYİLİĞİN BEDELİ

Bu işi almalıydı. Ama mutlaka almalıydı. Gece uyuyamadı. İşsizlikten kurtulmanın hayallerini kurdu durdu. Bir kurtulursa avare dolaşmaktan. İşte o zaman onun için bayram düğündü. Canına tak etmişti artık bu işsizlik.

İnsanın bir de bakacağı insanlar olunca böylesine boş dolaşmak içini yakıp kavuruyordu. Eli boş dönmek bir erkek için en zor şeydi. Her akşam evine eli boş dönmek.

O bekardı ama bakmaya yükümlü hissettiği bir annesi vardı. Babası çoktan dar-ı bekaya irtihal etmişti.

Annesine bakmak ona düşüyordu. Kadeşleri de yoktu. Yoksa belki de bir taraftan onlar da yadım ederler beraberce bu zorlu işin altından kalkarlardı. Ama kader bütün yükü onun beline yüklemişti işte.

Bundan böyle bu yükü taşıyacak ve garip anasını koruyacaktı.

Kendini bir ara güçsüz hissetti. Böyle ekonominin bozuk olduğu bir ülkede geçim de o kadar güç idi ki. Ama Allah'tan ümit kesilmezdi. Hiç bir şey tesadüf değildi. İnsanlar Allah'ı unuturlarsa Allah onlara bazı acı ve ızdıraplar tattırarak kendini hatırlatırdı. İşte bu ekonomiyi tokadı da bu hatırlatmalardan biriydi. Yani kaderin milletin yüzünde şaklayan şefkat tokadı...

Bu düşünceler ile uykuya daldı. Uykusunda kendini iş ararken görüyordu. Ama bir türlü bulamıyordu. Bir karabasan gibi çökmüştü bu duygu yüreğine.

Annesi ona: “Gel yavrum yanıma gel üzülme.” diyor ve onu bağrına basıyordu. O ise bu şefkatli sineye başını yaslıyor ve için için ağlıyordu.

Böyle bir kabuslu gecenin sabahında iş aramaya gidecekti işte. Bir firmaya işçi alınacağını duymuştu. Acele acele giyindi. Ve yola düştü.

Gün ışığı gümüşi yolları, yol kenarlarındaki ağaçları ve mavi göğü hatta ara sıra üstünden uçup geçen kuşları bile başka renge büründürüyordu. Bu, pırıl pırıl ve revnektar bir renkti. Bir cila gibi bir şey. Ama onu kalbindeki bir parça umutsuzluk bu rengin üstüne kara bir leke gibi düşüyor ve bu mutluluk tablosunu siyaha büründürüyordu.

O sevgi ve hoşgörü içinde bu kara renkleri de aydınlığa çevirmeyi bilirdi. Ama derdi o kadar çoktu ki. Bir türlü bunu başaramıyordu.

“Neyse...” dedi kendi kendine. Şimdi iş yerine gidiyordu işte. Onu işe alırlarsa yaşadığı gündü.

Asfaltı geçti ve işçi arayan firmanın giriş kapısına doğru yürüdü. Birden arkasından acı bir firen sesi geldi. Geriye döndü baktı. Bir ihtiyar adam yerde yatıyordu. Ona çarpan araba ise gizlice ordan sıvışıp uzaklaşmıştı. “Hay Allah.” dedi içten içe. Tam da vaktinde vukubulmuştu olay. Oldum olası başkalarına yardım etmeyi severdi. Ama şimdi dedi. Tam kapıdan girecek ve belki de erkenden geldiği için işe sahip olacaktı.

“Ama” dedi “Ya bu adam. Yerde yatan ve inleyen yaralı ihtiyar.” Buna vicdanı elvermezdi. Kendinden başka yolda kimse yoktu. Allah belki ona yeni bir iş imkânı hazırlardı. Bir lütüfta daha bulunurdu. Ama ya bu adam ölürse? O zaman işin de kıymeti yoktu. Zira hiç bir şey bir insanın hayatından önemli olamazdı.

Birden geriye döndü ve adamın yanına koştu. Yerde uzanmış zavallı ihtiyarı kucakladı. Yoldan geçen bir taksiyi durdurdu. Ve onu arabaya koydular.

Sonra hastahaneye götürdüler. Hastahanede acil servise alındı ihtiyar. Ve yoğun bakıma götürüldü.

Doktor ile konuştu. Adamı yolda bulduğunu ve maddi bir ihtiyacı olursa kendisini aramalarını söyledi. Doktor onun telefon numarasını aldı ve cebine koydu.

Sonra ona baktı, bu iyilik sever insanın tavrına gıpta eder gibi bir ifade vardı gözlerinde.

O, yine iş bulamamıştı işte. Annesinin yanına eli boş dönecekti yine. Ama olsundu bir insanın hayatını kurtarmak çok önemliydi. Annesi onu hoş görecekti, biliyordu. Zaten ona sızlanıyor da değildi hani. Sadece “Bir iş bulsan evladım.” diye rica ediyordu kadın.

Bu duygular ve düşünceler ile eve gitti. Annesine durumu anlattı. Yaşlı kadın gülümsedi ve onun sırtını sıvazladı. “Oğlum Allah bir kapıyı kaparsa bir başka kapı açar.” dedi ve onu teselli etti.

Ertesi gün iş yerine tekrar gitti. Ama işi kaybetmişti. Bir başkasını almışlardı onun yerine.

Üzüntüsü iki katına çıktı. Eve kolu kanadı kırık dönüyordu.

Annesine ne diyecekti şimdi. Eve vardığında annesi onun durumunu gördü ve acıdı. “Evladım, aç mezarı mı var dünyada. Üzülme. Allah seni zayi etmeyecektir. İyiliğinin karşılığını mutlaka bulursun. O öyle bir Kadir Mevlâdır ki kimsenin iyiliğini hele kendi için yapılan iyilikleri karşılıksız bırakmaz.” dedi. Ne kadar doğru bir sözdü.

O akşam bu üzüntüyle yatağa girdi. Annesi ne kadar teselli etse de ufuk kapalıydı. Bir çıkış noktası arıyordu. Ama bulamıyordu.

Gecenin bir vaktiydi. Telefonun ziliyle birden uyandı. Yürüdü, ahizeyi eline aldı.

Karşı taraftan bir ses. “Beyefendi yarın iş yerine geliniz patron sizinle görüşmek istiyor.” dedi. Acaba ikinci bir iş mi vardı bu iş yerinde. Yoksa birinciyi işten mi çıkarmışlardı. Anlayamadığı bir durumdu. Belki de bir başka sebepten arıyorlardır, diye geçirdi içinden.

Sabahı zor etti. İçi içine sığmıyordu. Ama bazen kara bir gölge bu sevinç ışığının üstüne karabasan gibi çöküyor ve onu bir sülük gibi emiyor ve bitiriyordu. Ne ışık kalıyordu o zaman

ne sevinç aydınlığı, ne de bir başka şey. Kararıyordu kafasındaki ufuklar. Ya başka bir sebepten çağırıyorlarsa.

İş yerine vardığında vakit henüz erkendi. Ama bu firmadaki çalışanlar erken vakitte işlerinin başında oluyorlardı. Bunu biliyordu. Böyle çalışkan insanlar ile birlikte olmak da bir başka arzusuydu. Uyuşuk uyuşuk günün öğle vaktine doğru işe gitmeyi ve esneyerek işe başlamayı asla istemezdi. Böyle tembellikle ne ekonomi düzelirdi ne de bir başka durum.

Firmanın kapısından girdiğinde sekreter onu tebessümle karşıladı. “Buyurun patron sizi bekliyor.” dedi. İçeriye girdiğinde masada bir adamın oturduğunu gördü. Adam ayağa kalktı ve ona yer gösterdi. Son derece nazik davranıyordu ona. Bu iyiye işaretti. Biraz sonra hal hatır sormanın ardından patron olduğu belli olan masadaki adam “Beyefendi sizi işe aldık.” dedi. Onun işte şimdi sevincine payan olamazdı. Ayağa kalkıp şöyle bir zeybekler gibi dönüvermek ve ellerini şaklatmak geçti içinden. Sonra annesine gidip sevinçli haberi vermek yüreğinin bir köşesinden düşüncesine ışık gibi yansdı.

Ama kendini tutmalıydı. Heyecanını bastırıp tebessümle teşekkür etti.

Patron olduğu belli adam:

“Peki biz işçi bulduğumuz halde sizi niçin işe aldık hiç düşünmediniz mi?”

“Hayır,” dedi. Bilmediğini vurguladı.

Patron:

“Dün yardım ettiğiniz ihtiyar benim babamdı. Siz ona yardım ettiniz. Biz de sizin bu iyiliğinizin altında kalmamak için sizi işe aldık. Hiç bir iyilik karşılıksız kalmamalı değil mi?” dedi.

O evet diyebilirdi ancak. Sonra içindeki iyilik sever duyguları ve hisleri ona nasip ettiği için Allah'a teşekkür etti. Ardından adama teşekkürlerini tekrar sunarak oradan ayrıldı. Eve giderken bu sevinçli haberi annesine ulaştıracağı için mutluluktan uçar gibiydi.

BİR KIŞ GÜNÜ

Kar yağıyordu. Beyaz kelebekler gibi uçuşan kar bazen dallara, bazen yapraklara konuyordu. Ama bunlar bir süre sonra eriyen kelebeklerdi. Beyaz minik kanatlarıyla uçuyorlar sonra aşağıda bir yere sessizce iniyorlardı.

Evlerin saçakları, çatılar, pencere kenarları badana olmuş gibi bembeyazdı.

Yollar beyaz bir elbise giymiş yılanları hatırlatıyordu. Kıvrım kıvrım uzaklara uzayıp gidiyordu.

Kağnı sesleri bu beyaz renk üstünde gezen bir deli çılgınlığını hatırlatıyordu.

Ara sıra köyün zenginlerinin arabaları yolların ortasından karları etrafa saçarak ilerliyordu.

Yol kenarındaki ağaçlardan birden bire yere düşen kucak dolusu kar sanki köy çocuklarını oyuna çağırır gibiydi. Ama ağaçlara başını çeviren kişi aşağıya eğik masum çehreli dallardan başka bir şey göremezdi.

Bacalardan tüten dumanlar kara bir şeyler söylüyorlardı. “Bu kış uzun sürecek!” der gibi başlarını sağa sola sallayıp tıpkı yollar gibi kıvrılarak gök yüzüne uçup gidiyorlardı.

Bu kış uzun sürecek.

Pencerede bir kız vardı. Yüzünü cama dayamış dışarıyı seyreliyordu.

Ağzından çıkan buğu camı puslasa da o, eliyle pusu siliyor ve çocuksu manzarasını seyretmesine devam ediyordu...

Saçları uzun örgülüydü. Kahverengi gözleri, ince kaşları, beyaz teniyle bir köylü güzeli namzediydi bu kız. Küçükü ama büyüyünce güzel bir genç kız olacaktı.

Ama gözleri buğuluydu bu kızın. Tıpkı camda oluşan buğu gibi bir şey kızın gözlerini örtüyordu. Bir çiğ damlasının çevresini ören bir pus gibi bir şeydi bu.

Yüreğinden kalbine oradan gözlerine yürüyen bir acının yansımasydı.

Hani ağlayamadığımız ama acı çektiğimiz zaman gözlerimizde bir hüznün çöker ya. İşte öyle bir şey. Fakat boşanmaya hazır çiğ damlaları gibi bulut buluttur o an gözlerdeki buğular... Gizli su zerrelere düşme anını bekler gibi titreşirler. Bir küçük fiske buna bahane olur. Ve dallardan düşen meyveler gibi gözlerden yağmur damlaları yanaklara süzülür. İşte öyle bir bakışla süzüyordu kız dışarıyı. Kar onun içine sanki bir başka hüznün resmi çiziyordu.

Etraftaki serçeler yem bulmak için yer yer karları eşeliyorlar. Ama bir şey bulamamanın verdiği sıkıntıyla titreşen kanatlarını açıp bir başka yer arıyorlardı. Karınları açtı, yem bulmalıydılar. Bir lokma vücutlarını doyurmalydılar.

Kız bu kuşları minik gözleriyle uzun süre seyretti.

Onlara acıdı. İki damla yaş gözlerinden yanaklarına süzülüyordu işte. Biraz evvel titreşen buğu şimdi yoğunlaşmış ve gözlerinden yanaklarına inmişti.

Sonra bir başka damla koştı onun ardından. Sonra bir başka damla. Artık yanaklar ardı sıra yuvarlanan saydam damlalarla ıslanmıştı. Bir süre öylece ağladı kız. Onu kimse görmüyordu. Yanaklarındaki damlaları kimse bilmiyordu. Serçeler bilir mi dersiniz? Ara sıra ona bakıp: “Küçük kız niçin ağlıyorsun?” der gibi cik cik diyen serçeler onun kalbindeki acıyı biliyor muydu? Hayır onlar da bilmezdi bu sızıyı. Onlar da bilemezdi bu acıyı.

Yetimlik acısını kimse bilmezdi. Ancak tadan bilirdi. Yüreğinde bu acıyı duyan, yaşayan bilirdi.

Ama serçelerden öksüz varsa o başka. O bilebilirdi işte. Annesi bir sapan taşıyla vurulmuş bir yavru varsa o bilebilirdi. Babası bir hastalıktan ölmüş bir minik varsa o anlayabilirdi küçük kızın halini. Başkası asla.

Biraz sonra gözlerini sildi küçük kız. Pencereden çekildi. İçeriye babaannesinin yanına gitti. Babaanesi ona baktı ve:

“Gel benim minğim!” dedi. Onu kucığına oturttu ve sevdi. O biraz evvel ki beyaz karları bu kadının yaşmağının kenarında da gördü. Bir kaç saç kılı beyaz dallar gibi oradan dışarıya çıkmıştı. Kız hüznünlendi. Babaannesinin ihtiyarlamasını istemiyordu. Onun da ima genç kalmasını arzu ediyordu. Yüreğı hüznünlü, kalbi ızdıraplı bir şekilde o beyaz kıllara baktı uzun süre. Onları silkeleyip üstündeki karları düşürse acaba babaanesi gençleşir miydi?

Bunu saçma buldu küçük kız. Ama babaannesinin ihtiyarlamasını bir türlü istemiyordu. Zaman dunsun her şey dursun ama biricik babaanesi yanında kalsın, hiç bir yere gitmesindi.

Ya dedesi... Yeşile çalan gözleriyle iri cüssesi ve beyaz sakallarıyla bir erkek güzeli olan bu ihtiyar... O gitsin miydi? Hayır o da gitmesindi. O da yanında dursundu. Sıcak bakışlarıyla onu sarsındı. Ara sıra kucığına alıp uzun dalgalı saçlarını okşasındı. Bir ılık sevgi meltemi yüreğine aksındı yavaş yavaş. Biraz sonra kalbini tamamiyle sarsındı.

Dedesi işte divanda oturmuş Kur'an okuyordu. Soba çıtır çıtır yanıyordu. O, dedesinin saçlarında sakalında dolaştırdı bakışlarını. İşte o karlar ona da misafir olmuştu. İçini üşüttü bu renk. Yüreğine bir burukluk verdi. Karları silkeleyip düşüremeyeceğı içindi bu burukluk. Yoksa birden kalkacak ve o beyazlığı silip süpürecekti onun saçından sakalından.

Biraz sonra dedesi Kur'an'ı bitirmişti. Mushaf'ı öpüp evin köşesindeki rafa koydu. Sonra gözlüklerini çıkardı. O sıra bakışları kendini seyreden minik kıza takıldı. “Ne o yavrum hasta mısın?” dedi. Küçük kız “Hayır dedeciğim!” dedi. “Seni biraz hüznünlü

gördüm. Bir derdin mi var?" Küçük kız tekrar "Hayır dedeciğim bir şeyim yok, ben iyiyim!" dedi.

Dedesi onun yanına gitti. Babaannesine sıkı sıkı sarılmış bu yetimi kucağına aldı ve sevdi. İşte demin hayal ettiği sevgi ılıklığı yüreğine yürümüştü. Bak işte içindeki karlar eriyordu. Üşüyen kalbinin bir kısmını ninesi bir kısmını şimdi dedesi ısıtıyordu. Onlardan başka kimi vardı. Bir yarısı dedesine, bir yarısı ninesine aitti yüreğinin. Onlar olmazsa yüreği de kopup giderdi. Tıpkı babasının ondan kopup gittiği gibi...

O günler tek tek gözünün önünden geçti. Sanki bir film gibi hayali o günleri resimliyordu.. Unutulmaz acılı günler siyah kareler içinde sanki silik siluetler gibi gözü önünden geçip gidiyordu.

Hasta babasını hayal meyal hatırlıyordu. Eve gelişiyile gidişiyi bir oluyordu. Ev onu sıkıyordu. Onun için cin çarpmış diyorlardı. Evlendiği gün nehir kenarına gitmiş. Ondandır böyle olmuş diyorlardı. Bu köylünün diline pelesenk olan bir inanıştı. Böyle evlilik günlerinde gece dışarı çıkanların başına bir olay gelir diye bir inanış vardı o yörede. Babası bu hatasının sonucunda hastalanmıştı.

Başını alıp giderdi sıkıldığı zamanlar. Aylar varki hiç görünmezdi. Sonra bir gün eve gelir bir kaç gün görünür. Daha sonra çekip giderdi. Bu ruhi hastalık adamı yiyip bitirmişti. Doktora götürmek istediler. Ama o kabul etmedi.

"Ben deli değilim!" diyordu. Evet deli değildi ama bu sıkıntının sebebi neydi?

O, babasını hayal meyal hatırlıyordu. Epey küçüktü o zamanlar. Onun uzun boylu yakışıklı bir adam olduğunu biliyordu.

Ela gözlerini hatırlıyordu. Ama zayıftı babası. Kuru bir adamdı. Bu da çok gezmesinden kaynaklanıyordu.

Babasının bu hastalığı ve eve gelmemesi annesini çileden çıkarıyordu. Genç kadın gün yüzü görmemişti. Beyi evden çıkıp

gidiyordu gitmesine de yalnız ve korumasız kalıyordu. Sanki evde bir sığıntı gibi duruyordu.

Abileri ona sık sık bu adamdan ayrılmasını söylüyorlardı. Bu genç yaşta böyle dul bir insan gibi yaşaması için onu zorluyorlardı.

Bir gün onu ikna ettiler. O da evi terketti.

Bir başkasıyla imam nikahıyla evlenmişti annesi.

Onun evi terketmesi ile kalbine bir ok saplanmıştı.

Bunu minik kafasına bir türlü sığdıramıyordu.

Bir anne çocuğunu nasıl terkederdi. Bu düşünce günlerce kalbini bir matkap gibi deldi durdu. Yara en sonunda kabuk bağladı. Artık annesini kalbinden silmişti. Annesi olmadığına inandırmaya çalışıyordu kendisini.

Ne kadar çile çekse de onu bırakmamalıydı. Ne denli ızdırap çekse de miniğini terketmemeliydi. Terkettiyse demek ki onu sevmiyordu. Öyleyse böyle bir anne de sevmeye değmezdi. Ama içindeki anne boşluğunu ne ile dolduracaktı. Onu biliyordu.

Bir gün bir haberle sarsılmıştı. Minik yüreği ezildikçe ezilmişti. Gök yaşları yağmur gibi boşanmıştı gözlerinden. Babası araba kazası geçirmişti.

Amcaları onu Ankara'da bir hastahaneye yatırdılar. Tedavisiyle ilgileniyorlardı. Bir bacağı kalçadan kırılmıştı. Platin çivi ile tuturdular. Evde tedavisi devam edecekti.

Eve geldiği günü hatırlıyordu. İpince kalmıştı babası. Avurtları çökmüştü.

O, minik yüreğiyle Allah'a dua ediyordu. "Allah'ım babamı alma benden. Beni yetim bırakma." diyordu.

Babası hasta olduğu günler devamlı dua ediyordu. Annesine: "Eğer ölürsem kızımı iyi biriyle evlendirin. Sakın başı açık gezmesin. Onu vereceğiniz kişi dinine düşkün olsun." diye tembih ediyordu. O, bunları duyuyordu. İçten içe ağlıyordu. "Babama bir şey olmasın!" diyordu.

Annesinin onu terkettiği günü hatırladı. İçine bir bıçak saplanmıştı o gün. Aslında annesi ölmüştü. Yani kalbinden silinmişti. Babası da ölürse artık kimsesiz kalacaktı.

Babasının elinde üzüm salkımıyla çekilmiş bir fotoğrafı vardı. Ankarada'ki hastahane de çekilmiş bir hatıra idi bu. Zaten ona sadece bu fotoğraf yadigâr kalacaktı. Yatağa uzanmış salkımdan taneler koparıp yerken çekilmişti bu resim.

Babası annesini asla affedemiyordu. Onun evden çekip gitmesini bir türlü hazmedemiyordu. Hele bir başkasıyla evlenmesi adamı çileden çıkarıyordu.

İyice kötüleşince onu tekrar hastahaneye götürdüler. Bir kaç gün sonra da ölüm haberi geldi.

İçinde bir yanardağ patlamış ve bütün duygularını yakıp kavurmuş, hislerini küle döndürmüştü. Anne yok baba yok bir zavallıydı şimdi. Kime sığınacaktı. Kimin kanatları altına girecekti.

Bunları düşündü dedesinin kucağında. O günleri bir bir hayal etti. Minik düşüncesi hepsini hatırlayamasa da hayal meyal görebiliyordu o kareleri ve içindeki silüetleri.

Gözlerine yaş yürüdü tekrar. Ama ağlamamalıydı. Çünkü ağlarsa dedesini, çok sevdiği ninesini de üzerdi. Onların saçlarına gitti bakışları tekrar.

Dışarda kar yağıyordu.

CAZİBE

Evine gittiğinde çok üzgündü. Bayram gününün sevinci bile üzgün ruhunu aydınlatamıyordu. Hanımıyla, çocuklarıyla bayramlaştıktan sonra odasına çekildi. Bir süre orada düşündü.

Gün ışığı pencerenin tüllerinden süzülüp duvarda, halının üzerinde altın çizgili motifler örüyordu.

O, bu aydınlık ortamda bile o gizli hüznün tesiri altındaydı. Gün boyu bayramlaşmak için gittiği insanların elini sıkarken, yüzlerine bakarken, onların sundukları tatlılardan yerken, çay ve kahvelerini içerken hep bu burkuntunun tesiri vardı yüreğinde.

Niçin bu insanlar Bayram Namazı için camiye hıncahınç dolduruyorlardı da en son bayram hutbesini dinlerken dışarı çıkıyorlardı. Sebebini bir türülü anlayamıyordu. Halbuki bir süre önce gözleri ışıltılı, yüzleri aydınlık vaaz dinleyen ve büyük bir huşu içinde namaz kılan bu insanlar en son hutbe sırasında neden gözlerini kapıya diyor ve gitmeyi düşünüyorlardı.

Gece uzun uzun bunu düşündü. Anlattığı konularda bir eksiği olup olmadığını aklından geçirdi. Halbuki onlara konuları etkili bir şekilde anlatmaya gayret ediyordu. Ama eksik olan neydi? Niçin bu insanlar son anda kaçır gibi camiye terk ediyorlardı.

Acaba kapıları mı kapatsaydı. Onların dışarıya çıkmasını mı engelleseydi. Bu saçma bir fikirdi. Böyle bir şey olamazdı. İnsanları camide zorla tutamazdı.

Peki daha farklı ne yapabilirdi? Taki insanlar bayram namazını kılar kılmaz evlerine kaçmasınlar. Hutbeyle namazlarına en son nurlu bir nokta koysunlardı. Ardından camideki cemaatle,

dindaşlarıyla bayramlaşmak gelmeliydi. Musafaha ardından 'Bu vatanda her türlü sıkıntıda böyle yek vücut olacağız.' der gibi birbirlerine sarılmaları gerekirdi. Evlerine giderlerken yüreklerine bu birlik ve beraberlik çoşkusunu içirmeliydiler.

Böylece bayramın başlangıcı nurlu ve ışıklı olurdu. Bu aydınlık ve nurlu iklim diğer bayram günlerine de esenlik kandili ve mutluluk lambası şeklinde ışık sunardı.

Ama böyle olmuyordu. İnsanlar camiden kaçır gibi gidiyorlardı. Sanki onlar evlerinde daha bir mutlu oluyordu. 'Acaba öyle mi?' diye geçirdi içinden tekrar. Yoksa kendisinde bir eksik yön mü vardı? Ertesi gün, daha ertesi gün bu konu üzerinde epey düşündü. Fakat bir çıkış noktası bulamadı.

Bir gün camiden eve gelmişti. Namazı kıldırıp dönmüştü. Babasının ziyarete geldiğini duydu. Buna o kadar sevindi ki anlatılamaz. İçi içine sığmıyordu. Babası ta köyden bütün işlerini bırakmış biricik oğlunu ve torunlarını, gelinini ziyarete geliyordu. Bu mutluluk onu havalarda uçuruyordu. Oturma odasına girdiğinde üç çocuğunu dedelerinin dizi dibinde masal dinlerken buldu. Babasına 'Hoş geldin' dedi, elini öptü ve hasretle sarıldı. Sonra yanbaşındaki koltuğa oturdu. Hal ve hatır sormadan sonra babası dizinin dibinde oturan minik torunlarına baktı. Onlar hâlâ: "Dede dede ne olur masala devam et." diye yalvarıyorlardı. Dede onlara şefkatle baktı ve masalına devam etti. O da bir kenardan bu sıcak, tatlı, güzide tabloyu izliyordu. Onların pür dikkat dedelerine bakmaları ve ışıl ışıl gözlerle onun yaptığı el kol hareketlerini ve mimikleri izlemeleri hoşuna gitmişti. Onları avını bekleyen bir kedi gibi görmüştü o an. Gözlerini asla dedelerinden ayırmıyorlar ve kulaklarıyla da onun sesinden en küçük bir kelimeyi bile kaçırmıyorlardı.

Biraz sonra anneleri: "Haydi yemeğe, yemek soğuyacak!" demesine rağmen onlar istifini bozmadan dedelerini dinliyorlardı. Masalın cezbedici iklimi onları sarmış başka dünyalara götürmüştü.

Annelerinin bir daha bir daha çağırması onları hiç etkilemedi. Yerlerinden bile kıvıldamadılar. Halbuki o gün yemekte en çok sevdikleri tavuk kızartması vardı. Yanında bir de güzel pilav ve şerbetini yeni çekmiş kadayıf. Bunlar onların umurunda bile değildi. Masaldan aldıkları lezzet belli ki daha fazlaydı. Bu böyle yarım saate yakın sürdü. En son masal bitmişti. Onlar yüzleri aydınlık bir şekilde dedelerine sarıldılar ve onun yanaklarını öpücüğe boğdular. Belli ki dedeleri onları çok etkilemişti.

Salona geçtikleri zaman anneleri serzenişte bulundu. “Çocuklar bakın yemekler soğudu, ben de onları bir daha ısıtmak zorunda kaldım. Hem dedeniz daha yeni geldi, yorgundur. Onu üzmeyin. Yoksa evden kaçır gider. Bir daha size masal da anlatmaz.” diye espirili bir şekilde onları ikaz etti. Ama onlar bu sözlerle de pek aldırış etmediler. Anlatılan masaldan aldıkları gıda bu yemekten kat kat fazlaydı. Keşke bu yemekler de masallar gibi sihirli bir güce sahip olsaydı.

O, bütün olan biteni sanki bir misafir gibi kenardan izliyordu. Birden o an aklına bir şey geldi. Madem insanlar böyle etkileyici şeylerin cazibesinden kurtulamıyorlar ve en fazla sevdikleri şeyleri bile bu konuda terk ediyorlardı. O da böyle bir gücü kullanarak camisindeki cemaatin vaktinden evvel evine gitmesini engelleyebilirdi. Yani hutbeyi sonuna kadar dinletebilirdi..

Gözleri kapıda olan cemaatin dikkatini konuya çekerse gözler de ister istemez mimbere çevrilecekti.

Uzun uzun bunu düşündü o gün. Acaba tutar mıydı? Belki tutardı. İnsan fitratı değişmezdi. Gelecek bayramı iple çekmeye başladı. Bayram hutbesinde bu taktiği uygulayacaktı. Günler geçmiyordu bir türlü. Bayram gelecek ve hutbede insanlara cazip bir konu seçecek ve onların ilgi odağı olacak bir hakikat dersi verecekti.

Evet bayram gelmişti. Cami yine her zaman ki gibi tıklım tıklım doluydu. O gün hutbe için çok güzel bir konu seçmişti. Bayram namazından sonra hutbeye çıktı ve konuşmaya başladı.

Herkes aynı alışkanlığını sürdürmek istiyordu. Gözler kapıya çevrilmişti. Ama o hutbesini bir anekdot ve bir küçük hikâye ile güçlendirdi. Gözler hikâye anlatılırken yine ona çevrildi. Kalkmaya hazırlanan insanlar yerine oturdular. İlgi çekici bir hikâye idi bu. Hutbenin sonuna kadar sürmüştü. Onlar da hutbenin bitimine kadar pür dikkat onu dinlemişlerdi.

Bu büyük bir zaferdi onun için. Yıllar yılı içini burkan bir acının, kalbini kanatan bir yaranın bu gün çaresini bulmuştu. Evet hutbenin son tekbirleri okunurken cemaat hâlâ yerinde mihlanmış gibi gözleriyle hocayı izliyordu.

Dudaklar hocanın son okuduğu duayı ve müezzinin tatlı bir makamla terennüm ettiği Ayet-el Kürsi'yi mırıldanırken yürekler de belli ki heyecan içinde namaz sonundaki bayramlaşmayı bekliyordu.

SEBEP

Hastaydı. Doktora gitmişti. Doktor bir sürü ilaç verdi. Eczaneden bütün ilaçları aldı ve eve geldi. Bir kaç gün istirahat edecek ve bu ilaçları kullanacaktı. İyi olacağına emindi. Çünkü tıp o kadar ilerlemişti ki. Her bir hastalığa şifa verecek ilaçlar üretiliyordu artık. Eski kocakarı ilaçlarının devri kapanmıştı. Hani ebe gümece veya başka otlar ile ilaç yapıp hastaya verme dönemi. Bu duygular ile evde dinlenmeye çekildi. Annesi babası, ablaları, abileri etrafında pervane kesilmişlerdi. Bir dediğini iki etmiyorlardı. O ise böyle bir ortamda keyfi yerinde, sadece ara sıra naz ediyor ve onların ilgisini daha da artırıyordu.

Böylece birinci gün geçti. Hastalığında hiç bir değişiklik yoktu. Ağrıları yine devam ediyordu. Hayret etti. Bunca ilacı kullanıyordu ama asla bir parça tesir göstermiyorlardı. İkinci gün de böyle ilaçları harfiyyen kullanmakla geçti. Doktorun verdiği reçeteye göre ilaçları alıyor ve asla vaktini geçirmiyordu. Sabah tok karna, akşam aç karna yatarken, tok karna içilen ve yutulan şurup ve hapları titizlikle kullanıyordu. Ama ikinci gün de geçmesine rağmen sızları ve ağrılarında hiç bir azalma yoktu. Bu duruma oldukça şaşırılmıştı. Oysa ilaçlara o kadar güveniyordu ki... Üçüncü gün tesiri olur, diye bekledi ilaçların. Şurupları ve hapları kullandı o gün de. Ama bir nokta kadar etkisi olmadı. Yine ağrıyan yerleri ağrıyor, sızlayan yerleri sızlıyordu. “Böylesine bir şey görülmemiştir.” dedi içten içe. Tıbbın bu kadar güçlü olduğu devirde böyle bir şey asla görülmuş değildi. Gittiği doktor da o yörede hatırı sayılır doktorlardandı. Herkes onu methederdi. Verdiği ilaçlar ağrıların sızların kökünü birden keserdi.

Ya kendi hastalığı? Ona niçin tesir etmemiştir bu ilaçlar.

O gün bu düşünceler ile canı iyice sıkındı.

Öflüyor püflüyor ama faydasız. Annesi babası ve kardeşleri de şaşırılmışlardı bu duruma. Niçin ilaçlar tesirini göstermemiştir? Halbuki daha evvel böyle bir hastalığı abisi geçirmişti ve aynı gün iyileşmişti.

Bu durum hepsini şaşırtmıştı. “Acaba başka bir doktora mı götürsek?” diye düşünüyorlardı. Ama o yörede o doktordan daha iyisi yoktu ki. Diğerlerinin halk arasında pek ismi geçmiyordu.

O gün evlerine bir yakınları gelmişti. Dindar bir adamdı bu. Eskiden beri onun hoş sohbetlerini beğenirlerdi. Allah'a imanı tam bir kişiydi. Özetle samimi bir müslümandı. Haram yemez, asla abdestsiz ağağı yere basmazdı.

Misafir gencin hasta olduğunu bilmediğı için önce şaşırdı. Öylesine bir ziyaret edeyim demiş, onun hasta olduğunu görünce ziyarete geldiğı için sevinmişti.

Onlar da böyle iyi bir insanın kendilerini ziyarete geldiğı için çok mutlu olmuşlardı.

Adam hastaya bazı şeyler anlattı o gün. İşte bu hastalıkların insanın günahlarını sonbahar yaprağı gibi döktürdüğünden ve insanı anadan doğma günahsız bıraktığından bahsetti. Hatta sitma diye bir hastalıktan söz etti ki onun vücuda verdiği bir titreme. ile bütün günahlar dökülürmüş.

Bütün bunlardan sonra adam 'Nice hastaların bilhassa genç hastaların işleyebileceğı günahlardan geri durmasında onların ahireti adına bir çok kazançlar olduğunu' vurguladı.

En son adam Allah şifa versin, diye sözlerini bitirdi.

Bu sözün üzerine basa basa söylemesi onun dikkatini çekmişti.

Bu söz üzerine hemen atıldı. “Elbette şifa verecek bunca ilaçlar aldık ve şuruplar kullanıyoruz. Buna rağmen Allah şifa vermez mi?” dedi.

Adam ona baktı ve:

“Dostum!” dedi “Bunlar sırf zahiri, görünüşte birer sebeptir. Asıl şifayı Allah’tan istemek gerek. Yoksa ilaçlara hakiki etki gücü vermekle inancına zarar verebilir onu zedeleyebilirsin. Bu sebepten hasta olunca doktora gitmelisin, ilaçları alıp kullanmalısın ama sonucu yani şifayı Allah’tan beklemelisin. O, ister şifa verir ister vermez.”

Adama şaşkın şaşkın bakıyordu. O, hiç de böyle düşünmemişti. Sanki ilaçları alırsa Allah ona mutlaka şifa verir diye düşünmüştü. Belki de bu hususta Allah’ı bile hesaba katmamıştı. “İlaç demek şifa demek.” gibi bir fikri vardı kafasında. Buna da tam inanıyordu.

Bu adamın söyledikleri onu şoke etmişti. “Demek,” dedi “Sebeplere başvuracağız ama onlara tevessül etmeyi, sonuca hakiki tesir, hakiki sebep olarak görmeyeceğiz. Şifa ve sıhhat bir meyve gibi ağaç dalına asılacak ama o meyveyi o dala asan Allah olacaktır.” Bu güzel bir düşünceydi. O günden sona fikri değişti. Bu bakış açısından gözledi sıhhati ve şifayı. Çok da geçmedi hani. Hastalığı da geçip gitmişti işte. İlaç kullandı, şurup içti ama Allah’tan bekledi sıhhat ve afiyeti.

Belki de ona bu dersi vermek için Allah böyle bir durum meydana getirmiş, böyle bir olay yaşatmıştı. Ama bu ders hiç de küçük bir şey değildi. Hayatını değiştiren ve ona bütün ömrünü kucaklayan geniş bir bakış açısı kazandırmıştı. “Her şey Allah’tan ama sebeplere riayeti de unutma.” düşüncesi onun bütün ömrünü içine alan bir rahmet dersi ve merhamet öğüdü, bereket nasihatı olmuştu.

HAK

Annemi kırmıştım. Ama asıl üzülen ben olmuştum. Onu kırmak bütün benliğimi sarsmıştı. Bu acı ile gidiyordum iş yerine. Arabada uzun süre bu üzüntü ile yakapaça oldum. Bu duygu arbedesinden bir türlü yakamı kurtaramıyordum.

Allah'ın Kur'an-ı Kerîm'de işaret ettiği: “Annenize üf bile demeyin.” buyruğu aklıma geliyor ve bu beni yiyip bitiriyordu.

Anneme karşı gelmiştim. Ben haklıydım ama onu nasıl üz-müştüm, nasıl üzebilmişim? O beni dokuz ay karnında taşımış ve yememiş yedirmiş, içmemiş içirmiş, giymemiş giydirmiş bir kişiydi. Bu güne kadar beni büyütüp yetiştirmişti. Onun hak-kını nasıl ödeyebilirdim? Peki bu tuğyanlık bu bencillik ve ona karşı gelmek de neydi? Kendimi affedemiyordum. Gözlerim yaşlı bir şekilde gidiyordum iş yerine. Sıkıntım son haddindeydi. Kendimi “Annesine babasına karşı gelen insan bozması bir canavardır.” sözünün muhatabı olarak görüyor ve pençelerimi insanlardan gizlemeye çalışıyordum. Ama ne kadar gizlesem de basiretli bir kişi kalp gözü açık bir veli bu sivri tırnakları, bu sivri dişleri görebilirdi. Onları onlardan nasıl gizleyebilirdim ki?

Lazer ışığı gibi o bakışlar benim ruhumu açığa verirdi ve bütün şeklimi, suretimi ortaya çıkarırdı.

Bu sıkıntı ile arabada iki büklüm olmuş içten içe inliyordum.

Babam durumun farkına vardı ve “Ne oldu ne var?” dedi. “Niçin üzüntülüsün?”

Ben: “Annemle kavga ettim onu kırdım.” diyebilirdim.

Babam bana baktı ve: “Bu iyi değil işte! Sen yufka yürekli iyilik sever bir gençsin. Ama annene gelince nasıl katı olabiliyorsun. Bunu anlamıyorum?” dedi.

“Allah bizlere önce anne saygısını emretmiyor mu? Elbette bu saygıyı ve sevgiyi bizlere emrediyor.

Mesela sen evini temiz tutmasan ama başka evlere temizliğe gitsen ve bunu yaparken de kendini temizlik yönüyle üstad görsen ve başkalarına temizliği öğrettiğini söylesen sana ancak gülerler. ‘Önce kendi evini temiz tut!’ derler değil mi? Elbette. Buna bir başka misal, ‘Kendi bedenini temiz tutmayan bir kişinin başkalarının sırtını keselemesi söz konusu olabilir mi?’ Elbette hayır. Kirli paslı bir insan tallak olmuş ne gülünç şey.

Yani önce en yakın daireden başlıyor görev. Sonra dışa doğru açılıyorsun. Birinci vazifeyi unutup sonuncusuyla meşgul olmak ise akıl kârı bir iş değildir. Bu kaideyi ve kuralı hangi konuya uygularsan uygula aynı sonucu elde edersin.

Öyleyse biz önce annemize saygı duymalıyız ve ona itaatte kusur etmemeliyiz. Bu görevin üstünde bir başka görev olduğunu bilmiyorum.

Peygamberimize bir gün bir sahabi soruyor:

‘En fazla kime itaat edeyim Ya Rasulallah?’

‘Anana.’ diye cevap veriyor Nebiler Nebisi.

‘Daha sonra.’

‘Anana.’

Sahabi tekrar sorduğunda Rasulallah bu sefer:

‘Babana.’ buyuruyor.

Bu örnekte olduğu gibi insan önce annesini sevecek ve ona itaat edecek.”

Bunları söylerken babamın bazen gözleri buğulanıyor ve sanki ötelelerden bir şeyler okur gibi konuşuyordu.

Onun bu konuları içten ve samimi söylediğine inanıyorum. Kendisinin de annesine ne kadar bağlı bir kişi olduğunu

eskiden beri bilirdim. Bize anlatırdı. Annesine karşı geldiği günler bütün dünyasının yıkıldığını ve onun gönlünü almadan ve kendini affettirmeden bu üzüntüsünün gitmediğini bizlere anekdot şeklinde sunardı.

Ben bu sözleri Hızır'dan ders dinler gibi dinledim. İçim iyice yumuşamıştı. Konunun bu kadar derin olduğunu bilmiyordum.

Babam ardından şöyle dedi:

“Oğlum senin üzerinde insan olarak en çok annenin hakkı var. Ama varlık olarak Allah'ın hakkı önde gelir. Bak Allah seni taş olarak yaratmamış. Toprak etmemiş, ağaç ve kuş olarak da yaratmamış. Bir lağım faresi olarak yaratabilirdi. Bir tuvalet taşı olarak halk edebilirdi. Bütün bunlar şükür ve teşekkür ister. Bunların karşılığında ona saygı duymamız ve onu herşeyden daha fazla sevmemiz gereklidir. Onun emirlerine uyup yasaklarından kaçınmamız en birinci görevimizdir. Bu, bizim kulluk borcumuzdur. Bu borç hiç bir özveriyle ve hiç bir dua ile ve hiçbir ibadetle ödenecek kadar basit değildir.

Öyleyse O'nun peygamberine uyararak ve bizlere okuyup düşünsünler diye gönderdiği Kur'an'ı okuyarak bu hakkı ödemeye çalışalım. Bu önemli ama pek önemli bir husustur.

Bunun ardından anne ve baba hakkı gelir. Bak annen seni küçükken bırakıp kaçabilirdi. Yahut kürtaj yaptırıp ölümüne sebep olabilirdi. Çeşitli bahaneler ile doğumuna engel olabilirdi. Bütün başka negatif düşüncelerin hepsini düşünebilirsin. Seni bir yetimhaneye verebilirlerdi. Hasta olduğunda ilgilenmeyip ölüme terk edebilirlerdi. Halbuki bak böyle olmamış. Seni bu güne kadar yemeyip yedirmiş içmemiş içirmiş bu iki insan. Bunun karşılığı olarak onlara saygılı olma ve onları sevmeye gibi bir karşılığı çok göremezsin. Onlarla konuşurken tatlı dilli olmak ve gönüllerini almak şeklindeki teşekkürden asla vazgeçemezsin.”

Ben bunları dikkatli bir şekilde dinliyordum. İş yerine geldiğimizde içimde yumuşama son haddini bulmuştu. Odaya girince

ilk olarak telefona koştum ve ahizeyi elime aldım. Tuşlara bastım ve annemden uzun süre içten ve samimi, yureka, ama çok derinden af diledim. “Beni affet!” dedim ve yalvardım. O beni affetti. Sıkıntım onun “Affettim” sözüyle ruhumdan karanlık, bir kabus gibi süzüldü gitti ve ben rahatladım.

Bu rahatlığı ve ışıklı dünyayı ve yureka huzurunu hiç bir Şeye değişemezdim.

Ama hiç bir Şeye...

EN ÖNEMLİ CEVHER

“İnsanda bir et parçası vardır o iyi ise insan iyidir, o kötü ise insan kötüdür. İşte o et parçası kalptir.”

Hadis-i Şerif

Ben Tarık'ın kalbiyim. Tarık... Hani şu lise iki öğrencisi. Onun kalbi olmaktan memnun muyum, değil miyim siz sözlerimi dinlerseniz anlarsınız.

Tarık iyi bir çocuk ama biraz saf. Her şeye kanan bir tip.

Ne olursa bana gönderiyor. Bazen çirkin kareler bazen güzel manzaralar benim içime işliyor. Benim de bir arşivim var hani. Gelen sözleri, resimleri, sesleri, hatta en küçük hisleri bile alırım o arşive. İnsan bunları hatırlamayabilir. Ama sakın olduğu bir anda, kendini dinlediği bir zamanda, ya da uyku gibi içine seyahat ettiği ve özünde geziye çıktığı dakikalarda bunlar bir müzedeki eşyalar gibi tebessüm eder, ya da abus çehresiyle insanın gözünün önüne gelir.

Ben dünyaya yeni gelmiş bir çocukta beyaz bir sayfa gibi tertemizimdir. Daha sonra insan büyüdükçe ve günahlara girdikçe kararır simsiyah bir hâl alırım.

Mesala bazen Tarık günaha girdiğinde benim üzerime siyah lekeler düşer. Bunlar siyah noktalar gibi benim sathlarıma nakşolur. Bir zaman sonra suretim bir zenciye döner. Bir gece renginin simetriği bende görünür. Yani bu bir bakıma karanlığın izdüşümüdür. Evet günahlar bende gölgeler şeklinde belirir sizin anlayacağınız. Bundan kurtulmak için Tarık tevbe eder, dua

eder. Belki göz yaşıyla nedamet ederse bu renk yavaş yavaş gri hâl alır, sonra beyaza durur ve en son kar beyaz bir renk tekrar bende ortaya çıkar. Ama bunun için Tarık'ın günlerce esef ve üzüntüyle Allah'a yalvarması gerekir. Bu sebepten Hz. Ömer'in (r.a.) dediği gibi ben de derim ki: "Günah işleyip nedamet etmektense, günah işlemek, bu acıyı çekmemek daha evlâdır."

Evet bu acı Tarık'ı olduğu kadar beni de üzer. Yani günah sırasında Tarık belki lezzet alır, bir parça zevk eder ama ya sonra? Sonra ben pare pare olurum. Sıkıntudan ölümcül bir acı çekerim. Bundan kurtulmak için Tarık bazen seccadeye koşar, bazen de tekrar bir günah işleyerek bu sıkıntudan kurtulmaya gayret eder. Birinci çare belki yerinde bir davranıştır. Ama ikincisi, bir bakıma susayan bir kişinin deniz suyu içmesi gibi bir şeydir. Yani beni tekrar susatır.

Benim kurumam ve ölüme gitmem dehşetli bir hâldir. Bütün yeşilliklerimi yitiririm bu kurak iklimde. Benim ölümüm ise Tarık'ın ölümü olur. Bunu o bilmiyor ama ben biliyorum. Çünkü onun bütün hayat damarları bana bağlı, bütün his ve duygu yolları bana çıkar. Benim küsufa uğramam onun bütün dünyasını karartır. Benim kandilimin sönmesi onu da zifri bir iklime çeker. Artık ne hayali, ne aklı, ne duyguları işlemez. Yani bir bakıma metafizik ölümdür bu onun için.

Onun için Tarık'a sık sık mesajlar gönderirim ben. Ölüme gittiğim dakikalar onu bir bakıma manevi sofralara doğru yönlendiririm. Çünkü benim ölümümü engelleyecek ancak manevi ilaçtır. Allah'ı anmak ve onun ismini zikretmek beni canlı tutan yegane gıda, belki de en birinci besin...

Bu sofradan gıda almayan biri ister Tarık olsun ister bir başkası yavaş yavaş ölüme gider. Yani önce beni gönderir ölümün kuyusuna, sonra diğer yönleri gömülür bu karanlık çukura.

Onun için beni zinde tutmalı Tarık. Daima diri ve ceyyid olmayılım ben. Ben zinde isem Tarık da zinde ve güçlüdür. Ben ölü isem o da ölü ve madumdur.

Bir de benim hayat suyum vardır. O da sevgidir. Bunu unutmada söyleyeyim. Eğer beni bir kişi sevgi ile beslerse onu ömür boyu mutlu ederim. Benim gıdam sevgi olduğu için bu gıda bir bakıma bütün hücrelerin hatta diğer organların, belki beynin, hayalin, aklın, hafızanın ve diğer hislerin ve duyguların da gıdası haline gelir. Yani o kişi artık bir sevgi tiryakisidir. Bu besinden uzak kalmaz. Daima sevgi içer, sevgi tüneffüs eder, sevgi soluklar.

Işığı da sevgidir onun bundan sonra, suyu da havası da...

Ya kin ve nefret? O ise beni öldüren bir besindir. Onunla beslenen bir kişi zevk alır gibi olsa da zamanla ölümün kollarına gider. Bunu anladığı anda ise, iş iştenden geçer. Yani kin bir zehir gibidir. Nefret bir baldıran suyu gibi beni ölüme çeker. Ama ben bunlarla birden ölüme gitmediğim, yavaş yavaş öldüğüm için ne Tarık, ne de bir başkası bunun farkında değildir. Bir gün ölüm sireni çalınca kişi şaşkına döner, kıyameti yaşayan bir varlık gibi bir o tarafa bir bu tarafa koşar, heyecanlanır, korku bacayı sarar ama beyhude. Çünkü iş iştenden geçmiştir. Artık fırsat kaçmıştır. Ölüm kemendi boğaza geçmiştir. İdam yaftası kalbin yani benim boynuma asılmıştır.

Bende iki bölüm vardır dostlar. Bunlar biri Lümme-i Melekiye biri de Lümme-i Şeytaniye olarak isimlendirilir. Bunlardan biri meleklerin otağı ve insana güzel ilhamlar, güzel duygular verilen yerdir. Biri de çirkin hisler duygular üreten yer.

Eğer insan meleki deliğe önem verir ve beni ona kodlar veya o frekansa ayarlarsa ben durmadan o bölümden gıda alırım. Yani güzel hisler, iyi duygular, iç acıcı latifeler ile beslenirim. Ya diğer delik. Ondan beslenirsem ölüm benim için kaçınılmazdır. İşte o zaman Tarık'ı günah peşinde koştururum. Günahın her çeşidine iterim onu. Bu benim kötü bir yürek oluşumdandır. Çünkü dersimi Şeytan'ın rahle-i terdisine oturarak almışumdur. Onun için kötü ders alan bir yürek olarak artık kötü işler çevirmek şiarım olur. Tarık'a anneye babaya saygısızlığı emrederim. Şüpheyi

salıklarım. Onu Allah'a peygambere isyana zorlarım. Ona mukaddes değerlere saygıdan ziyade küfretmeyi öğütlerim. Kardeşlik duygusunu öldürmesini emredim. “İnsan insanın kurdudur, Ben tok olduktan sonra başkası açlıktan ölse bana ne, Beni sokmayan yılan bin yaşasın.” küflü prensiblerini onun kafasına yazarım. Bunun yanında başkalarının ayağını kaydırma yöntemlerini öğretirim ona. Hoşgörü ve sevgiden uzak durmasını bunların insana zarar verici duygular olduğunu belletirim.

Bütün bu ve buna benzer kötülük hisleri ve kötülük duygularıyla onu beslerim. Çünkü o kendi rızasıyla Lümme-i Şeytaniye'ye yönelmiş ve besinini oradan almıştır. Yani beni bitirip tüketmiştir.

Benim en büyük iki düşmanım vardır biri içteki şeytan, insanın kanıyla birlikte vücudunda deveren eden iblis, bir diğeri de ona yardım eden ve her türlü komplolarla onun yanında yer alan nefis.

Evet bu iki düşmandan her ikisi de eğer eğitilirse bana dost olabilir. Ama çoğu insan bu iki düşmana uyar ve onların azgın hallerine bigâne kalır, hiç bir tedbir almaz, yani beni korumaz. Bu da benim güçsüz düşmeme sebep olur. Ben bir süre sonra bu iki düşmanın tuzaklarına karşı dayanamam. Bitip tükenirim. Bunlar o kadar sinsi iki düşmandır ki anlatamam. Uyur gibi göründükleri, ıslah oldukları hissini verdikleri anda bile hile yapabilirler ve insanı ani olarak tuzaklarına düşürebilirler. Bu sebepten ben her an tedirginimdir. İnsan bu terdiğinliği duyar mı duymaz mı bilmem ama, benim bir latifem bile ölse Tarık kıyameti kopmuş gibi ağlamalıdır. Çünkü her bir hissim ve duygum belki de cennet anahtarı gibi değerlidir. Bunu basireti açık olanlar anlar ama kör olanlar asla bilemezler.

Bu latifeleri, güzel duyguları bile bile ölüme sürerler ve bitirirler. Sağda solda fani sevgililerde harcarlar güzel duyguları. Benim metafizik âleme gitmem için verilmiş gücümü sağa sola, lüzumsuz

şeylere taksim edip harcarlar. En sonunda ötelere gidecek güç kalmaz. Ben biterim! Benimle beraber Tarık da biter ve tükenir.

Artık ölüm korkusu onun en büyük belasıdır. Etraftan şüphe etmek ve daima huzursuzluk; onu en birinci yası ve matemidir.

Perdelenmiş bir kalp olmuşumdur ben. Kur'an buna mühürlü kalp diyor. Evet kapılar mühürlüdür artık. Hak ve hakikata açılmazlar. Ben karanlığa düşmüşümdür ve artık bir daha dirilmeyesiye solmuşumdur.

Buna Tarık fırsat vermiyor ama yine de tehlikeli yerlerde geziyor. Uçurumların kenarında dolaşıyor. Bu uçurumlar günah ve isyan isimli yerlerdir. Kur'an'da “Zinaya yaklaşmayın.” diyor. Bilirsiniz. Bu yaklaşmayın sözünün mânâsı: “Zina uçurumunun kenarına dahi uğramayın, ola ki düşersiniz bu da sizin sonunuz olabilir.” şeklinde düşünülmelidir.

Bende öyle bir çekirdek vardır ki ondan bir cennet filizlenebilir, sümbüllenebilir. Öyle çekirdek de vardır ki ondan da cehennem sümbülленir, dal budak salar. Yani zakkum gibi bir ağaç ortaya çıkar. Meyvaları şeytan başı gibi, yakıcı, kavurucu ve insanın midesini bulandırıcıdır.

Bu iki çekirdekten birincisi iman çekirdeğidir. Bu; Allah'a saygı, peygambere sevgi suyu ile beslenen bir çekirdektir. Meleklerle saygı ve sevgi, kitaplara aşk derecesinde bağlılık ve onların rehberliğinde yol almak bu çekirdeğin en birinci besinidir. İyi ahlak onu besler. Sevgi onu içten içe güçlendirir. Ümit onu bir hayat suyu ile geleceğe hazırlar. Ama en büyük düşmanı günahdır bu çekirdeğin, gözden kulaktan veya başka uzuvlardan yayılan şerareler onu yakar kavurur. Eğer azgınlıkta ileri giderse insan bu çekireği yitirir. Yani kurutur. O çekirdek bir kez kurudu mu kimse onu asla diriltemez.

Ama bu çekirdek filiz verse ondan hakiki bir cennet ortaya çıkar. Tuğbalarıyla, kevserleriyle, köşkeri ve sarayları ve hatta hurri ve gılmanlarıyla.

Ya küfür çekirdeği. O; isyan ile, Hak ve hakikata düşman kesilmekle beslenir. Emir ve yasaklara uymamakla gıdalanır. Peygamberlere ve kitaplara inanmamakla zinde ve güçlü olur. Günah ile beslenir. O da sümbüllense yani filize dursa ondan da cehemmen ortaya çıkar. Hem de hakiki bir cehennem..

Gayyasıyla, zakkumuyla, kan ve iriniyle bir cehennem.

Onun için Tarık dikkat etmeli. Bu iki çekirdekten birincisini kalbinde beslemeli ve asla diğerini yaşatmamalı. Onun bir gölgesi bile benim içime düşmemeli. Yoksa ben bir cennet doğuracak döl yatağı iken cehennem ve kaos çocuğunu doğuran bir anne karnı gibi iğrenç bir görev almış olurum.

Ben Tarık'ın kalbiyim. Bu derece önemli bir varlık olduğu mu ne siz ne bir başkası düşünmemiştir elbet. Ama işte ben böyle mühim bir vazife ile tanzif edildim. Onun için Tarık da diğer insanlar da ayağını denk atmalı. “Şu küçük günahdır, bundan bana bir zarar gelmez; şu hatalı davranış minik bir suçtur bu beni sarsmaz.” dememeli. Benim hangi günahla ve hangi yanlış hareketle ölüme gideceğim hiç belli olmaz. Çakırkeyf davranışları bırakıp uyanık olmalı insanlar. Kalbini diri tutmak ve ondan bir cennet filizlendirmek için daima hak ve hakikat boyutlu yaşama- lı ve asla Allah'tan ümidini kesmemeliler. Yoksa heyhat...

HASRET

Gözleri buğulanmıştı. Tabiattaki güzellikleri tam manasıyla görememek ne kadar kötüydü. Yani bir nakşa bakmak ama onun ipini görmek, bir motife bakmak ama onun renginde takılmak, bir kaneviçeye bakmak onun saten bezinden başka bir şey görememek ne kadar kötüydü...

Bir ağaca bakmak, bir kuşa bakmak ama renklerde takılmak ve öteye geçememek ne kadar içler acısı bir haldi.

Kör olmak belki insana yükümlülük getirmiyordu. Çünkü insan görmüyordu. Bu sebepten yükü azalıyordu. Ama görüp bakamamak, bakıp görememek korkunç bir şeydi.

Buğulu gözlerini tabiatın nakış nakış dekoru ve güzellikler harmonisi üzerinde gezdirdi.

İçindeki aşamadağı dağları sanki orada görüyordu. Özündeki engeller birer tepe olmuş onun karşısına dikilmişti. Bu ne korkunç bir handicap, ne korkunç bir badireydi.

Bir kez özündeki engeli aşabilse, bir kez benlik tepeceğinin üstüne çıkıp onu geçebilse, bir defa ego dağının yamacından süzülüp, oradan uhuvvet vadisine iniverse her şey düzelecek ve tabiat perdesi önünden kalkıverecekti. Ama heyhat...

İşte böyle düşündüğü ve düşüncesinde oldukça muzdarip dakikalar yaşadığı bir andı. Omuzuna bir el dokundu. Baktı. Yıllar evvelki bir arkadaşını karşısında buldu. “Aman Allah'ım” dedi. “Sen sen ha.” O eski sohbetleri aklına geldi o an. Arkadaşıyla yıllar evvel oturup kalkmalarında hakikat ikliminde mânâ atmosferinde tatlı tatlı sohbet ederler, iliklerine kadar nur ve ışıkla beslenirlerdi.

O günler birden aklına, ordan gönlüne oradan ruhuna tedai tayfları şeklinde sökün ediverdiler. Bir iklime giriverdi o an. Arkadaşını kucaklarken sanki uçuyordu.

Takıldığı yerden de kopmuştu. Hani geçemediği bir engel vardı, bir badire vardı ya. İşte oradan. Benliğin ağında çırpınırken birden kanatlarına bir el dokundu veya onu ağın içinden geçici olarak bir pazu kurtardı, bir güçlü kol kendine çekti. Ama bu geçiciydi, biliyordu. Yine onu içine alacaktı bu sohbetin ardından o ağlar. Yine yolunu kesecekti o badireler. Yine önüne set koyacaktı o handikaplar.

Ama olsun, dedi içten içe. Olsundu. Yeter ki bir kaç dakika nefes alabilsin ve manevi iklimde soluklanabilsindi. Ondan sonra gönül isterdi ki bu iklimin gül yaprağı misal avuçlarında ebedi kalsın. Gönül isterdi ki bu ipek iklim onu sonsuza dek sarsın.

Ama vehimler, ama şüpheler, ama vesveseler yok mu? İşte onlar saracaktı çevresini birden bire. İcini alabora eden binbir ifritten düşünce karalayacaktı gönül sayfasını ve beyazı yok edencesine siyah yapacaktı kalbini, gönlünü.

Olsun dedi. Yeter ki şu an bir parça nefes alabilsindi. Çünkü o bu bir nefese bile muhtaçtı. Ve yıllar evvel ki sohbetlerinden bir tutam aşk, bir demet yasemen, bir buket sümbül veya gül onun iklimine misafir olacak ve misk kokusuyla ruhunu mest edecekti. Ama sonra bir rüzgâr esecek, bir sam rüzgârı gürlereyerek gelecek ve bütün o gülleri, yaseminleri ve sümbülleri alıp götürerekti. Onların ruhuna yaydığı misk kokuyu da silip süpürecek. Hatta kalbinin en ince noktalarına kadar sinmiş olan metafizik solukları da oradan cımbızla çekip alır gibi yolacak veya sökecek götürüp yokluğa boşaltacaktı.

Yine yalnız kalacaktı. Güzelliklerden mahrum ruhu yeniden o eski karanlık hâle düşecek ve bir tek yıldızı parlamayan geceye mahkum olacaktı, bir tek kandili olmayan karanlıklara esir düşecekti.

Bunları düşündü o anda. Ama arkadaşının güleç çehresi ona bütün bu sıkıcı ve sıkıntılı düşünceleri bir anda unutturdu.

Ona “Nasılsın?” dedi. O ise buruk bir çehre ile zorla gülümsemeye çalışarak içindeki acıları ve karanlıkları bastırmaya gayret ederek, “İyiyim.” diyebilirdi ancak.

Arkadaşı onun halinden burukluğunu ve iç hafakanlarını biraz da olsa sezmişti. Ama bunu anlamamış gibi davranarak: “Seni iyi görüyorum.” dedi. Ya başka türlü bir söz etseydi. Ya yarısını kanatırcasına yeis yüklü bir soluk boşaltsaydı içine. İşte o an bu buluşma, bu geçici cennet dakikaları bile karanlığa dönüşecekti. Siyahi bir renge bürünecekti.

“Ben iyiyim peki sen nasılsın?” dedi adet olsun diye. Nasıl olacağı, nasıl olduğu belliydi işte. İçi içine sığmayan bir kişi vardı karşısında. Bir güleç çehre. İçinde sevgi filizlerini yitirmemiş biri vardı. Aşk ve sevda krizantemlerini soldurmamış biri vardı karşısında.

Ümit ve inanç şebboylarına bir zarar verdirmemiş biri vardı.

İyiyim, dedi arkadaş. “Hem de çok mutluyum.” Bu son söz onun yıllar önce unuttuğu bir kelimeler kümesi veya özünde kaybettiği ışık yüklü bir cümleydi.

Arkadaşı ona, “Peki ne yapıyorsun, nerelerdesin uzun zamandır görüşemedik?” dedi. O da buna benzer sözlerle karşılık verdi ona. Evet, dedi. “Görüşemedik. Birbirimizi görmeyeli yıllar oldu.”

Bunun ardından gözleri buğulandı. İçinde bir acı hissetti. O eski günlerin gelişle içinde bir girdap oluştu, bir burgaç belirdi. Sanki özünde kalan bir kaç parça nemi, bir iki su zerresini alıp gözlerine götürmek için dönüyordu bu burgaç. Ama olmadı. O burgaç vazifesini yapamadı. Zerreler döküldüler ve gözlere ancak bir sıcaklık, kuru bir sıcaklık yükseldi. Ama nemlenmedi. Biraz yandı, biraz acıdı o kadar.

Arkadaşıyla uzun süre konuştular. Bir çay bahçesine gidip hem çay içtiler, hem de o eski günleri yâd ettiler.

Bir ara arkadaşının ağzından bir cümle döküldü.

“İnadın gözü meleği şeytan görür.” Birden irkildi. İçine döndü baktı. Evet evet bir inadin pençesi geçmişti yüreğine. Benlik dediği o küçük yılcık büyüyüp büyüyüp bütün ruhu sarınca böyle bir inat dişiyile insanı durmadan sokuyor ve gerçeğe ve gerçek düşüncenin tatlı iklimine dönmesini engelliyordu.

O, bu sözü kafasının bir kenarına kazıdı. Bu sözü asla unutmuyacaktı. Egosunun temelinde, enesinin özünde bu inadin olduğunu sezmişti. Hani bir hayvan koku alır ama hemen avına yanaşmaz ya, yavaş yavaş onun etrafında döner durur ama asla sezdirmez. İşte böyle yapıyordu o şimdi. Bu fikri kafasının bir kenarına koymuştu ama etrafında bitevi dönüp duruyordu. Onu kaçırmamak için, azami gayret gösteriyordu. Ya unutursa, bu sözü bir daha arkadaşına soramazdı. O zaman içindeki dertler açığa çıkardı. O zaman özündeki fırtına hakkında bir ipucu vermiş olurdu. Bu da onun onuruna dokunurdu. Yıllar evvelki hoş sohbetlerin güzel hasbihallerin, içe ferahlık veren konuşmaların yokluğa gittiğini, onları kaybettiğini, onları iblise çaldırıldığını anlardı arkadaşları. Bu ise o anki sohbetin seyrini değiştirdi. Belki de o zaman arkadaşları kalkıp giderdi. Bu güzel buluşma kara bir leke, siyah bir nokta ile noktalanır ve bir daha da asla böyle bir fırsat bulamazdı. Ama o biraz daha nefes almak bir süre daha onunla beraber olmak istiyordu.

Konuşmalar sürdü gitti. Ama o, “İnadın gözü meleği şeytan görür.” sözünün çevresinde dönüyordu bitevi. Onu avlamak ve detaylarına kadar anlamak ve iç yapısını, anatomik hüviyetini keşfetmek istiyordu. Ondan süzeceği merhemın kalbine iyi geleceğini ene tümörünü yok edeceğini ve içindeki yaraları silip süpürceğini biliyordu. Evet evet o bir şeytana mahkum olmuştu. Bir iblis onun inadı yönünü galeyana getirmiş ve ene de bu ateşi körüklemişti. Egosu bu yarayı depreştirmişti. Bir süre daha konuşmuşlar. Bazen sohbetleri politik mevzulara da kayıyordu ama o, inatla bu sözün çevresinde dönüyordu.

Bir ara ufkunda bir perde açılır gibi oldu. Evet sevgi idi bu perdenin ardında gülümseyen güzel. Eritici bir güzelliği, insanı mest eden bir sureti vardı bu güzelin. Bir gün ışıması, bir sevda alazı gibiydi bakışları. Ona baktı baktı. Arkadaşı “Beni dinlemiyor musun?” dedi. O: “Dinliyorum.” diyebildi ancak. Ama gözleri o güzeldeydi. Kalbine bir yerden doğuvermişti bu güzel. Yıllar yılı unuttuğu bir tebessüm belirdi dudaklarında. Yüzüne bir gülümsemenin çizgileri yayıldı.

Sevginin ardından bir peri suret gibi bir başka çehre belirdi. Evet sevginin özü, sevgiyi insana talim ettirmiş bir zat idi bu. Bütün insanlığa sevgiyi öğretmiş ve onları sevda tedrisinde bitevi yetiştirmek için gayret göstermiş bir zat. Evet onun ay yüzü belirdi sevginin ardından. Ümitle baktı o yöne. Sohbet devam ediyordu ama bir başka buuddaydı şimdi. Arkadaşının sesini duyuyordu. Sanki bir mecliste serzakir bir şeyler okur ya işte öyle. Onun sözleri adeta kanat açtıyordu kalbine. Belki onların mânâları onu sürüklüyordu meltemiyle, rüzgârıyla kalbini bambaşka illere.

Arkadaşı bir ara yine: “Sen beni dinlemiyor musun?” dedi. “Dinliyor hem de çok iyi anlıyorum.” diyebildi ancak. Dudakları bir ikisine doğru uzanmıştı işte. Evet bir vadide idi şu an. Önünde ne ene dağı, ne ego engeli vardı. İnadın gözü kör olmuştu şu an. Bir başka göz açılmıştı o gözün solduğu dürüldüğü, köreldiği, yerde. Bir başka göz açılmıştı. Baktı o gözle.. “Allah Allah.” dedi dudakları. Arkadaşı “Bir şey mi var?” dedi O: “Hiç bir şey yok” dedi. O güleç çehreli zatın ardından parlayan bir nur gördü o an. Bu ise sanki bütün nurların kaynağı idi. O zat da nurunu sanki bu kaynaktan alıyordu. Birden gözleri kamaştı. Gözlerini yumdu. Ruhu bir volkanik tepeler yurduna dönmüştü. Bu volkanlar tek tek patlamaya başladı. İçini bir alev şehrayini, bir alev okyanusu kapladı. Sonra bu patlamalar, lavlar ve mağmalar eridi gitti. Ama yerinde şuleler bıraktı. Aydınlatan

ve o kaynağı daha da iyi hissettiren Şuleler. O daha da yumdu gözlerini. Arkadaşı “Bir Şey mi var?” dedi. Hayır, dedi titreyen dudakları. Hayır, dedi. İçindeki aydınlığı tutamıyordu. Yüzüne bir kaç ateş dalgası hücum etti.

Yüzü yandı, kalbi daha da yanıyordu. Arkadaşı hâlâ konuşuyordu. O, gözlerini açtı. Ruhundaki hararet gitmiş bu sefer dünyanın oluşumundaki gibi devreler geçirmeye başladı. Bu ilk alev sanki hafif hafif sönmüş yerinde bir kaç parça ışık bırakarak daha başka Şeylere dönüşmüştü. Ümit, inanç suyu, sevda çiçeği, vâkar meyvesi, iman güneşi, hoşgörü meltemi, azim ve sebat dağlarına, vadilerine dönüşmüştü.

Ama bunların hepsinin arasında bir kevser çağlıyordu. Evet evet hayat suyu idi bu. Huzur tiryakı, mutluluk nektarı ve saadet iksiriydi. Onu bulmuştu. Bu suyun ilk belirtisi gözlerindeki damlalardı. Kuru gözlerinden yanaklarına süzülen bu ılık damlalar onun çölden vahaya geçtiğini, çorak vadilerden, kurak belde-lerden cennet-asa bir iklime yelken açtığını işaret ediyor ve müjdeliyordu.

Arkadaşı: “Ağlıyorsun.” dedi.

O, yaşlı gözleriyle ona baktı ve titrek dudakları kıpırdadı. Bir tek kelime döküldü dudaklarından:

“Hasretten ...”

ALTINLAR

Ahmet gayet temiz kalbli bir gençti. Zengin bir adamın yanında çalışıyordu. Bu bir çiftlik eviydi. Bahçesi gayet geniş bir ev. Ahmet işte bu çiftliğin hayvan bakımından tutun da, fidanları sulama, sebze-lerini yetiştirip ürünlerini toplama, ağaçlarının meyvelerini devşirilmesine kadar bütün işlerini görüyordu. Yani bir nevi kahyalık.

Zaman zaman da arabayla kasabaya iniyor gerekli olan şey-leri alıp geliyordu. Çiftliğin sahibi Rasim AĞa onu çok seviyor-
du. Onun iyi yürekli temiz bir genç olduğunu biliyor ve aileden biri gibi benimsiyordu. Karısı Emine Hanım da yle. O da Ah-
met'i oğlu gibi seviyor ve onun üzerine toz kondurmuyordu.

Bahar gelince çiçekler açar, kuşlar çiftlik evinin bahçesini şenlendirirlerdi.

Kelebekler böcekler uçuşur ve bir bayram şenliği oluşurdu dört bir köşede.

AĞaçlar bir gelin gibi sslenirler ve ortalık bir eğlence yeri-
ne dönerdi.

Ahmet inekleri sağar, damı aktarır, tezekleri ahırdan alarak onları kurumaları için evin biraz uzağında bir yere yığardı.

Böyle bahar günlerinden bir gündü. Emine hanım kocası Ra-
sim AĞa'dan kaplıcalara gitmek için izin istedi. Kocası ona mem-
nuniyetle izin verdi. Kendi bulunamayacağı için komşuları Kezban
Kadın'la gitmelerinin uygun olacağını düşünen Rasim AĞa:

“Beraber gider gelirsiniz. Ama tam tamına bir hafta. Fazla-
sı zarardır.” diyerek gülümsedi. Emine Hanım ona teşekkür ede-
rek, Ahmet'e:

“Haydi Ahmet git Kezban Kadın hazırlansın!” dedi.

Ahmet gitti ve haber verdi.

Hazırlıkları bittikten sonra Ahmet eşyaları arabaya taşıdı.

Emine Hanım da bindi. Rasim Ağa onlara son bir kez daha:

“Bakın sadece bir hafta, Ahmet'le yapacağımız işler var. Gecikirse işler kalır tamam mı?” dedi. Emine Hanım gülümseyerek:

“Tamam tamam, haftaya bu gün evdeyiz!” dedi.

Sonra veda edip ayrıldılar. Ahmet Kezban Kadının evine uğrayıp onu da aldı ve ver elini kaplıcalar.

Yolda her iki kadın da kabına sığamıyordu. Bu bahar havası ve bu güzel gün. Ve bu yolculuk onların damarlarındaki kanı coşturmuştu.

Kezban Kadın ilk defa kaplıcalara gittiği için Emine Hanımdan daha keyifliydi. Heyecanla:

“Nerede, nasıl, suları daima ılık akar mı?” gibi sorular soruyordu.

Emine Hanımın ilk gittiği günlerin heyecanını onda gördüğü için gülümseyerek ona: “İki saat sürer... Elbette... Öyle... ılık akmaz mı...” gibi kısa cevaplar veriyor onu daha da heyecanlandırıyordu..

Nihayet kaplıcalara gelmişlerdi.

Ama kaplıcalarda otel bulunmadığı için bir kilometreye yakın bir uzaklıkta bir evde kalacaklardı. Artık kaplıcalara gitmek bahçeler bağlar arasından olacaktı. Onlar buna dünden razıydılar. Bu bahar havasında, kuşların şarkılarını dinleyip, bulutların beyaz silüetlerini seyrederek ve çiçeklerin tebessümlü çehrelerini gönüllerine resmederek gideceklerdi kaplıcalara. Önce ruhlarını yuyup yıkayacaklar ve sonra ılık sularla dinleneceklerdi.

Ahmet eşyaları indirdi. Sonra eve taşıdı. Emine Hanım ile Kezban Kadın beraber eve çıktılar. Sonra balkondan tabiatın güzel ve şirin tablosunu seyre koyuldular.

İkisi de “İyi ki geldik!” diyorlardı. “Bir de sıcak sulara girdik mi ne bel ağrılarımız kalır ne de romatizmalarımız!” diyorlar ve birbirlerine gülümsüyorlardı.

Ahmet bahçede bıraktığı birkaç eşyayı da almak için aşağı indi. Emine Hanım bileziklerini, kolyelerini bileğinden, boynundan çekmeceye koymak için çıkardı. Kezban Kadın: “Niçin çıkarıyorsun?” dedi.

Emine Hanım:

“Ben ziynetlerimle dolaşmayı sevmiyorum. Hem kaplıcalarda sanki gösteriş yapıyormuşum gibi bir his uyanıyor içimde. Sevedim bir türlü bu ziynetlerle suya girmeyi!” dedi. Kezban Kadın “Ayol, kadının ziynetleri onun süsüdür. Onlar ile güzeldir kadın. Al yanına al!” dedi. Ama Emine Hanım: “Hayır!” diye dırdetti. “Peki öyleyse!” diyen Kezban Kadın eşyalarını yerleştirmek için odasına gitti. Emine Hanım tam altınları çekmeceye koyacakken birden dışarıda bir çığlık sesi duydu. Bir köpek havlaması ve ardından yükselen bu çığlık neyin nesiydi? Emine Hanım hemen pencereye koştu. Baktı bir şey göremedi. Biraz daha uzandı heyecandan yüreği ağzına gelmişti. İlk günden böyle bir heyecan ona pek iyi gelmemişti. O sırada farkında olmadan altınları koynuna koyup biraz daha eğildi ama bir şey göremedi. “Demek ki uzaktaki bir yerden geliyordu ses!” deyip geri çekildi. Sonra odadan çıkıp kapıyı örttü. Kezban Kadınla birlikte evden çıktılar. Bu güzel günün tadını çıkarmalıydılar. Emine Hanım arabadaki son eşyaları alıp eve getiren Ahmet'i görünce:

“Ahmet oğlum!” dedi. “Eve bakarak ol. Biz Kezban Kadınla gidiyoruz. Çekmeceye altınları koydum dikkat et ha!” dedi. Ahmet gülümseyerek “Tamam Emine teyze!”

Berberce çimenlerle döşeli yolda yavaş yavaş yürümeye başladılar. Biraz sonra girecekleri suyun ılıkliğini şimdiden ruhlarında hissediyorlardı.

Ne iyi etmiştiler buraya gelmekle.

Kuşlar çimenlerin üzerinden sekerek yürüyorlar ve ağaç dallarına yükseliyorlar. Bazen oradan tekrar aşağıya atlayıp cik cik sesleriyle bir şarkının notalarını dokuyorlardı.

Biraz ötede koyunlar, keçiler... Biraz daha ötede inekler ot-luyordu. Onların meleme ve böğürtü sesleri dört bir tarafta yan-kılanıyordu.

Köyden alıştıktılar bu seslere. İnekleri Sarıkız'ı hatırladı. "Keşke onu da getirseslerdi." diye aklından geçti. Sonra "Deli de-li neler düşünüyorum" diye gülümsedi Emine Hanım. Onu an-cak vinçle kaldırabilirlerdi. Zaten Sarıkız'ın ılıcalara ihtiyacı yok-tu. Ot desen, çimen desen çiftliklerinde yeteri kadar vardı.

Emine Hanım ile Kezban Kadın birlikte yürüyorlardı. ılıca-lar yer yer beliren kırmızı çatılarıyla uzaktan uzağa görünmüştü.

Çimenler yumuşacık, ipek gibiydiler. Üstüne basınca önce eğiliyorlar ayağı kaldırıncı onlar da yavaş yavaş doğruluyorlardı.

Emine Hanım ile Kezban Kadın birkaç ineğin yanından ge-çerken birden ineklerden biri ürktü ve başını sağa sola sallayıp oradan uzaklaştı. Telaşlanan Emine Hanım ondan kaçarken yere düştü. Bereket versin ki yer çimenlikti. Bir şey olmadı. Kalkar-ken bir süre önce yakasından içeri bıraktığı altınlar yere düştü. Çimenlerin yumuşaklığından ses çıkmadı. Emine Hanım ile Kezban Kadın yollarına devam ettiler. Altınlar çimenlerin üze-rinde sarı bir kanarya gibi öylece duruyordu.

O gün çok neşeli geçti. Sular gayet güzeldi. Hem de temiz. Pırıl pırıl sulara giriyorlar ve "Keşke beylerimiz de gelseydi!" di-yorlardı.

Bir süre sonra kaplıcalardan eve gitmek için ayrıldılar. Yolda birbirlerine bu güzelliklere doyum olmayacağından bahsettiler uzun uzun.

Eve geldiklerinde Emine Hanımın ilk işi çekmeceye bıraktı-ğı altınlara bakmak oldu. Ama o da nesi! Çekmece açıldı. Ve içinde altınlar yoktu. Buna şaştı Emine Hanım. İçine bir kor

düştü. Hafiften hafife kalbi yanıyor gibi bir hisle odadan çıktı. Sonra Ahmet'e seslendi. Ahmet yanına geldi. Emine Hanım ona:

“Ahmet, çekmeceye koyduğum altınları sen mi aldın. Hani tedbir olsun diye falan!” dedi.

Ama Ahmet ona şaşkın şaşkın bakıyordu.

“Hayır Hanımım!” dedi. “Ben ne odaya girdim, ne de altın-lara dokundum. Hem eve de kimse girmedi. Zaten bahçedeydim ve sürekli evi kolladım!” deyince. Emine Hanım şok geçirdi. “Öyleyse bu altınları kim aldı?” diye feryat ediyordu.

Ahmet mahzundu. Emine Hanım Kezban Kadınla birlikte bu konuyu konuşuyorlardı. Kezban Kadın Ahmet'in alabileceğini ona hatırlattı. Emine Hanım: “Ama dedi şimdiye kadar ondan hiç bir kötülük görmedik. Temiz bir genç o.” dedi.

Kezban Kadın buna da bir cevap buldu: “Şimdiye dek fırsat bulamamış olabilir. Fırsatını bulunca da...” dedi ve sözü yarıda kesti. Emine Hanımın kalbine şüphe düştü ve artık yavaş yavaş bu işin Ahmet'in başının altından çıktığına inanmaya başladı.

Artık orada duramazdı. Bütün olan biteni Rasim Ağaya anlatmak için eve döndüler. Kezban Kadın onlarla birlikte gelmedi. Bir süre daha kalmak istediğini söyledi ve orada kaldı.

Bahar, bütün güzelliğiyle çağılıyordu. Ama bu hadise baharın güzelliğine ve şarkısına bir ağıt gibi düşmüştü.

Ahmet eve geldiğinde boynu büküktü. Emine Hanım kendinden emin halde ve şikayet eder gibi bir tavırla arabadan indi ve eve doğru yürüdü. Kendilerini karşılayan kocasına “Biraz yukarı gelsene!” dedi ve kaşları çatık merdivenlerden çıktı.

Bir süre konuştuktan sonra Rasim Ağa Ahmet'i çağırdı ve biraz şiddetli bir şekilde:

“Emine Hanımın söyledikleri doğru mu?” dedi. Ahmet:

“Ağam,” dedi “Altınları ben almadım. İnanın ki ben ne altın gördüm ne de eve girdim.”

“Peki eve bir başka giren oldu mu?”

“Hayır akşama dek bahçedeydim ve arabanın bakımını yaptım. Evi de kolladım. Ne bir giren ne bir çıkan...”

“Öyleyse kim aldı bu altınları?” diye bağırdı Emine Hanım.

Bir süre sonra kendi aralarında konuşurlarken Ahmet'i mahkemeye vermelerini salık verdi kadın. Onu orada bülbül gibi konuştururlardı.

Rasim Ağa “Hayır!” dedi. “Böyle bir şey olamaz. Tam bilmediğimiz bir konuda çocuğu suçlayamayız!” dedi ve kesti attı. Emine Hanım: “Öyleyse ben mi yalancığım!” diye ağlamaya başladı. Bu sefer Rasim Ağaya hanımını teselli etmek düştü. Akına bir çare geldi o an.

Tamam, dedi, “Köy ihtiyar heyetini çağırırız ve onların vereceği hükme razı oluruz. Onlar gün görmüş insanlardır. Böyle olayları tareyağından kıl çeker gibi hallederler!” dedi ve gülümsedi.

Emine Hanımın pek ümidi olmadığı gergin yüz çizgilerinden belli oluyordu.

Rasim Ağa o gün ihtiyar heyetini eve çağırdı. Ahmet'i bir odaya çektiler ve sorguladılar.

Ahmet: “Hayır almadım!” dedi başka bir şey demedi. En son İhtiyar Heyeti'nin en yaşlısı ona baktı:

Öyleyse, dedi elindeki Kur'an-ı Kerim'i göstererek:

“Bu Kur'an üzerine yemin et. Almadığını söyle. Biz de inanalım...”

Ahmet, almadım dedi ve elini Kur'an'a uzattı. Tam elini basacak ve yemin edeceği sırada ağasına baktı ve elini aniden çekti. Sonra kederli bir şekilde “Yemin edemem!” diye inledi. Gözleri iri iri açılmıştı o an.

İhtiyar heyeti şaşırıldılar. “Hem almadım, diyorsun hem de yemin etmiyorsun!” dediler.

Yaşlı adam Kur'an'ı tekrar uzattı ve Ahmet'e: “Eğer Kur'an'a el basıp yemin edersen bu iş burada biter ve suçsuz olduğun anlaşılır.” diyerek ısrar etti.

Ahmet tekrar elini uzattı. Tam Kur'an'a elini basacağı sırada ağasına baktı ve gözleri korkuyla iri iri açıldı ve tekrar elini çekip:

“Asla yemin edemem!” diye haykırdı ve ağlamaya başladı. Göz yaşları çağlayan gibi akıyordu yanaklarından. İhtiyar heyeti onun bu hâline bir mânâ veremediler. Ama şuçlu olduğunu kabul ettiler. Sonra en yaşlı olanı Rasim Ağa'ya dönüp:

“Rasim Ağa mahkemeye vermekten başka çare kalmadı.” dedi. O sıra Ahmet başını kaldırıp ağasını tepeden turnağa yalvarır gibi süzdü. Ardından:

“Ağam beni mahkemeye verme. Yanında yedi sene ücretsiz hizmet edeyim. Altınların karşılığı olarak çalışayım. Yeter ki beni yanından ayırma.” diye yalvardı. Rasim Ağa merhamete geldi. Pekâlâ, dedi ve Ahmet'in çiftlikte çalışmasına izin verdi.

Ama o günden sonra Ahmet'in başında bir zorba kesildi Rasim Ağa. “Onu al, bunu getir. Çabuk ol. O daha bitmedi mi? Bu odunları taşı. Şu tezekleri götür. Damı aktar, samanları hayvanlara ver!” gibi emirlerle onu hırpalamaya başladı. Bunu bilerek yapıyordu. Belki altınları çıkarır ve bu sıkıntılı durumdan kurtulurlardı. Ama Ahmet bütün emirlerini yerine getiriyor, aylar geçiyor mevsimler birbirini kovalıyor, o ise hiç durmaksızın dinlenmeksizin çalışıyordu.

Rasim Ağa onun bu hâline üzülüyor, kendisinin bu konuda sert olduğunu biliyordu ama ne yapsındı.

Nihayet yine bahar geldi. Yine her tarafta kuş cıvıltıları ve bülbül şakımaları duyulmaya başladı. Ama Ahmet'in yüreği buruktu. Bir sene kapkaralık geçmişti onun için. Ne bir renk görmüştü ne bir ses duymuştu. Ne bir kuş şarkısı işitmişti, ne bir koyun melemesi. Sadece donuk ve kaba çizgileriyle bir seneydi yaşadığı. Hüzüün onun için allak bullak etmişti. Ama suçsuz olduğunu bildiği için konunun üzerinde durmuyordu. Onu üzen şey bu kadar çok sevdiği bir ailenin ondan şüphe etmesi ve ona kuşkuyla bakmasıydı.

Neyse, diyordu Ahmet. “Bunda da bir hayır vardır!”

Bahar gelince yine aynı konu konuşuluyordu evde; kaplıcalar...

Ama Emine Hanım gitmeden önce altınlarını istiyordu kocasından. “Hani söz vermiştin” diyordu. “Kasabaya git ve altınlarımı al!” diyordu. Kocasını tamam, dedi ve gitti. Akşama elinde altınlarla geldi. Altınlar sarı, iç açıcı renkleriyle gülümsüyorlardı. Emine Hanım kaybettiği altınları düşündü. Şimdi onlar da olsaydı kolu bilezik dolacaktı. Boynunda zincirler salınacaktı.

Öfkeli bir şekilde Ahmet'e baktı. Ahmet boynunu eğdi ve öylece kaldı.

Eşyalar hazırlandı. Arabaya taşındı. Sonra yine hoşça kal, güle güle, yolculuk ve kaplıcalar.

Kezbanlı olmuyordu bu yolculuk. Yine o vardı Emine Hanımın yanında. Çok iyi anlaştıkları, birbirlerine ahretlik dedikleri Kezban Kadın.

Kaplıcalara vardıklarında Ahmet yine eskisi gibi eşyaları eve taşıdı. Geçen sene olduğu gibi yine bu eve düşmüşlerdi. Otel odaları çok önceden tutulduğu için kıyıda bu evler kalıyordu gecikenlere. Ama buralar daha sakindi. Emine Hanımın bu ev daha hoşuna gidiyordu. Başını dinlemek için böyle kuytu yerler daha iyiydi. Ama o olay yok mu? İşte o olay bu evin buruk bir hatırasıydı.

O gün yine yürüdüler beraberce. Ahmet evde kaldı. Arabanın bakımıyla uğraştı. Emine Hanım bu sefer altınlarını bileğinden çıkarıp kolyelerini boynundan çözüp Ahmet'e teslim etti. “Bak dedi bu sefer sana veriyorum. İşte şöylece al bunları. Sonra almadım demeyesin ha.” dedi ve imalı bir mimikle odadan çıktı.

Ahmet odanın ortasında garip bir şekilde kalakaldı. İçindeki hüznün bir bıçak ucu gibi kalbini bir tarafından deşiyordu. Suçsuz olduğunu anlatmanın ne kadar zor bir şey olduğunu o gün daha iyi anladı. Gözlerinden birkaç damla yanağına süzüldü.

Emine Hanım ve Kezban Kadın yine eskisi gibi o taze çimenlerin üzerinden yürüyüp gittiler ve ikindiye dek ılık sulara dinlendiler. Sonra akşam olmadan eve dönmek için yola koyuldular.

Geçen seneden beri buralarda pek değişiklik olmamıştı. İşte şu çitler ve şu saman yığını ve şu ağaçlar. Hatta ekilmiş bahçelerindeki yeni yeni firuze bakışlarıyla gülümseyen sebzeler bile hemen hemen aynı idi. Emine Hanım yine o kara kapkara günü hatırladı. İçine bir hüznün çöktü. “Neyse,” dedi içten içe “Olan oldu bir kere. Bundan sonra daha dikkatli olmalıyım.” diye mırıldanarak Kezban Kadına döndü ve baharın güzelliğinden bahsetmeye başladı. “Benim geldiğim yerlerde de bahar böyle şirindir, güzeldir. Sularımız vardır bizim. Derelerimiz vardır köyün içinde. Gelin olup da oturduğumuz köye gelince dere aradım uzun süre. Alışamadım su sesi olmayan bir yere. Ama zamanla bu su sesinin yerini kuş cıvıltıları doldurdu. Ağaçların şarkıları, çiçekleri gülcükleri.” Böyle konuşup yol alırlarken Emine Hanım farkında olmadan bir tezeğin üzerin bastı.

Birden ayağını çekti ve tiksintiyle:

“Bu hayvanların yaşadığı yerler böyle oluyor Kezban Hanım. Dikkat etmezsen işte böyle ayağın benim ki gibi bir tezeğin içine giriverir.” dedi. Kezban Hanım gülümsedi ve tezeğe baktı. Ama dedi bereket versin tezek kuru. Yoksa şimdi ayakkabın pislik içinde kalacaktı!” Emine hanım onu doğrularken tezeğe doğru bakışları kaydı. Tezeğin altında sarı bir şey ona gülümsüyordu. Eğildi ve tezeği kaldırdı. Bir de ne görsün. Bilezikleri kolyeleri öylece birbirine sarınmış yavru kanaryalar gibi orada durmuyorlar mı? Sevinçle çılgık attı ve onları aldı. Kezban Kadın da şaşırılmıştı. “Buldum,” dedi, “Buldum. Bileziklerime kavuştum.” Kezban Kadının da neşesi yerine gelmişti.

Ama biraz sonra Emine Hanımın yüzüne bir gölge düştü. Bu gölge ne ağaç gölgesi ne de bir bulut silütiydi. Bu içindeki üzüntünün çehresine aksedişiydi.

Gözleri uzaklara daldı. Sanki geçen seneyi hatırlamaya çalışıyordu. Ama nasıl olur, diye mırıldandı. Ardından geçen sene odadaki tablo, altınları tam çekmeceye koyacakken çığlık sesi duydu, pencereye koşması ve ardından altınları yakasından içeri bırakışı bir bir gözünün önünden geçti. Hatırladığı bu acı hatıra çizgileri şimdi onun ruhunu bir kızgın mil gibi dağlıyordu. Üzüntüsü derindi. Ahmet'çiçe neler etmişti hâlbuki. Evladı gibi sevdiği bu günahsız gence yapmadığını bırakmamıştı.

Şimdi onu gönlünü nasıl alacaklardı.

Bir hafta sonra eve dödüklerinde bu güzel haberi kocasına söyleyen Emine Hanımın yüreği sevinç ve hüüzün karışımı bir hisle kaynıyordu.

Rasim Ağa da hem sevinçli hem de üzüntülüydü. Altınlar geri geldi ama Ahmet'in kırılan kalbi nasıl tamir olacaktı?

Berberce ondan özür dilediler. "Biz bir hata işledik!" dediler. "Bizi affet!" dediler. Ahmet güler yüzlü bir şekilde. "Esağfirullah ağam!" dedi. "Ben kimim ki sizi affedeyim." Rasim Ağa ona:

"Affet Ahmed'im affet!" dedi. Biz bir kusur işledik. Hem de affedilmesi güç bir hata. İftira ettik sana. "Bizi affet!" dedi. Emine Hanım da aynı hüüzünlü, titreyen sesiyle Ahmet'ten af diledi.

Ama Rasim Ağanın hâlâ kafasında bir soru işareti vardı.

Bunu Ahmet'e sormadan edemedi. "Ahmet'im geçti gitti, bir olay oldu. Biz yanıldık sen de bağışladın. Ama aklım almayan bir şey var!" dedi.

"O gün ihtiyar heyetinin karşısında niçin yemin etmedin.

Yemin etseydin bu iş orada kapanacaktı."

Ahmet buğulu gözleriyle Rasim Ağa'ya baktı.

"Ağam," dedi "Seni kaybetmemek için yemin etmedim!"

Bu sefer şaşkınlık Rasim Ağa'daydı.

Nasıl, yani dedi. "Beni niçin kaybedecektin ki?"

Ahmet ona baktı ve gözlerinde birkaç damla çığ belirdi. Yanaklarına yürüyen bu çığler geçen seneki çizgilerinden aşağıya yuvarlanmaya durdular.

Rasim Ağa ısrar etti ve tekrar sordu:

“Gerçekten ne idi seni yemin etmekten alıkoyan?”

Ahmet:

“Ağam,” dedi “Ben yemin edecektim. Ama elimi Kur'an'a basmak için yaklaştırdığımda senin ardında bir adam peyda oluyor ve elindeki hançerle sana doğru eğiliyordu. Yemin edersem sana saplayacağını ima ediyordu. Siz ısrar ettikçe o tekrar ortaya çıkıyor ve hançeri sana doğru tutuyordu. Ben endişe ettim ve çok korktum. Seni kaybetmektense şerefim namusun ayaklar altına alınsındı. Senin ölümüne dayanamazdım Ağam.” dedi ve hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Bu sefer Rasim Ağa da ağlıyordu işte. Ahmet'in sevgi kaynaklı gözyaşları şimdi onun da gözlelerinden yatağını bulmuş nehir gibi boşalıyordu.

Mutfağın kapısından bu manzarayı gören ve bütün sözleri duyan Emine Hanım da yaşlı gözlerle onlara bakıyordu.

Rasim Ağa Ahmet'e sarıldı ve bir süre daha sarsıla sarsıla ağladı. “Seni oğlum gibi seviyorum Ahmet'im” dedi. “Sen bu günden sonra benim evladımsın. Bu ev senin. Seni evereceğim. Ve sen bu evde kalacaksın.” Ahmet şaşkındı. Bunun yanında çok neşeli ve sevinçliydi. Bu sevinç evin onun olmasından veya bir başka şeyden değil, Rasim Ağayı ve Emine teyzeyi kaybetmeyip, onlara yeniden kavuşmaktandı.

TUFANDA BİR KİTAP

Her yer güllük gülistanlıktı önce. Havada tek parça bulut yoktu. Güneş ısl ıslıdı. Tertemiz hava çiçekler üstünde, ağaç dallarında ve çimenlerde, kayalarda ipek bir tül gibi titreşiyordu.

Hiçbir sıkıntı, hiçbir acı, hiçbir elem yoktu önce. Gözler gülüyor, yüzler tebessümde.

Serçeler şenşakrak uçuyor, güvercinler neşeli kanat vuruşlarıyla sağa sola gidip geliyorlardı.

İnsanlar işiyle meşgul. Demirci ocağını kızıştırıyor, körügüyle ateşi alazlandırıyor. Irgat sırtında yük; çalışıyor. Çiftçi ürünü toplamış harman yapıyor. Her şey güzel ve dingin. Her şey neşeli ve rengin.

Her şey hayat odaklı ve kıvamında.

Ama bu böyle sürmedi işte. Gerçi zaman Hz. Nuh dönemi değildi.

Birden kara bulutlar kara gölgeler gibi çöktü dünya üstüne.

Şimşekler kırbaçlarıyla rüzgârı sağa sola koşturmaya durdular. Her tarafta bir telaş, binbir tedirginlik ve korku.

Ağaçlar titredi. Çiçekler ürperdi. Çimenler ağıt yakmaya durdu. Serçeler sindi köşe bucak. Güvercinler korku ile gözkapaklarını yumdular ve bir kuytuya tünediler.

Yağmur yağmaya başladı. Rüzgâr fırtınaya döndü. Bulutlar karabasan gibi yere ağıdı ve sis her tarafı simsiyah bir örtü ile örttü.

Sular akıyordu gökten. Sular ki bardaktan boşanırcasına değil, gök delinmiş gibi yere iniyordu.

Denizler dalgalandı, köpürdü, çoğaldı. Dereler, nehirler yuvalarından taşı.

Göller büyüdü büyüdü ve hayat ulaştırdığı toprakları kapladı.

Bu tufan sularında herkes şaşkındı. Herkes ne yapacağını bilemez bir halde öteye beriye koşuyor, kurtuluş için bir çare arıyordu.

Hayvanlar panik içinde korku ile etraflarını saran sulardan kurtulmaya gayret ediyorlardı.

İşte bu hengamda bir adam göründü meydanda. Bir adam. Endamı servi misal ve parmakları ince, bahardan birer dal. Yüzünde bahar uçuşlu kelebekler var gibi, gözlerinde petek petek bal var gibi. Şefkatle bakıyordu çevreye.

Elinde bir kitap vardı adamın. Elinde içinden nur yükselen bir kitap vardı. Sanki kitap ışığı içinde yumak etmiş gibiydi.

Kapağı açılrsa ışık nur ibrişimleri gibi yükselecek ve çevrede bir yaz güneşi, bahar bahçesi, ümit yıldızları, aşk çiçeklerini dokuyacaktı.

Ama kitap kapalıydı. Bir sır gibi, bir tılsım gibi kapalıydı.

Hani meyve vermemiş dallar vardır. Kış günlerinde eğik ve kadit. Sanki ölü gibi dururlar. Ama damarlarında bir hayat üsaresi akar onların. Bahar ırmakları çağlar. Vakti gelince, mevsimi adım adım yaklaşıncı, nevbahar emekleye emekleye tıpkı bir çocuk gibi ona gelip öpücük kondurunca Mesihî bir nefes üflenmiş gibi uyanır dal. Sonra yavaşça mukassî çehresini siler. Güleç bir hal alır. Önce yaprak yaprak güler, sonra çiçek çiçek tebessüme gelir. Sonra meyveye durur ve bir neşeli kahkaha koparır. Bir Hay şarkısı söyler. Bir Cemil türküsü çağırır tiz perdeden, yahut yüksek telden.

İşte öyle içe dönük, dıştan sönük, içten nur ve ışık girdaplarına ve sevda anaförlerine gebe gibiydi bu kitap.

Adam şaşkın ve perişan topluluğa seslendi:

“Ey insanlar niçin endişe ediyorsunuz? Neden heyecanlısınız? Niçin panik içinde sağa sola koşuyorsunuz? Bu bir takdirdir, İlahi bir yazıdır. Böyle akılsızlar gibi dolaşacağınıza ve öteye beriye koşacağınıza bir kurtuluş yolu arayıp bulun.”

İnsanlar onun sözlerini dinlemiyorlar, hâlâ heyecan ve helecane içinde sağa sola koşuyorlardı.

O, tekrar seslendi onlara:

“Ey insanlar böyle kaçışıp durursanız ve korku ile öteye beriye koşarsanız hem çevrenize zarar verir hem de kendinizi bitirirsiniz. Bir süre sonra hâliniz kalmaz, mecaliniz tükenir.

Gerçekte bu Hakk’tan bir ikaz, kendinize gelmeniz için bir ihtar yahut bir tektirdir.

Tektir tedbire sebep olmalı paniğe değil.”

O toplum içinde bir kişi ona baktı ve:

“Bu tufan içinde, bu azgın suların ortasında nasıl rahat edebiliyorsun anlamıyorum. Bizi de bu sakin duruşunla kahrediyorsun. Biraz sonra bu sular seni de yutacak bizi de. Böyle elin kolun bağlı bir şekilde duracağına kurtuluş için bir yol ara kendine!”

Adam ona:

“Peki kurtuluş için yol aramak böyle kaçışmak mıdır? Elbette değil. Akıllı bir şekilde çare aramak gerek bu sulardan kurtulmak için. Yoksa akılsızlar gibi heder olup gider insan.

Toprak onu yutar, çamur onu boğar. Sular onu nefessiz bırakır. Bulutlar onun üstüne bir karabasan gibi çöker. Şimşek, yıldırım onun şah damarını koparır.”

Bir başka adam:

“Peki ne yapalım yani? Senin gibi duralım mı bu tufan sularının ortasında!”

“Hayır,” dedi adam, “Durmayalım.”

“Peki ne yapalım?”

“Bir çare düşünelim, bir gemi, bir sandal, bir sal. Bu sular biraz sonra kaçılmayacak kadar artacak, dalgalar adım atamayacağınız kadar yükselecek.”

Diğer adam sordu:

“Peki nasıl bir gemi, bir sandal, bir sal bu önerdiğin? Sular içinde nasıl gemi yapılır? Bu azgın yağmurda nasıl sal ve sandal ortaya çıkar?”

“Kolay,” dedi adam. “Herkes toplanır, elbirliği ederse bu işin üstesinden gelinir.”

“Peki,” dedi bir diğeri heyecanla “Hangi plan ve projeye göre yapılacak bu gemi?”

Adam o anda elindeki kitabı gösterdi:

“İşte,” dedi. “Bu kitapta o geminin plan ve projesi mevcut.”

Hepsi birden şaşırdılar ve “Sen bizimle alay mı ediyorsun?” dediler.

Adam:

“Hayır alay etmiyorum. Böyle bir şey düşünseydim, burada sizinle birlikte olmazdım. Siz bu konuda bana güvenin ve birlik olun. Bu gördüğünüz kitapta sel suları kaplasa da, her tarafı der-yalar sarsa yine de bu felaketten bizleri kurtaracak pek güçlü ve kuvvetli bir gemi planı var. Onun yapılış şekli şifreli bir şekilde bulunmakta.”

Suların gitgide her tarafı sardığını gören birkaç kişi “Tamam” dedi.

Ve adamın yanına gitti.

“Hadi öyleyse bir an önce şu azgın sulardan bizi kurtaracak ve selamete çıkaracak kurtarıcı gemiyi inşa edelim,” dediler.

Adam tebessüm etti. Fakat hâlâ panik içinde sağa sola koşanlara bakıp üzüldü.

Sonra o akıllı adamlarla birlikte kurtuluş gemisini inşaya başladı.

Sel suları yılankavi hareketlerle çeşitli yöne doğru akıp gidiyordu. Git gide çukurlar, kovuklar su ile dolup taşıyor ve su seviyesi yükseldikçe yükseliyordu.

Boz bulanık sular azgın sellere dönüşüp önüne geleni alıp götürüyordu.

Kayalar bile bu sulara mukavemet edemiyorlar, dağlardan bayırlardan kopup geliyorlar ve selin azgın sularıyla vadilere iniyorlar, o tufan içinde sanki eriyip gidiyorlardı.

Gemi yapılıyordu. Binbir sıkıntı içinde gemi yapılıyordu.

Kitap sisli hava içinde açılıyor yağmur damlalarının yapraklarına mühür gibi inmesine rağmen ışığını sunuyordu kurtuluş gemisini yapanlara.

Tepedeki Birlik Ormanı'ndan ağaçlar kesildi, biçildi, düzeltildi.

Kütüp Vadisi'ndeki bazı otlardan tutkal yapıldı ve gemi tahtalarında yapıştırıcı olarak kullanıldı.

Doğu yönünde bulunan ve epey yüksek olan Melek Dağı'ndan palamut gibi çeşitli ağaçlardan boyalar elde edildi. Ve tahtalar boyandı.

Rasul Mağarası'nda bulunan, yıllar yılı paslanmamış antika çiviler gemiyi çakmaya yaradı.

Kenevir misal Kader Bitkisi'nden ipler sağıldı, yelkenler dokundu ve halatlar örüldü.

Diriliş Ağacı'ndan yelken ve bandıra için uzun direkler elde edildi.

Bütün bu işler epey sıkıntılı ve çileli oldu. Ama en son bütün zorluklara rağmen kurtuluş gemisi tamamlandı. Kitabın ışığında tam tekmil inşa edilen gemi işte gürül gürül akan suların ortasında uçmaya hazırlanan bir üveyik gibi duruyordu.

İnsanlar şaşkınlık içindeydiler. Böyle kısa bir zamanda, böyle güzel ve görkemli bir gemiyi inşa edenlere baktılar ve gıpta ettiler.

Ama bir kısmı:

“Bu gemi de ne?” dedi. “Bu gemi ile bunca azgın sular nasıl aşılır?” “Bunca dalgalar nasıl geçilir?” “Bir süre sonra parçalanır bu gemi! Dayanamaz bu tufan sularına!” dedi.

Selvi boylu adam:

“Hayır hayır yanılıyorsunuz. Bu gemi gayet dayanıklı, sizin zannettiğiniz gibi çürük değildir.” “Mukavemeti sağlam ve kuvvetlidir. İnşallah sizi, bizi hepimizi bu tufandan kurtarır.” dedi.

Sonra elindeki kitabı gösterdi:

“Bu kitap bir kurtuluş kitabıdır. Bundaki tarif ve yol göstermeler insanların çürük düşünceleri gibi değildir. Sağlamdır ve asla aldatmaz. Sakın bu konuda hiçbir şüphemiz olmasın.” dedi.

Birkaç kişi daha katıldı, birkaç kişi daha derken epey insan gemiye binmek için birikmişti. Halk hayvanlarını da gemiye almak için ricada bulundular. Bu da kabul edildi.

Orman hayvanlarından bile bazıları bu geminin kurtuluş gemisi olduğunu hissetmiş olacak ki onlar da adamın yanına vardılar ve merhamet dileyen bakışlarla ona tabi olduklarını anlatmaya çalıştılar.

Adam geride kalanlara tekrar tekrar seslendi. Onlara gemiye binmeleri için çağrıda bulundu.

Ama “şüphe” yok mu? O korkunç hastalık. İşte bu müzmin hastalık çevresine güven veren bu kişi hakkında bile kötü düşünceler üretti.

Şüpheciler de tabiatlarının gereğini yerine getirdiler. Deliler gibi sağa sola koşuşturdular.

Kurtuluş gemisine binenler ise gayet mutluymuştu. Böyle tam ihtiyaçları olduğu bir anda böyle bir adamın zuhurunun bir takdiri İlahi olduğunu anladıklarından yüzleri gibi kalpleri de gülüyordu. Güven içinde olduklarını ve ebediyen de güven içinde olacaklarını bildiklerinden şen şakraktiler. Ama şükür ve dua kalplerinde ve dillerinden eksik olmuyordu.

Biraz sonra sular iyice kabardı. Dalgalar dağ gibi büyüdü. Bozbulanık sular anafolar gibi her tarafı sardı. Sisler daha da yoğunlaştı. Sanki gece olmuştu her yön. Kara kapkara bir renk sarmıştı dünyayı. Gemi bu suların kollarında yükseldi. Sanki bütün felaketler, yağmur ve fırtına ona güç ve kuvvet veriyordu. Başkalarını ürküten ve korkutan şey gemiye destek oluyor ve onu bir ümit sahiline yürütüyordu.

YAŞAYIŞ ÜSLÛBU

Nereye gideceğini bilmiyordu. Bakışları ufukları taradı. Hangi çizgi, hangi iz onun ayağını koyacağı yer olacaktı? Ya da hangi ize ayağını basıp yükselecekti? Çiçekler ruhunun ayak izini taşıyabilir miydi? Çok narin ve nazik çiçekler...

Ya şu bulut. Ayağını bastığı anda yağmurlarını dökmez mi veya şimşeklerini yer yüzüne boşaltıvermez miydi?

Yıldızlar, ah şu kandil ve lambalar...

Nereye yürüyecekti? Neyi isteyecekti? Hangi ufka hangi menzile erecekti? Kolundaki saate baktı. İkindiyi gösteriyordu. Gölgeler saatin kadranında oynayıyordu.

Nasıl ve nice bir yol tutmalıydı? Nereye, nasıl adım atmalıydı? Her hareket binbir çeşit çiçek verirdi. Her çiçek çeşitli renkte tebessüm edebilirdi. Gözleri her çeşit hayali içinde barındırırdı. Ama hangisini seçecekti? Hangi ufuk ona yâr olacaktı?

Bakışları bir sürü ayak izine çevrildi. Bazıları derin, bazıları çok sığ, bazıları sadece silik bir izdi. Bir rüzgâr esse silinecek kadar belli belirsiz.

O, bu izlerden hiç birini beğenmedi. Ayakları daha sağlam basmalıydı. Yıldızlar, konfetiler gibi dökülmeliydi başından aşağı. Bu ışık yağmurunda sağlam izlere basa basa yürümeli ve o izlerin ulaştığı ufuklara, bu konfetilerden bir kaçını zülüflerinde taşıyarak ilerlemeliydi.

Ama nereye yürüyecekti? Kimin ayak izi ona pusula ve rota olacaktı? Ya da hal ve hareketini ötelere perçinleyecekti? Onun

jest ve mimiğini meleklerin çehrelerine ışıktan bir gölge gibi d-
şurecek hangi iz, hangi tarz, hangi slptu?

Hangi menekşe kokusu, hangi gl rayihası, hangi bülbül se-
si onun senfonisine cennet melodisi gibi eşlik edecek ve ruhunu
Aden ülkesine çekecekti.

Her hareketin binbir şekli vardı. Binbir çeşit bakış, binbir
tarz yürüyüş. Hatta bir parmağın kımıldaması bile yüzlerce
uslde olabilirdi. O bunlardan hangisini intihap edecekti? Yoksa
kıvamını bulmamış hareketler, tarzı oturmamış bakışlar, üslûbu
düzensiz kımıldılar onun her hareketini gulyabani tavrına, hilka-
tın bir garibesi şekline çevirirdi.

İşte şu uçan kuş. Bak nasıl da kendinden emin gidiyordu.
Çizgisi belli, gzerghı belli. Ona yol gösteren kılavuz belliydi.

Ya şu arı... Nasıl da bilmişçe çiçekten çiçeğe uçuyor ve akıl-
lı bir filozof gibi düşünüp onların özündeki tiryakı içiyor, ya da
imbikten geçirip bala dönüştürüyordu.

Ne yaptığını bilir bir hali vardı onun da.

Ya o ne yapındı? Nasıl baksındı kainata? Nasıl düşünsün,
nasıl yrsn, nasıl zlsn veya neşelensindi?

Gözleri buğulandı. Buğu biraz sonra bir damlaya dönüştü. Titrek bir damlaya. Kirpiklerinden szlen bu damla yanakların-
dan kaydı ve toprağa düştü. Bak, damlacık bile gideceği yolu ve
yönü biliyordu. Ya o nasıl titresindi, nasıl şsnd? Nasıl rper-
sin ve nasıl kendinden gesindi? Bir ağlamanın, gülmenin bile
binbir şekli vardı.

Utanmanın, ağlamanın, cesaretin, yiğitliğin binbir şekli ve
tarzı. Bunlardan hangisi doğruydu? Hangisi en iyi ve en güzel-
di? Hangisinin rzgrında gönül kanatlarını açıp kapamalı, han-
gisinin toprağına kalbimiz ayağını koymalıydı?

Tam bunları düşünürken bir karınca kafilesi gördü. Başların-
da bir liderle minik tepeleri aşıyorlardı. Sanki liderlerinin bastık-
ları yere basıyor, onun baktıkları ufka bakıyorlardı. Her ne kadar

bazı dalgalanmalar olsa da, ara sıra yilankavi kavisler çizseler de onlar en önde giden öncülerini takip ediyorlardı. Onun gibi adım atıyorlar, başlarındaki antenlerini onun gibi kullanıyorlar, bir makası hatırlatan ağızlarına aldıkları yiyecekleri bile onun gibi taşıyorlardı.

Karıncaların bile rehberi vardı yani. Ya kendinin halini ve tavrını, davranışlarını örnek alacağı bir piştarı, bir bedrekası yok muydu?

Böylece yürüdü uzun süre. Dağlara ormanlara, akan sulara baktı. Esen yel, zülüflerini okşuyordu.

Gidiyordu ama bilmeden gidiyor, yürüyordu ama hissetmeden adım atıyordu.

Ayağını nereye basacağını bilmeden bir ilerleyiştı bu. Uluorta bir gidiş.

Bir ara aklına inandığı değerler geldi. Dini geldi. Kitabı geldi. Peygamberi geldi. Hay Allah dedi o an. Evet içinde yüzdüğü, ya da yüzdüğünü zannettiği iklimdi işte onun kurtuluş reçetesi. Ama bu deniz de bazen insanı boğabilirdi. Ayağını sağlam taşla basmazsan alıverirdi içine insanı. Hani bal küpünde boğulan sinek ya da böcek gibi.

Bu sebepten bu iklimde ona en iyi rehber olacak bir kılavuz bulmalıydı.

Bu kılavuz onun gibi bir insan olmalıydı önce. Onun gibi yemeli içmeli, uyumalıydı.

Ah dedi. Nice zamandır aklına gelmeyen ve onu kıvrandıran kılavuz, peygamberden başka kim olabilirdi ki? İçinden bir ürperti geçirdi o an. Ama O'nu rehber biliyordu daha önce de. Yani yol gösterici olduğunu biliyordu. Onun 'inanın' dediği şeylere inanmış ve 'yürüyün' dediği yolda yürümüştü.

Ama, dedi bu iş bu kadarla bitmiyor ki. Onun izinin tozuna yüzünü sürmeden hangi menzile aşılar hangi handikap geçilir hangi elem yurdu bir hamlede gerilerde bırakılırdı?

Evet binbir çeşit hareketten en iyisi onunki idi. Binbir çeşit bakıştan en doğrusu onunki. Binbir tarz yürüyüşten en müstakimi onunki.

Onlara tutuna tutuna yol almalıydı kendi de.

Onların izine basa basa yürümeli ve menzilleri aşmalı ve yüce hedefine ulaşmalıydı.

Bu izin ismi neydi, bu silinmez çizginin adı neydi?

Sünneti Seniyye. Sık sık unutilan. Ele mi ve ızdırabı çekilen. Boğulma kertesine gelince ancak akla gelen hâl ve hareketler kombinezonu. Hareketlerin cennete dek uzayan ışık halkaları.

Oturuşa kalkışa kıvamını kazandıran, düşünüşe ve hatta hayal kuruşta bile bir mihenk olan ve her türlü maddi ve manevi yönümüzü, tavrımızı doğru bir çizgide en ileri gayeye çeken hareketler zinciri. Davranışlar, sözler, nefes alış verişler velhasıl topyekün bir yaşayış tarzı ve üslûbuydu sünneti seniyye.

Evet işte kaostan kurtulmuş, kozmosa ulaşmıştı. Bir belirsizlik kayasından yontar gibi düşüncesinin çekiç darbeleriyle ortaya koyacağı her hareket ve davranış, şimdi modelini bulmuştu. Binbir rüzgârdan damıtacağı ve süzeceği sesi ve nefesine şimdi bir meltem örneği bulmuş ve ona göre sesini akort etmiş nefesini ses tellerinden öylece geçirmişti. Evet her şeyin bir frekansı ve periyodu var ise hayatın da hal ve hareketlerin de yaşayışın da bir düzeni, bir boyutu ve bir titreşimi, bir peryodu ve frekansı olmalı değil miydi? Elbette.

Sünneti Seniyye ona bu kutlu ufku hediye etmişti işte. O şimdi zülüflerinde yıldız konfetileriyle yüce hedeflere doğru yürürebilir ve gözlerindeki damlalara 'dökülün' diyebilirdi. Artık rayına oturmuştu bütün duygu ve düşünceleri. Neyi nasıl yapacağını biliyor, nasıl tebessüm edeceğine kadar her şeyin özünü yakalamış, rotasını ve pusulasını bulmuştu.

Artık tutunacağı ebedi bir kılavuz, izinden gideceği ve her adımda rahat ve huzur içinde mutluluk lezzetini damarlarında

hissedeceği bir rehber bulmuştu. Belki sûreten ona benzemeyebilirdi. Boyu ondan küçük olabilirdi. Teni ondan esmer veya daha farklı olabilirdi. Olsundu. Onun küçük bir minyatürü olmak için bile hayatını feda edebilirdi. Zira bu feda edişte bile Muhammedî bir tarz, Muhammedî bir aşk ve heyecanın kıvılcımı nümayan olacaktı.

SURLARIN GÖZYAŞI

Edinekapı'dayım. Cadde pek kalabalık. Dolmuşlar, taksiler, özel arabalar, belediye otobüsleri. Ara sıra görünen, sabahları çöp toplamak için çıkmış çingenelerin metruk arabaları da cabası.

Klakson sesleri birbirine karışıyor. Bakışlar sinirli, bakışlar korkak, bakışlar öfkeli. Bazılarında hoşgörü ışıltısı, bazılarında sabretmek için sıkılmış dişlerin avurda oradan şakaklara ve oradan gözlere yansıyan tahammül izleri ve çizgileri...

Bu hal karşı cephede, beride, biraz ötede harap olmuş veya yıkılmamak uğrunda, son taşının düşmemesi için dayanan, gayret eden surların haline ne kadar benziyor.

Sağda birkaç burç, solda üç beş yükselti, biraz ileride “Artık cenazemizi kaldırın!” der gibi duran taş yığınları...

Bu yoğun trafikten kurtulmak için kendimi bu kalıntılardan birinin yanına attım.

Duvara doğru yanaşтым. Sonra bir elimi sabahın serinliğiyle iyice soğumuş taşlara yasladım.

Öylece bir süre durdum. Bu İstanbul. Bu gürültülü şehir. Bir zamanlar at kişnemelerinin, kılıç seslerinin, yiğit naralarının otağı şehir. Bu hüzünlü şehir. Şimdi ne yaptığı, nereye gittiği belli olmayan, kimliğini yitirmiş insanlarla dolu, karışık karma-karışık bir şehir...

Nice devirler sadeliği, saflığı, güzelliği, estetiği ve sanat abideleriyle insanlara örnek olmuş ve onlara ilham vermiş bu metropol...

Şimdi sel gibi bir akışın önünde, bir girdabın, bir uçurumun boşluğunda sanki gidiyor ha gidiyor.

Sonra bakışlarımı bu serin taşlara çevirdim. Sabahın ilk ışıkları, taşlardaki çiğ danelerini olgun yemişler gibi gülümsetirken benim gözlerimde hüznün vardı.

'O eski İstanbul'dan ne kaldı?' diye düşünüyordum. Haya-
lim Bayazıt meydanına doğru yürüdü.

Yolda nice camiler gördüm, nice ayakta kalmak için gayret eden köprüler, hanlar, hamamlar, vakıf binalarını seyrettim. Hepsi de o eski havadan, o eski şarkıdan kalan ve silinmemek için buhar halinden sıvıya, sonra kaskatı kesilmeye durmuş ve kendini toprağın bağına saptanmış notalara benziyordu. Silinmez bestenin nağme parçacıkları.

Bir ara elimin altındaki taş deprenir gibi oldu. Ürperdim. Biraz geri çekildim. Birkaç sabah çiğ taşların üzerinden süzülüp toprağa düştü. Hayret bu damlalar çiğ değildi. Taşlar sessiz sessiz bana bakıyordu. Gözler ve gözeler görür gibi oldum onlarda. Elimle bir başka taşa dokundum. Hayretim daha da arttı. Biraz evvelki titreyiş onlarda da hissediliyordu. Sanki sarsıla sarsıla ağlayan bir insanın hali vardı taşlarda.

Akan damlalar çiğ değil göz yaşıydı.

Ben bir süre onların haline baktım. Hüznüm kedere dönüştü. İçim ezildi. Ecdanın halimize bakıp kederlenmesine aklım ererdi ama. Ya taşlar.

O anda yaşadığım hayret, ya da şok bütün benliğimi sarmıştı. Sanki sesler kesilmiş, araba gürültüleri bir boşluğa akıp gitmişti. Bu sessiz ortamda derin bir hıçkırık sesiyle yüreğim daha da ezildi. Ses taşlardan geliyordu.

Ordan kaçmak istedim. Ayaklarım ileri gitmek istiyor kalbim ise beni o nemli taşlara bir mahkum gibi zincirlemişti...

Bütün surlar bir uğultu sesiyle bu ağlamaya eşlik ediyorlar... Yakınını kaybetmiş bir insan, evladını yitirmiş bir anne veya babanın hüznüyle yas tutuyordu.

Ben o sesi ve o hıçkırıkları bir süre dinledim.

Zaten dertliydim. Hayatımın boşa geçmesi, yapılacak nice işleri yapamamanın, vaktimi israf etmenin acısıyla elem çekiyordum. Bu dertler akşam yorgunluğu gibi sırtımda, damarlarımda dolaşüyor ve beni yere yıkmak için abandıka abanıyordu. Bütün gücüyle beni tuşa getirmeye çalışıyordu. Ben bu mücadele içinde iken bir de bu taşların, bu surların ağlayışını duydum. Bir de onların iniltisine şahit oldum. Sırtımdaki dert kamburu bir deve hörgücü gibi yükseldi o an.

Tekrar gitmek için hareket ettiğimde bir ses duydum.. “Dur!” Etrafıma baktım. Kimsecikler yoktu.

Gitmek için bir adım daha attım ki ses daha yakından ve daha gür geldi.. “Dur!” Titredim baktım.. Taşlardan geliyordu ses.. Surlardan geliyordu.

“Dur!” sesi sanki kulaklarımda aksi seda şeklinde çınladı. İçim ürperdi. Yüreğim küt küt atmaya başladı. Durdum, taşlara baktım. Sanki taşlar değildi konuşan. Taşların ardında biriydi. Bir şahsı manevi idi bana hitap eden.

“Dur ve beni dinle!” dedi ses.

Ben yerime adeta çakılıp kalmıştım. Ayaklarım hareket edemiyor, biraz evvel taşlara dayamış olduğum elimde, kolumda, hatta bütün bedenimde derman kesilmişti. Öylece dinlemeye başladım sesi.

Ses bana:

“Ey bu vatan evladı. Bu toprağın çocuğu. Anadolu insanı. Ne bu hal ne bu durum?” diyordu.

Ben ne hali ne durumu diyecektim ki, nefesim gırtlığımdan çıkmadı, orada düğümlendi kaldı.

Şahsı manevi sanki benim diyeceğimi biliyormuş gibi ona cevap olsun diye konuşmasını sürdürdü:

“Bu şehrin hali ne? Bu kentin durumu ne? Nasıl bu kadar tarihten uzak, mukaddes değerlerden ırak, sizi siz yapan dinamiklere bigane kalabiliyorsunuz? Nasıl bu kadar maziyi unutabiliyorsunuz?”

Bizler tarihiz. Bizler sizlere maziden gelen mektup veya birer nâmeyiz...

Bizleri okumazsanız, bizleri dinlemezseniz sizler köksüzleşirsiniz. Bunun sonunda da kurursunuz. Tıpkı bir ağaç gibi kurursunuz, bir fidan gibi çürürsünüz.”

Ben dayanamadım sordum:

“Peki bizler sizlere bakıp nasıl ibret almalıyız? Sizleri nasıl okumalıyız? Sizleri nasıl dinlemeyiliz?”

Şahsı Manevi:

“Bizleri dinlemek tarihi bilmek demektir. Bizleri okumak bizden ibret almak ve geleceğinizi bizlerden ibret alarak, ilimle, bilgiyle, mukaddes değerlere saygıyla, ümitle, imanla, aşkla ve sevdıyla imar etmenizdir. Bizim eski Osmanlı devirlerindeki halimizi düşünün. Hepimiz görkemli ve dik duvarlar ve burçlar olarak İstanbul'un çevresini nasıl da sarmıştık. Onu bütün tehlikelerden koruyorduk...”

Ben:

“Siz Bizans'tan kalma surlar değil misiniz?” deyince ses:

“Eşya kimin eline geçerse onundur. At sahibine göre kişner. Bir zamanlar nice kiliseler camiye dönmedi mi? Nice köprüler Osmanlı akıncılarının atlarının nallarıyla mühürlenmedi mi?”

Zamana damgasını vuranlar bizleri de kanatları altına aldılar. Bizim yüzümüzü güldürdüler. Zikrimize eşlik ettiler, dualarımıza destek oldular. Fitratımızda mündemiç olan sevgi ve aşk şarkısına dem tuttular. Halbuki biz Bizans döneminde işte bu günkü gibi ağlıyorduk. Belki maddi olarak dimdik ayakta duruyorduk ama kaddimiz iki büklümdü. Her sabah taşlarımız üstündeki başkalarının ter damlacığı, ya da sabah çiği zannettiği damlaları döküyorduk toprağa. Bunlar bizim göz yaşlarımızdı, bizler ağlıyorduk. Ama bunu ne Bizanslı anlayabiliyordu, ne de bir başkası.

Yüzümüz Fatih'in İstanbul'u fethiyle güldü. Gün ışığı taşlarımızı okşadı. Fetih türküleri surlarımızda yankılandı. Sancaklar burçlarımızda dalgalandı.

Ama bu gün yine o eski duruma düştük. Tarihin altın sayfalarındaki heyecanımız, neşemiz yok. Bir hüznün bulutu çüktü üstümüzü. Bir karabasan abandı sinemize. Yine sıkıntılıyız, yine kederliyiz.

Yavuz'un şahin bakışlarının izleri hâlâ taşlarımızda aşk yaransı şeklinde durmakta.

Kanuni'nin Zigetvar'a giderken son bakışı hâlâ şevk sancağı şeklinde burçlarımızda dalgalanmakta.

Ama bu gün o bakışlar yok. O tebensümlü çehreler yok. Bakışlar silik hatıralara, çehreler iğreti birer gölgeye dönüştü. Bir taklit çağı başladı. Batıyı taklit, onların ardından gidiş ve ne yaparlarsa iyi, kötü ne yaparlarsa onları harfiyyen tatbik! Bu öyle bir bela idi ki ancak insan olanlar anlardı.

Bizler taş olduğumuz halde bu kederi ve elemi özümüzde duyuyoruz.

Ama şu insanlara bak. Ne kadar hissiz. Ne kadar duygusuz. Ne yaptıkları belli, ne ettikleri. Misyon yok. İdeal yok. Kafalarının boş oluşu gözlerinin boşluğa bakan halinden belli.

Bir boşluk haritası var çehrelerde. Bir hiçlik tenhaliği, manasızlığı ve sessizliği...”

Ben bu sözleri ve öğütleri dinlerken, tam bu sırada mehter sesi gelmeye başladı. Taşlar da yok olmuştu şimdi. Ben işte o an kendimi tarihin, mazinin altın günlerine adım atarken gördüm. Sesler, bu gür sesler, mehteranların “Ya Allah bismillah Allahu ekber!” deyişleri. Kös sesleri. Davulların aksi sedası, gökleri bulan tok ve gür gülbankları her tarafı, her boşluğu dolduruyor, her boşluğa ve karanlığa aydınlık ve nur sunuyordu.

Ben bir anda kendimi mâzinin en ışıklı devirleri içinde buldum. Halktan biri olmuşum. Bir yeniçeri, bir tulumbacı, bir sadaret memuru, bir levent, ya da akıncı gibiydim. İstanbul o şirin şehir ne güzeldi Ya Rabbi. Her yönü ve yeri ayrı bir güzellik ayrı bir temizlik ve estetik nişanesi gibi pırıl pırıldı. Çizgi çizgi sanat

ve iz iz aşk ve sevda yürüyüp gidiyordu şehrin her bir taşından, her bir kemerinden, her bir mabedinden sonsuzluğa doğru. Sanki etrafına ışık saçan bir mücevher parçasıydı şehir.

Bu sırada Nedim'in "Bir sengine acem mülkü fedadır!" mısraı dilime pelesenk oluverdi. Gerçekten bu bir elmas, bir zümrüt, bir yakut ve zebercet taşı gibi ışıllı, esrarlı bir şehirdi.

Taşıyla, toprağıyla, camisiyle, köprüsüyle yekpare bir abide.

Sanki gök yüzünde hazırlanmış, planı projesi gökler ötesinde çizilmiş, kotarılmış ve mayalanmış yeryüzünde meleklerin elleyle taş taş örülmüş ve abideleştirilmiş bir kent, bir metropol...

Süleymaniye'nin güzelliğine doyum olmuyordu. Şehzade Başı Camii, Bayazıt Camii ve külliyesi, yol kenarında bir inci gibi gülümsüyordu. Sultan Ahmet camii, Ayasofya ile hasbihaldehydi. Bakışlarında boğazın turkuaz renginden bir ışıltı vardı her ikisinin de... Ezan sesleriyle büyülu bir kalem gibi göklere uzanan minareler sanki mürekkeple değil de ses ile yazıyorlardı gök sayfaya inanmışların destanını...

Yollarda insanlar vardı. Özlerindeki mutluluk yüzlerine, çehrelerine aksetmişti. Hani "Ya olduğu gibi görün ya da göründüğü gibi ol!" Mevlana sözünün bir yansımasıydı bu hal ve durum. Yapmacıklıktan, sunilikten uzak. Anadolu buydu işte. Hem kültür şehri, hem zürefaları bol olan bir kent, hem alimleri her köşebucakta bir pusula ve rota şeklinde yolda kalmışlara istikamet sunan bir müstakimler otağı bir yurt. Hem saflığı yüreğinde taşıyan insanların ikamet ettiği melekler şehri, zümrütten bir yuva.

Köyümü hatırladım o an. Bana köyüm gibi yakın geldi bu şehir. Ruhum sanki burada doğmuşum gibi bir hisle kendini taşına toprağına zincirledi bu kentin. "Buradan ayrılmam!" diyordu duygularım. Kalbim "İstanbul İstanbul!" diye vuruyordu şimdi. Bu şehri sevenlerin, bu kente sevdalananların niçin ve nasıl aşık olduklarını şimdi daha iyi anlıyordum. Bu elde olmadan, bir yıldırım aşkıyla bir sevda mevsimine ister istemez çekiliş ve

o iklimde kaybolmak gibiydi. Erimek, bitmek ve bütün benliğiyle İstanbul kesilmektir...

Tarihin içinde bu gezim esnasında ne tablolar gördüm bir bilerseniz... Birbirine selam vermekten selam orkestrasına dönen bir şehirdi burası. Bir mırıltı dolaşıyordu her an şehrin sokaklarında; 'selam selam' sesleri dudaklarında bir dua, bir senfoni, bir güzellik nağmesi gibi yükseliyordu. Şehir merkezinden, kenar mahallelere, ahşap evlerden bostan kuyularına, bağlara ve oradan yer yer tebessüm eden meyve bahçelerine yürüyordu bu selam meltemi. Bir ara kendimi fetih günlerine doğru yürürken buldum. Fetihden önceki günlere girdim önce...

Kostantin'in çeşitli idari veya gayri idari baskılarla inim inim inleyen halkı, her tarafta süklüm püklüm dolaşıyordu. Eski bir şehir ve eski bir ahenk, eski, metruk bir hava... Zorbalarla ezik büzük bir kent ve halsiz mecalsiz halk. Ortadosk ve Katolikler arasındaki kavgalardan bizar olmuş insanlar. Manevi hayat bitik. Huzur ve saadet sıfır. Irz, namus payımal. Yaşlılar, gençler, orta yaşlılar kadınlar, kızlar hepsi üzgün ve süzgülün benizleriyle ruh gibi dolaşıyorlar şehirde.

Yüzlerinden dökülen tebessüm ışığı değil keder karanlığı. Bakışlarından birbirinin kalbine yol bulan aydınlık değil elem ve keder okları.

Yollar bile bu kahredici iklimden nasibini almış gibi sarhoşların naraları ve dilencilerin ağlamaları ve aç sefil insanların iniltileri ile titreyen Lir tellerine dönmüş. Bu Lir tellerinden eski Yunan mitolojisinin en derin yas ve matem melodileri tınlamakta ve Bizans surlarına dek yayılmakta.

İşte bu sırada top sesleri duydum uzaklardan gelen. Haliç'e inen gemilerin suya inerken çıkardıkları şıpırtı seslerini duydum. Yelkenlerin gerilirken çıkardığı kanat sesini iştim.

O tarafa uçar gibi yürüdüm. Bir anda kendimi Haliç kenarında buldum. Yeşil başlı gövel ördekler gibi sularda süzülen

gemiler İstanbul'u hiç umulmayan bir yerden kuşatmanın sevinciyle kanatlanmış kartallar gibiydi.

İstanbul'un yalçın surları dimdik ayaktaydı. Ama leventlerin gemilerle mavi suları yararak ona doğru yaklaşması da bir şahinin avına doğru uçuşunu hatırlatıyordu. Kartallar yüksek kayalıklara alışık olduğu için bu şimşek bakışlı yiğitler o yalçın surları dimdik engelleri bir minik duvar gibi görüyorlardı. İman ve ihlas damarlarında bir volkan ateşi gibi yürüyor ve kalblerini, yüreklerini yakıp kavuruyordu.

Oklar uçuyordu surlara doğru. Mızraklar kanatlanmış üveykler gibi yol alıyordu burçlara doğru. Toplar güm güm dövüyordu sert duvarları... Açılan gediklere üşüşen Bizans askerleri oraları örmek için uğraşıyorlar ama bir başka yerde açılan gedikle yeniden bitme tükenme bilmeyen bir tamir yarışına giriyorlardı.

Bir süre bu delikler, gedikler, bu kovuklar surların her yerinde çoklukla görünmeye başladı. Artık askerler nereyi tamir edeceklerini şaşırmışlardı. Mehter sesleri ve 'Allahu ekber' sedaları gök yüzüne yükseliyor ve birer güle gibi İstanbul'un semalarından içine, sokaklara, mahallelere, kilise duvarlarına, evlere çarpıyordu... Bu ses yüzyıllarca senfonisini her tarafta duyuracak olan bu ses, bütün İstanbul'un her tarafını sarmış nur ve ışıktan ağına alıvermişti.

At kişnemeleri, ok vınlamaları, top gürlmeleri, tekbir sesleri birine karışıyor ve Bizans'ın surlarının gediklerinden; girip insanların yüreğini kah ümitle, kah korkuyla delip geçiyordu.

Gerçi nice yoksul halk ve bitkin insanlar Fatih'i gözlüyorlar ve onun şehri alması için dua dua yalvarıyorlardı.

Zira bir çok insan bir süre önce: "İstanbul'da kardinal külahı görmektense Türk sarığı görmeyi tercih ederiz!" demişlerdi. Bu yapılan binlerce zulüm ve işkence sonucunda söylenmiş bir umut sözüydü. Onlar için fetih yörüngeli bu sesler bir muştı ve müjde, bir ulak gibiydi.

Korkulacak bir şey değil, bilakis yürek ateşlerine su serpen teselli verici bir güzellikti.

En son Fetih tamamlandı. Fatih beyaz atının üstünde yanındaki nedimleriyle ve paşalarıyla birlikte büyük kapıdan İstanbul'a girdi. Halk telaşsızdı. Gayet mutluydu bütün insanlar. Birkaç kendini bilmez öteye beriye kaçışıyor ve panik yapıyordu ama bu hal de normaldi. Zira onlar gelen insanların birer şefkat ve merhamet abideleri olduğunu bilmiyorlardı. Müjdelenmiş bir ordu ve başlarında Peygamberin muştuladığı bir komutan olduğunu fark edemiyorlardı. Bu da normal bir haldı. Zira bunu anlamaya daha epey zamanları vardı.

Ben ellerinde çiçeklerle Fatih yerine Akşemsettin'e doğru yürüyen ve demet demet karanfilleri, gülleri, papatyaları, zambakları hükümdar diye ona sunan genç kızlar gördüm. Hepsinin yüzünde bir sevinç ve umut ışığı dolaşıyordu.

Sanki gelecek mutlu günleri şimdiden hissetmiş bu gençler bir süre sonra nice fetih ordusuna koç yiğitler doğuracak ana namzetleriydi.

Ben bütün bunları seyrettim, duydum yaşadım. Yavuz döneminin güzelliklerini hissettim, bildim, kadeh kadeh adeta içtim doydum. O şahin bakışlı Sultanın ismine yakışan bir yavuzluğu olduğunu Hz. Ömer'e benzer keyfiyeti ve karakteriyle İstanbul'u nasıl taşıyla toprağıyla mest ettiğini vicdanımda duydum, anladım...

Bir ara kendimi yine o sur kenarında buldum. Taşlar hâlâ ağlıyordu. Hıçkırık sesleriyle içim bir hoş oldu. Bir süre vizyon şeklinde gördüğüm ve özümde duyup hissettiğin güzellikler bu sesler ile sarsılmaya durdu.

Surlar hâlâ göz yaşı döküyorlardı.

Bana yine o ses hitaben:

“Gördün ve anladın mı niçin ağladığımızı? Nereden nereye? Bir zamanlar cennet gibi bir vatan parçasını, huzur iklimini, saadet

diyarını çevreleyen surlardık. Adeta altından, zümrüitten bir tablonun çerçevesi mesabesindeydik. Şimdi ise bitmiş, tükenmiş, kalbi sönmüş, ümidi silinmiş insanların yaşadığı bir şehrin çürük dışleri hatırlatan, mazi kalıntıları. Tarih parçaları...

Bizi tekrar güldürecek ve içimizi mutluluk ışıklarıyla mest edecek kimse yok mu?

Ben artık iyice yorulmuştum. Başımı onların sinesine yasladım ve onlarla birlikte bu günkü halimize ağladım. Şimdi taşlarla birlikte ağlıyor ve onlarla birlikte bu acıklı tabloya göz yaşı döküyordum. Bir ara karşımda bir genç belirdi. Uzun boylu, yakışıklı bir gençti. Fatih'in fedaisi Kara Murat'a benziyordu. Bizim ağlama sesimizi duymuş ve bize doğru yaklaşmıştı. Bakışları benim ve surların üzerine odaklanmıştı. Gözleri buğuluydu. Hüznü ama umutlu bir gençti. Geçmişine ve tarihine bağlı olduğu her halinden belliydi.

Yanımıza geldi ve bizimle sohbet etmeye başladı.

Bizdeki hüznün çizgileri ve ağlama sesleri onun ümit verici konuşmalarıyla birer tebessüm yıldızına ve huzur esintisine, aşk ve heyecan dalgasına dönüştüyordu.

O nice bahadırların bu gün İstanbul'da, Anadolu'da hatta dünyanın diğer kıtalarında mazisiyle bütünleşmiş nice insanın harıl harıl tarihin altın günlerinin destanını yazmakla meşgul olduklarını, dur ve durak bilmeden çalıştıklarını anlattı bizlere. Biz önce onun söylediği sözleri bir teselli zannettik ama sonra onun yalan söylemeyen ciddi bir delikanlı olduğun sezdik. Bütün sözlerinin doğru olduğunu kabul ettik.

Taşlarda damlalar silinmişti. Benim gözlerimde bile şimdi pırıltılar vardı. Sabahın ışıkları şimdi surları bir başka oksuyor ve onların sert taşlarında kadife gibi yumuşacık ayaklarıyla dolaşıyordu. Dolaşırken gelecek fetih günlerinin kanat sesini, aşk fısıltısı, ümit nağmesini örgülüyordu.

Ben surlara yaslanmış başımı çektim. Hâlâ başımın izi bir taşın üzerinde görünüyordu.

Genç ile birlikte surların güleç çehrelerine baka baka oradan uzaklaştık. Giderken o ses biraz daha gür bir şekilde şöyle diyordu:

“Bizi de bir gün imar edin. Kalbleri imar ettikten ve onardıktan sonra.

Sakin bunu unutmayın. Biz tarihten size bir mektubuz. Atalarınızın bir mektubu. Mektuplar sineye basılır. Zamanın kemiren güvesine terk edilmez. Bir kenarda unutulmaz. Hele sevda mektupları hele umut nağmeleri kalbe nakşedilir, ruha yazılır, gönle hakkedilir. Metruk bir halde bir köşeye itilmez...”

Biz söz verdik surlara.

Geleceğiz, dedik.

Ama kalblere sevgi ve aşk nurunu naksettikten, yaraları tedavi ettikten, kin ve öfke mikroplarını yüreklerden silip aşkı, hoşgörüyü ve sevgiyi ruhlara nakış nakış dokuduktan, suizanni ve gıybeti, içki, kumar, iftira, zina gibi nice günahı bir ödem gibi ruhlardan söküp yokluğa savurduktan, gönülleri gülşene, kalbleri iman ve ihlas suyu ile ümit ışığıyla cenet asa bir bahara çevirdikten sonra geleceğiz, tamam mı!” dedik. Gülümsedik. Bir süre önce gün ışığı vurdukça çürük bir renk ile karamsarlık tablosu çizen, yeis duvarlarını hatırlatan sur taşları şimdi inciler gibi ışıyor, gülümsüyor ve bizim sözlerimize “Tamam, uğurlar ola yolunuz açık olsun, özlemler bekliyoruz, hasretle yolunuzu gözleyeceğiz!” diye karşılık veriyorlardı...

Biz, ruhumuza perçinlediğimiz idealle sessizlikten, bu تنها köşeden trafik gürültüleriyle bir hercümerci hatırlatan, karışık, karmakarışık, betonları bol, yeşilliği az şehrin içine yürüdük, caddelerinde yol aldık, sokaklarında gözden kaybolduk...

KARA MUSTAFA

Köyün uzağında bir yerdı. Yıllar yılı bir harabe görünümündeydi. Ne meraydı, ne de köy muhtarlığına ait bir araziydi. Fakat her şeyden çok mezbeliliğe benziyordu.

İnsanlar onun yanından geçlerken mideleri bulanıyor bakmaya bile cesaret edemiyorlardı.

Hele hele hayvanları o mezbele içinden geçerse onları ya derede ya da evlerinde su ile yıkıyorlardı.

Bu yer böyle mefluç hastalar gibiydi işte yıllar yılı.

Bir gün köyün en fakir adamı o mezbeleliği onarmaya karar verdi.

Kara Mustafa derlerdi adına. Kara kuru bir adamdı. Ama inançlı ve azimli bir kişiliğe sahipti.

O harabeyi nasıl onaracak diye içten içe gülüyordu köy halkı. Hele muhtar onunla alay edip, geçmişti.

“Hey gidi Kara Mustafa!” diyordu “Çirozsun ama bir o kadar da inatçısın ha.

Bu yerleri imar etmek düzeltmek sana mı kaldı?”

Kara Mustafa kimsenin sözüne aldırmyordu. Ha bire çalışıyordu gün boyu.

Bazen kestiği otları kendi rengi gibi kara bir eşeğe yükleyip çok uzaklara götürüp atıyordu.

Bir ay iki ay geçti aradan. Kara Mustafa önce bütün ayrık otlarını temizledi. Sonra dikenleri söktü ve çıkardı. Yer yer köyün çöpü de oraya döküldüğü için ortalıktaki çöpleri temizlemek de yine ona düşmüştü.

Bir gün mezbebelik tamamen güzel bir arazi olup çıkmıştı. Kara Mustafa bir ödünç pullukla araziyi sürdürdü. Tabii öküzleri de bir başkasından ödünç almıştı. Yoksul olduğu için buna gücü yetmiyordu. Zaten arazisi de yoktu. Öküzü çifti çubuğu ne yapacaktı.

Köy halkı her gün biraz daha değişen araziye bakıp bakıp şaşıyorlardı.

Hele muhtar tükürdüğünü yalamamak için Kara Mustafa'ya:

“Gel dostum bu işten vazgeç. Bu arazi seni bitirir. Zaten kıraç bir yer. Düzeltsen eksen burada ne bitireceksin ki sana yâr olsun.” diye onun moralini bozup bu işten vazgeçirmeye gayret ediyordu.

Ama Kara Mustafa hedefe kilitlenmiş bir mermi gibiydi. “Bu toprak düzelecek ve iyi bir bağ bahçe olacak.” demişti bir kere. Artık onu bu yoldan kimse döndüremezdi.

Evet döndüremedi kimse. Ve o mezbebelik bir sene sonra yeni fidanlar ile güzelleşmiş bir bahçe şeklini aldı. Herkesin ağzı bir karış açık kalmıştı. Bir de Mustafa bahçenin bir kenarına artezden kuyusu açmasını mı? Hey gidi. İşte o zaman artık bahçeye can gelmişti. Fidanları dereden taşıdığı su ile sulamıyordu gayri Mustafa.

Peki ya sonra ne oldu, diyeceksiniz. Muhtar. Evet muhtar ele aldı meseleyi.

Kıskançlık damarı med vakti denizin kabarması gibi kabarmıştı.

Bu arazinin köye ait olduğunu söyledi sağda solda. İhtiyar heyetini topladı. Ama herkes iyi biliyordu ki bu arazi köye ait değildi. Zaten köyün o kadar çok işlenmeyen ve böyle metruk kalmış arazisi vardı ki sormayın.

Muhtar inadından vazgeçmedi. Ve köylüyü Kara Mustafa'ya karşı kışkırtmaya durdu.

Ama köylü bu işin üstüne gitmek istemiyordu.

Bir gün muhtar köy imamını önüne katarak bir kaç kendi gibi adamla Kara Mustafa'nın elinden araziyi almaya gitti. Onu zorla da olsa bu araziye sahiplenmekten vazgeçirmek istiyordu.

Köy imamını seviyordu Mustafa. Dinî bilgisi derin bir kişi olduğu için onun sözünü dinlerdi.

Muhtar bunu bildiğinden onu zayıf yerinden vurmaya deneyecekti.

Muhtar ve köy imamı yanındakilerle Mustafa'ya gittiler. Onu bahçesini sularken buldular.

Önce söze muhtar başladı:

“Len Mustafa!” dedi. “Bu araziye iyi sahiplendin ha.”

Ne olmuş dedi Kara Mustafa. Kimseye ait olmayan bir araziye sen mi sahiplenecektin yoksa?”

“Yo, ben böyle şeylere tenezzül etmem!” dedi Muhtar.

Sonra da “Bu arazi metruk olsa da senin almaya ve kullanmaya hakkın yok!” dedi.

“Yok ya!” dedi Kara Mustafa. “Neden o len?” dedi. Metruk araziler, çöplüğe dönmüşse ve mikrop yuvası haline gelmişse de mi kimseler oraları düzeltip onaramaz? Bu hangi kitapta yazıyo baken?” dedi.

Muhtar bilgiçlik taslar gibi. “Kur'an'da, hadiste bilmen her kitapta böyle yazar bu!” dedi göğsünü gere gere. “Bütün köylünün bu arazide hakkı var” dedi ardından. “Hiç kimse burayı kendi başına kullanamaz” dedi sonra da.

Sanki bir şey biliyormuş gibi bir hava vererek başını da dik tutmaya gayret ediyordu. Kara Mustafa “Kanunlada va mı böyle bir şey sen onu söyle?” dedi. Muhtar kekeleyerek: “Yok emme!” dedi. “Hak hukuk meselesi. Sen de dindar bir kişisin. Böyle hakkın olmayan bir yeri sahiplenemezsin.”

Kara Mustafa imama döndü ve:

“Öyle mi hocam?” dedi. “Sen öyle diyorsan öyledir. Hemen bugünden tezi yok bırakırım bu araziye. Kurda kuşa yem olsun

diktiklerim de. Dinen yeri yoksa ve bu yeri ben kullanamazsam çeker giderim. Emeklerim de helal olsun, derim.”

İmam “Bir bakmak lazım,” dedi “...Kitaba.” “ama,” dedi “...bunu Kur'an'da açıktan açığa bulmak mümkün değil. Fakat hadisi şeriflerde böyle konular geçer. Zaten Hz. Muhammed'in (s.a.s.) sözleri Kur'anın bir tefsiridir. Yani açıklamasıdır. Onun için hadislerde bu konu varsa Kur'an söylemiş gibi inanmak gerek.”

Muhtar ferahlamıştı. Mustafa kara kara düşünmeye başladı. “Kara Mustafa ne düşünmeye başladın öle?” dedi Muhtar gülererek. “Daldın gittin.”

Kara Mustafa: “Ne düşüncen len muhtar?” dedi. Bunca çalıştıklarını Allah'ın bir sözü ile silip atmecek olduktan sonra yanlış bozmecek olduktan sonra bizim müslümanlığımızın ne kıymeti va? Elbet bırakıp gitçen.”

Muhtar bıyık altından gülüyordu.

Sonra hep beraber hocanın evine doğru yürümeye başladılar. Eve geldiklerinde hoca onları oturma odasında misafir etti.

Kendisi de salondaki hadis kitaplarını getirdi. Önünde bir yığın Buhari ve Müslim kitapları vardı. Bu konu ile ilgili arazilerle alakalı konuları araştırdı. Bir kaç hadis buldu bu konuya yakın. Ama bu meseleyi aydınlığa kavuşturacak derecede konuyla örtüşmüyordu.

Bir ara hoca Buhari tercümesinin yedinci cildini eline aldı. Burada arazi ile ilgili yoğun hadisler vardı.

Hoca bir süre onları okuduktan sonra parmağını bir hadisin üzerinde tuttu ve etrafına baktı. Buldum, dedi. Muhtar şöyle bir gerindi. Sonra balon gibi göğsünü şişirdi.

Ardından öksürüp gırtlakını temizledi. Biraz sonra atacağı kahkahaya hazırlık yaptığı belliydi.

Hoca hadisi okudu. Kara Mustafa birden ayağa kalkarak: “Güzel Allah'ım!” dedi. Bir nara kopardı. “Ben sezmiştim böyle

olduğunu.” dedi ardından. Muhtarın yüzü mosmor kesilmişti. Yandaşları da onunla birlikte morarmıştı.

Muhtarın biraz evvel balon gibi şişen göğsü içine çökmüş, hali beli bükük bir ihtiyarı hatırlatıyordu.

Hoca hadisi bir iki sefer tekrar etti.

Bu Hz. Aişe (r.a) dan nakledilmiş bir hadisti.

Hadiste şöyle buyuruyordu Resul ü Ekrem:

“Her kim, kimseye aid olmayan harap bir yeri düzenler ve onarırsa o kimse o yerin sahibi olmaya layıktır.” *

* Sahihi Buhari Tercümesi, Cild7, Sayfa 159

YILDIZ FENERİ

Yolda yürüyorlardı. Sabahın altın ışıkları camlara aksediyor, oradan gözlere akis akis yayılıyordu. Ağaçlar yol kenarlarında uykudan yeni uyanmış gibi geriniyorlar ve çevreyi yeşil bakışlarıyla mahmur mahmur süzüyorlardı.

Onlar ise yol boyu yavaş yavaş gidiyorlardı. İkisi de her sabah böyle beraberce birkaç kilometre yürürler, sonra bir yol ayrımında birbirine veda edip ayrılırlardı. Biri öğretmeni, diğeri ise kütüphane görevlisiydi. Yolda yürürlerken bir taraftan konuşurlar, bir taraftan da birbirine tatlı şakalar yaparlardı. Böylece günün ilk mahmurluğunu atarlar, taze uçuşlarıyla gökyüzünde süzülen kuşlar gibi yeni güne hazırlanırlardı.

O gün de öyleydi işte. Yine neşeyle yürüyorlardı. Bir ara öğretmen “La ilahe illallahu vahdehü la şerike leh lehül mülkü vela hül hamdü yuhi ve yumit, ve hüve hayyül la yemut ve hüve ala külli şey’in kadir” dedi. Sonra da dudaklarından “Allah’ın şeriki yok ve bu kainat onun mülküdür.” sözleri döküldü.

Kütüphane görevlisi ona baktı ve tebessüm etti: “Manası o kadar mı?” dedi.

Öğretmen: “Evet,” dedi. “... bu güzide kelimeler o manaya geliyor. Ruha ne kadar ferahlık veriyor değil mi?” diye karşılık verdi tebessümle.

Kütüphane görevlisi: “Evet ruha ferahlık verdiği kesin ama o sözün manası o kadar kalmıyor. Daha devam ediyor.” dedi.

Öğretmen: “Nasıl!” dedi taaccüple.

Kütüphane görevlisi: “O sözün manası ‘Allah birdir, mülk O'nundur, vücut O'nundur, her şey O'nundur.’ diye devam etmektedir.”

Öğretmen: “Peki ne farkı var dostum, ikisi de aynı kapiya çıkmıyor mu?”

Bir taraftan konuşuyorlar, bir taraftan da aheste aheste yürüyor, yol boyu göklere doğru sülün gibi uzanmış kavakları, bol yapraklı dallarını saç örgüsü şeklinde yerlere salmış firuze rengi söğüt ağaçlarını seyrediyorlardı. Gökte sabahın mahmurluğuna takılmış birkaç parça bulut vardı.

Öğretmen: “Peki nasıl bir eksigi var bu tercümenin?” dedi. “Her ikisinde de 'Allahın şeriki olmadığı, mülk sahibinin O olduğu' vurgulanmıyor mu?”

“Elbette” dedi kütüphane görevlisi tebessüm ederek. “... ama bu tarz tevhid düşüncesinde insanı gaflet sarabilir. Dalalet insanı avlayabilir. Kalbe vehim, vesvese gelebilir hatta şüphe insan ruhunu ateşin okuyla vurabilir. Tevhid öyle olmalı, birleme öyle keskin olmalı ki bir tek yaban otu, bir tek zakkum ağacı bırakmamalı kalp bahçesinde. Batıldan bir iz ve bir işaret bile kalmamalı. Hepsini silip süpürmeli!”

“Yani?” dedi Öğretmen.

“Yani” dedi kütüphane görevlisi, “Allah'ın şeriki yok, bu kainat onun mülküdür.” sözünde bazı eksiklikler ve gedikler var. Tam bir teslimiyet yok. Bütün gücü kuvveti Hakk'a vermek yok. Şeytan'ın yeşerteceği bazı batıl tohumlar mevcut. Bunlar 'Vücut kimindir, her şey ona mı aittir?' gibi sorularda gizlenmektedir. Bu sorular birer yılan ve akrep yavrusu gibi hâlâ canlıdır ve üreyip kalbi bir haşarat yuvası yapabilir. Onun için onların da kökünü kazımalıyız. Yani şöyle demeliyiz: 'Allah birdir, mülk O'nundur, vücut O'nundur, her şey O'nundur' Her şeyi O'na teslim etmekle, vücudu da O'na vererek şeytanın el atacağı tek nokta da yok olduğu için şeytani düşüncenin köküne kibrit suyu ekilmiş

oluyordu. Böylelikle tam iman elde ediliyor. Kalp mutlak huzuru buluyor.”

Öğretmen tebessüm etti ve “Vallahi bizim senden öğreneceğimiz çok şey var.” dedi. “Nice insan bu sözün manasını böyle derin bilmez. Hatta eksik bilgisinin getireceği zararları hayal bile edemez. Bu günümü tatlı ışıklı bir yıldız koydunuz, size teşekkür ederim.” dedi.

Kütüphane görevlisi mütevazı bir şekilde “Estağfurullah” diye mırıldandı.

Biraz sonra ayrılacakları kavşağa gelmişlerdi. El sıkıştılar ve her zamanki gibi veda edip yollarına devam ettiler.

Bu kısa yolculuk onların ruhlarına ferahlık veriyordu. Yüzlerine ayrı bir tebessüm ışığı yayıyordu. Biri okuluna, diğeri kütüphanesine ulaştığı zaman özlerinde yaşama sevinci, hayatın kadrini bilme arzusu kıvılcımlar çakıyor ve ruhlarını aydınlığa boğuyordu. Fakat bu gün öğretmen farklı bir boyutta dolaşıyordu. Uzun ince yoldan okula doğru aheste aheste yürürken gözlerinde bir başka pırıltı vardı. Bunun sebebi neydi? Belki de bu ışık biraz evvel kütüphane görevlisinin onun gönül kubbesine bir fener gibi astığı ışıl ışıl tevhid yıldızından yansıyor, kim bilir...

DUA ÇİÇEĞİ

Misafiriyle sohbet ediyordu. Eski günleri yad etti. Evet o eski günler... Hatıraları gözde tüten lahuti iklimleri gönüllere esen o efsunlu günler neredeydi? Cami kürsülerinden şakiyan bülbülü hoş edânın nağmeleriyle büyümüşlerdi. Evet damarlarında hâlâ o melodiler ve o şarkılar tınlamakta kan yerine, can yerine... O melodiler ruh vermekte bedenine ve hayat üflemede...

“Kalıntıları bile cihan paha” dedi içten içe.

Onu dinliyordu misafiri. Gözleri ışıltılı onu dinliyordu. Evet minberlerden yükselen seda o gün odak noktadaydı. Yani merkezdeydi. Bir çekirdek gibi açıldı, dal budak saldı, meyveye durdu ses. Bir süre sonra evi bürümüştü her şeyiyle iklimi. O hâlâ hahişkar bir şekilde anlatıyordu eski günleri. Camilerden kahve sohbetlerine, oradan kamp günlerine gitti geldi. Hızırî bir nefesti duyup hissettikleri. Ara sıra ağzından çıkan ah yüklü hasret cümleleri onun ne denli o günlere özlem duyduğunu gösteren kırık dökük nağmelerdi.

“Ah o günler tekrar gelir mi bilmem” dedi. “... ama gelmesini ne kadar isterdim!” diye sürdürdü sözlerini. “Her hafta camideki vaazlarla akşam sohbetleriyle dolup, doyuyorduk. Bu metafizik enerji bir hafta bize yetiyordu.” dedi kuru dudakları. Kızının getirdiği çaydan bir yudum aldı. Çöle birkaç damla yağmur düştü o an. Evet dudakları ıslandı. O devam etti hasret türküsüne.

“Şimdi nasıl devam eder bu güzide günler, bilemiyorum.” dedi. İçten, samimi...

Belki de kasetlerden dinleyerek olabilir. Yine o günleri yaşamak mümkün olur böylece. Kasetteki ses, cdlerdeki nefes hayalen o günlere götürürdü onları. Ya da yeni çekilmiş bazı ses kayıtları turfanda meyveler gibi konuk olurdu sofralarına. Onlar bu yeni mesajlarla tekrar eski günlerin o can efza iklimini yaşarlar ve kendilerini bir daha yenilerler. Kalp balanslarını bir daha tamir ederler gözden geçirirler. Nefislerini tekrar sorgularlar. Göz yaşlarına tekrar 'ak!' emrini verirler ve 'sula kalbimi, ruhumu' çağrısını yaparlar. Böylece mümbit bir vahaya dönmemiş miydi onların gönülleri mazide. O camiden o camiye... Pişdar neredeyse onlar orada bitiyorlardı bir gölge gibi. Ama gölgeye can geliyordu biraz sonra; civan kesiliyordu bir süre sonra her biri. Evet yürüyen gölgeler cansız gidiyorlar, canlı kanlı insanlar olarak evlerine dönüyorlardı. Belki de cuma bayırlarında da böyle olacak bu serüven, bilinmez ki... Evlerinden çıkan ve o bayırlarda Hakk'ı temaşa edenler evlerine güneş çehreleriyle döndüklerinde 'Siz nereye gittiniz de böyle güzelleştiniz, nurlandınız.' diyecek huriler, gilmanlar ve daha diğerleri... Evet işte böyle geliyordu evlerine, yurtlarına, yuvalarına...

Pekala şimdi... Şimdi yıllar yılı o gölgeler susuzluktan kurudu. Belki titrek bir silüet gibi kuytu köşelerde kavlaştı. O canlanmaya müstait insanlar iskeletleriyle baş başa can çekişiyor. Tekrar dirilir mi onlar Mesihî bir nefesle? 'Elbette' dedi içten içe.

Misafir dinliyordu. Siyah gözleri heyecan ve helecan ile iri iri açılmıştı. O eski manevi kainattan ve yıldızlardan söz eder gibi hayret ve hayranlıkla dinliyordu onu. Çılgıklardan, cami duvarlarında yankılanan sedalardan, feryatlardan bahsetti ona. O, bunları içer gibi dinliyordu. Sanki her bir kelime her bir harf bir imza gibi düşüyordu yüreğine.

Bir ara tekrar 'Ah o eski günler gelecek mi ?' dedi dudakları, keşke geri dönse. Şekil değıştirse de dönse, kisvesi başka olsa da ruhu aynı olduktan sonra geri gelse ve ruhlarına ruh,

heyecanlarına heyecan üflese, kalblerine tekrar fer verse ve gönüllerine metafizik zafer bahsetse.

'Olur mu olur.' dedi. Misafir de 'Olur mu olur' diye fısılda-mıştı. 'Allah'ın inayetinden ümit kesilmez. O gün veren Allah bugün de verir.' dedi her ikisi de.

Adam yüzünü çevirdi ve vitrin üzerindeki çiçeğe baktı. Ne de güzel duruşu vardı.

Bir taraftan dua yüklü nefesler devam ediyordu. Ah keşke gelse o günler, diyordu ikisi de. Birbirlerinin dualarına amin der gibi hasbihalleri devam ediyordu. Adam tekrar baktı vitrindeki çiçeğe. Birden dallarının sallandığını gördü. Yoksa yanlış mı görüyordu. Birkaç dalı hareket ediyordu çiçeğin. Ona dönük bir kaç dalı, yaprağı. Diğerleri hareketsiz duruyordu.

O yakaza hâli öylece bitti. Bir süre sonra misafir gitti. Onu gönderirken hâlâ çiçeğin bu dua hengamındaki hareketi kafasından gitmemişti. Bu ne idi. Yoksa bir halüsinasyon mu? Misafiri uğurlayıp geriye döndüğünde, hanımı ve çocukları hâlâ salonda oturuyordu. O, bir kaç dakika daha sohbet etti onlarla. Sonra hanımına döndü ve sordu: 'Şu çiçeği kim koydu vitrinin üstüne?' Hanımı;

"Kim koyacak, elbette ben!" dedi.

"Peki o çiçeğin ismi ne?"

"Dua çiçeği."

ISIRGAN OTU

Bahçeler bağlar o otlarla doluydu. Gezdikleri her yerde görüyorlardı kenarları testere gibi olan yapraklarıyla dalanacak kişiyi gözleyen bu otları. Dişleri hır diye açılmış ağızlarında sivri hançerler gibi görülen bir vahşi miydi bu otlar? Ne zaman ısıracağı belli olmayan...

Evet korkuyorlardı çocuklar bu ottan. Korkuyorlardı. Bir dalasa iki üç gün kabarıklığı gitmiyordu. Zehir zerre giriyordu deriye ve orayı şişiriyordu. Tabii kaşımak cabası. Kaşındıkça şişiyordu bu yerler. Zehir yayılıyor ve kızarıklık ve şişiklik alanı gittikçe genişliyordu. Bu yeşil gözlerle etrafı gözleyen bitki rengiyle baharı yansıtırken yakışıyla bir ateş, bürüdetiyle yakan bir zemheri kışını hatırlatıyordu.

O gün bütün çocuklar yine dağda bayırda oynuyorlardı. Nevruzdu çünkü. Bir bayram şenliği vardı her tarafta. Esen yeşille, ılgıt ılgıt meltemiyle her tarafı sarmış, rengarenk çiçekler ve böceklerle bir şehrayın iklimine dönmüştü.

Çocuklar bağlara daldılar. Üzümler yediler. Bahçelere daldılar; domates, hıyar, hatta yeşil biber topladılar ve annelerine götürdüler. Bir güzel ziyafet çektiler kendilerine.

O gün her şey serbestti. Kimse kızmıyordu kimsenin bahçesine bağına girdiğine ama bu, hoyratça bir harekete dönüşmüyordu. Halbuki yasaklar çoğu zaman hoyratlıklar doğurur ve hırçınlıklara sebep teşkil eder. Çocuğa bir şeyi yapma derseni yapar. Ama bir şeyi zararsız yap, onun için şöyle yapmalısın, diye yol göstermek daha evladır. Çocuk zaten sen desen de yasak koysan

da onu yapacaktır. Nasıl yapacağını bilmediği için bir sürü zarar ortaya çıkar. Ama faturası bunun yolunu ve yordamını öğretmeyenlere gelir. Yani ihmalkârlara...

O gün herkes tatlı ve efsunkâr nevrusun, bahar bayramının etkisinde dolaşıyordu dağ bayır. Yemekler yeniyor, oyunlar oynanıyordu. Kızlar ip atlıyor, yağ satarım oyunu oynuyorlar, erkekler yakar top ve kör ebe gibi oyunlarla neşelerine neşe katıyorlardı.

Ama ya ısırganlar. Onların bu şenliğe katkıları ne olacaktı. Yakıp kavurmak mı? Elbette hayır. Kabartıp şişirmek ve kaşındırmak mı? Elbette hayır.

Peki onların bu mevsimde bu günde ne gibi bir güzelliği olacaktı...

Bir ara çocuklardan biri ayağı kıpkırmızı şişmiş olarak ve ağlayarak annesinin yanına geldi. Ve köşedeki ısırgan otunu gösterip "Anne daladı" dedi. Bir süre sonra bir diğer çocuk ağlayarak geldi ve kolunu gösterdi. Bir de o kolunu ağlarken yüzüne sürmesin mi al sana şişman bir yüz. Al sana davul gibi şişmiş, kabarmış bir çehre...

Peki bu gün bu acıyı tattıran ısırganların hiç utanmaları yok muydu? Hiç mi anlamıyorlardı bitkiler insanların mutluluklarının bölünmeyeceğini, neşeye adeta çirkinlik biberi, acı tuzu katılmayacağını? Çorbayı acılaştırmanın veya yenmeyecek, içilmeyecek hâle getirenin elbette bu bayramdan nasibi yoktur.

Ama öyle değildi. Evet, işte öyle olmadığını bir ihtiyar ispat etti. Çocuklara "Bakın," dedi ihtiyar, "... bu ısırganlar da sizlerle oynamak istiyor."

Çocuklar ona baktılar şaşkın şaşkın. "Nasıl olur bunlar ısırıyor, kemiriyor, şişiriyor. Biz bunlarla nasıl oynayabiliriz?" "Öyle değil!" dedi dede, sakallarını sıvazlayıp. "Bu ısırganlar her ne kadar yakıyor ve ısırıyor iseler de iyi niyetli olanları ısırmazlar. Bu konuda onların ısırmayacağına inanmanız ve 'ısıрма ısırgan' ya

da 'yakma ısırgan' demeniz yeter." dedi. Çocuklar gülüştüler ve dedeyi alaya almaya kalktılar. Hiç böyle bir şey olur muydu, dedi. "Gülmeyin!" dedi "Deneyin ve görün." diyerek hodri meydan der gibi baktı sonra çocuklara. Çocuklar "Peki," dediler "... hemen söylersek de mi ısırılmaz." "Evet," dedi ihtiyar adam. "Ama önce kalbinizi kontrol edin ve tam inanın."

Çocuklar ısırganların bulunduğu yere gittiler ve bir kaçı bunu hemen denedi. "Isırma ısırgan!" dediler ve avuçladılar ısırgan otunu. Isırgan otu bir gül gibi munisleşmişti. İpek gibi yaprakları çocukların avuçlarında idi. Ama ısırıyor ve yakmıyordu. Yani bir zarar vermedi çocuklara.

Çocukların hepsi şaşırılmıştı. İhtiyar hâlâ korka korka ısırgan otlarına bakan çocuklardan bazılarına "Korkmayın sizler de deneyin!" dedi. Onlar titrek ellerini ısırganlara götürdüler ve yalvarır gibi "Bizi ısırma ısırgan" dediler. Onlar da ellerine aldılar bu yaprakları kadife misali yumuşaklaşmış otu. Bu çocukların o kadar hoşuna gitmişti ki...

Bu sefer dedeye sordular: "Peki dede, niçin böyle deyince ısırıyor bu ısırgan otları? Başka zaman ısırıyorlar..." Dede şöyle dedi: "Evladım ısırganlar bitkiler âleminin süngülü süvarileridir. Parola sormadan bir asker nasıl seni nizamiyeden içire sokmaz ya da bir adım kendine yaklaştırmaz. Bunlar da vazifesini yapıyor. Sen dost olduğunu belirtince ve izin isteyince bunların da ısırmaları duruyor ve vazifelerini düşmanlara karşı yapması için Allah'tan emir aldıklarından dostlara süngülerini ve silahlarını çekmiyorlar. Bu kadar basit."

Çocuklar çok mutluydular. "Peki," dediler "... niçin yürekten inanmazsan ısırmaları devam ediyor?" "Bu da iman ile inançla ilgili bir mevzu. Sahtekârlık kabul etmiyor bu otlar. İçtenlik ve samimiyet istiyorlar. Çünkü bu işin parolası sevgidir, muhabbetir ve bu da kalb ile olur, benim güzel yavrularım."

DOĞUM GÜNÜM

Türkiye'yi hiç bilmiyordum. Hakkında kitap da okumamıştım. Fakat kader beni bir gün o ülkeye yönlendirecekti. Hiç bilmediğim bu ülke hakkında bir tez hazırlayacaktım. Bunun için Türkiye'yi yakından görmem gerekiyordu. Onu yakından görmem tezimin daha gerçekçi olmasını sağlayacaktı. Gözlem ilmin bir önemli şıkkı değil miydi?

Türkleri ve onların vatanını çok sevmiştim. Hem iklimi güzeldi hem de insanları sıcak kanlı ve cana yakındı bu ülkenin. Sevgi doluydular.

Bütün gezilerim sırasında beni sık sık rahatsız eden bir düşünce vardı. O da ölüm düşüncesi. Neden mi kafama takmıştım bunu? Anlatayım... Ben yıllar önce bir rüya gördüm. Rüyamda “Yirmi dokuz yaşında öleceksin.” diye bir ses duymuştum. O günden sonra hep bu korku ile yaşadım. İşte yaşımın yirmi dokuz yaşına yaklaştığı aylardaydım. Artık adım adım ölüme yaklaşıyordum. Kim beni bu ölümün elinden kurtaracaktı. Hayatı seviyordum. İnsanları seviyordum. Hele şu Türkleri ve onların ülkesini tanıdıktan sonra genç yaşta ölmek düşüncesi beni çileden çıkarıyordu. Çok kez deniz kıyısında gezintiye çıktığım zamanlar sonsuzluk denizinin kıyısındaymışım gibi geliyordu bana. Bir gemi görsem onu tabut gibi hissediyordum. Ve ben ona binip ebedi yolculuğuma çıkacaktım bir gün. İçimi kemiren bu düşünce beni huzursuz ediyordu. Günler haftalar geçti. Ben yirmi dokuz yaşına doğru adım adım yaklaşıyordum. O gün öleceğime o kadar inanmıştım ki sizlere anlatmam imkansız.

Sevgi dolu yüreğim gün geçtikçe kararıyordu. Evet ben bir Hıristiyandım. Ama kalbimde bu dinin eksikleri olduğuna dair Őphem vardı. Bu Şüpheler de ruhumu kemiriyor ve beni bir kaos çemberine alıyordu. Türkiye'ye geldiğime seviniyordum ama kafamdaki Şüpheler ve oleceğime ait düşünceler beni üzüntünün girdabına çekiyordu. Ben bu güzellikleri yaŐarken bir taraftan da karanlık bir iklimde hayat sürüyordum. Bazı zamanlar ufkumda bir tek ışık parlamıyordu. "Keşke daha önceleri gelseydim bu ülkeye!" diye geçiriyordum aklımdan. Çünkü lm fikri benim tabii güzelliklerden ve bu ülkenin sıcak insanlarından aldığım huzuru bir anda yok ediyordu..

Bir ara bu insanların neden bu kadar sıcak kanlı olduğunu düŐündüm. Bunun iklim ile bir ilgisi olabilir miydi? Hayır, dedim içten içe bu olamaz. Çünkü ne sıcak ülkeler vardı ama insanları kaba sabaydı. Bu düşünce beni bu insanların inandığı değerleri incelemeye itti. Buraya Türkiye hakkında tez için gelmemiŐ miydim? İŞte Türklerin manevi değerleri de bu tezin bir parçasıydı. Bu yönüyle de bir araŐtırma yapmam kime zarar verirdi? Belki de tezim daha çaplı olurdu ve iyi bir not alırdım bu çalıŐmamdan. Ah, sanki hayatım devam edecek de... İnsan dünyaya yüzünü çevirince hemen para pul, not mot aklına ilk gelen Şey oluyordu. Ama ben bunların ötesinde bu insanların inandığı din değerleri incelemek isitiyordum. Bu ateş ruhumu kavuruyordu. Evet onlar İslam dinine inanıyorlardı. Ama bu dinin mahiyeti neydi? Bunu iyice inceledim. Onların inandığı kutsal kitabı yani Kur'an'ı İngilizcesinden okudum. Bu konuda iyice derinleŐtim. Bu inceleme ve araŐtırma beni yeni yeni ufuklara kanatlandırıyordu. Şimdiye kadar tatmadığım bir huzurun çemberine girdiğimin farkına varmıŐtum. Sanki bir nur anafuru, bir ışık helezonu beni bir merkeze doğru çekiyordu. İçimde tatlı bir meltem esmeye başlamıştı. Ruhum bu dinin kural ve kaidelerini öğrendikçe bir hoş oluyordu. Hani bir bahar

mevsiminde geziye çıkarsınız ya... Deniz meltemi okşar saçlarınızı. Bahçelerden ıtır kokuları gelir ve sizi sarar. Bin bir renk tayfı içinde bulursunuz kendinizi. Ondan çıkmak istemezsiniz. Bu gezi sonsuza dek sürsün istersiniz. İşte öyle bir iklimin içine girmiştiniz.

Bir gün İslam dininin hakikaten gerçek din olduğunu, Hristiyanlıktan daha güzel ve tam olduğunu anladım. Yüreğimdeki yarım yamalak olan din ışığı sanki bir dolunaya döndü. Bütün kalbimi kapladı. Bu bir hilalin her gün büyüye büyüye bedir şekline gelmesine ne kadar da benziyordu. Ben hiç bir eksiği ve geldiği olmayan, üzerinde hiç bir şüphe ve tereddütün tahrip yapamayacağı bir dini tanımıştım. Sanki üstü altı, sağı solu, önü arkası her tarafı yıkılması imkansız surlarla çevrili bir sığınaktı bu din. Ben de işte onun kapısından giriyordum içeri. Geriye baktım kaos dolu bir ömrüm vardı.. Işıksız bir hayatım vardı. İşte şu an o dinin ışıkları ve lambaları her tarafı ışıttıyor ve aydınlatıyordu.

Ben kapıdan girdim ve huzur buldum. Bir sonsuz saadet kalbimi, ruhumu, aklımı ve bütün düşüncemi sarıvermişti. “Mutluluk buna derler.” dedim içten içe. Bunca yıldır ölü bir ömür yaşamış olduğumu anladım. Çamuru misk diye yüzüme gözüme sürdüğümü farkettim. İşte şimdi bir ışık banyosu yapıyordum. Silinmez boya ile ruhumu boyuyordum. Solmaz çiçekleri olan cennet ikilimine giriyordum. Artık mutluydum. Artık huzurluydum. Artık mahkumiyetten kurtulmuştu. Bundan böyle maddi hayatta ölmüş ama manevi hayata dirilmişti. Evet o gün yirmi dokuz yaşına girmiştiniz.

O gün benim doğum günümdü.